

TRANSCRIPT VAN DE RAADSCIE BEHEER VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 13 juni 2019

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Dames en heren, goedemiddag allemaal. Hartelijk welkom bij de commissie Beheer van 13 juni. Uiteraard ook welkom aan de mensen op de publieke tribune en de mensen die thuis meeluisteren. Wij hebben mooie agenda voor u, best wel een volle agenda ook, dus kort waar het kan, maar een mooi debat, daar houd ik ook van. Ik wil u er wel alvast op wijzen dat, aan het einde van de agenda, staan nog twee ontzettend belangrijk onderwerp, denk ik, de milieuzone en de Wandelpromenade Molenwijk. Let alstublieft zelf ook op uw spreektijd, want de slogan "Op is op" geldt nog steeds, ook dan, dus ik wijs u daar gewoon eventjes op. Zijn er nog berichten van verhindering? Nee? Mevrouw Schneiders.

Mevrouw Schneiders: Mijnheer Van der Mark, die is ziek. Dus die zal er niet zijn.

De voorzitter: Nou, dan wensen wij hem beterschap. Dan ga ik door, ik heb zelf nog twee mededelingen. Er gaan twee lijstjes rond, drie lijstjes. Eén lijstje is in verband met de schouw bij de Bos en Vaartschool, die datum wordt morgen bepaald, dus vul hem eventjes echt goed in, want dat heeft gelijk effecten voor morgen. Dan is er ook nog een lijstje voor een werkbezoek aan !WOON, wat door de heer Garretsen onder andere wordt georganiseerd, van de SP. Kunt u zich ook voor aanmelden en tenslotte is er nog een regionale Raadsmarkt door de Decentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Nou, mocht u dat interessant vinden, kunt u zich ook opgeven.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan ga ik verder naar agendapunt 2 en dat is het vaststellen van de agenda. Kan de agenda conform worden vastgesteld? Mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben gevraagd om 6.4 te agenderen over de Marktinitiatieven Polderwarmte, maar volgens mij is dat inmiddels achterhaald, dus van mij mag hij er weer af. En hetzelfde geldt voor de artikel 38 vragen over biomassa. Die komen, denk ik, ook wel eerder aan de orde, van PvdA en CDA. Wat mij betreft mogen die er ook af, 6.5.

De voorzitter: Nou, in principe ben ik altijd een groot fan van dingen van de agenda af halen, maar ik zou nu willen vragen om ze er toch op te laten staan, want er komt een inspreker over Polderwarmte, dus dan lijkt mij dan wel nuttig en fair, ook naar de inspreker en u kunt er altijd er natuurlijk voor kiezen om er gewoon eventjes niets over te zeggen. Zijn er nog andere mensen die of commissieleden die iets willen zeggen over de agenda? Nee? Dan stellen wij die conform vast.

3. Inventarisatie rondvraag + Mededelingen commissieleden en wethouders

De voorzitter: Ga ik gelijk door naar de inventarisatie van de rondvraag en mededelingen commissieleden en wethouders. Ga ik eerst even de rondvraag. Ik heb al een rondvraag doorgekregen van de Partij van de Arbeid, eentje, GroenLinks, twee, Jouw Haarlem, één en ja, oh, ik ga gelijk beginnen. De heer Hulster.

De heer Hulster: Ja, Actiepartij heeft ook nog een rondvraag ingediend over invalide parkeren in de autoluwe gebied.

De voorzitter: Sorry, Jouw Haarlem? Zei u dat nou?

De heer Hulster: Actiepartij heeft nog een rondvraag toegemailed en dat gaat over hoe mensen, die invalide zijn, toch kunnen parkeren in het autoluwe gebied.

De voorzitter: Oké, nee, Jouw Haarlem had ook een soortgelijke vraag, maar ik noteer hem, prima. Ja?

De heer Visser: ChristenUnie heeft een vraag over wegenonderhoud.

De voorzitter: Ja, Leefbaar Haarlem. Pardon, Liberaal Haarlem. Excuses, mevrouw Van Otten.

Mevrouw Otten: Mevrouw Otten. Ik had ook een vraag ingediend.

De heer Amand: Kan het, mijnheer Boer, twee rondvragen van Trots, eerst over de rattenoverlast in de binnenstad en de tweede gaat over Tata Steel.

De voorzitter: Hart voor Haarlem.

De heer Mohr: Eén rondvraag.

De voorzitter: Prima. VVD?

De heer Aerssens: Ook één rondvraag.

De voorzitter: SP?

Mevrouw Eckhard: Oké, drie rondvragen.

De voorzitter: Prima, dan heb ik die allemaal genoteerd. Dank u wel. Het doel is om die deze keer wel te halen, dus daar gaan wij ons best voor doen. Zijn er nog commissieleden, die een mededeling hebben? Ja, de heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zoek even mijn spiekbriefje erbij, wat ergens hier ook klaar staat. Ja. Het volgende is het geval: wij hebben de afgelopen maanden, heeft ons aller diverse informatie bereikt over iZoof, wij hebben een evaluatie gehad en wij hebben ook initiatiefnemers gehad, die bij ons langs zullen komen bij de fracties en ook onze concerncontroller, die vindt daar wat van, over hoe dat geregeld is. Dus om nou niet met 13 fracties allemaal verschillende gesprekken te gaan organiseren heb ik een oplooppje georganiseerd en wel op woensdag 26 juni van 6-7 en omdat ik gewoon als raadslid geïnformeerd wil worden en ik dacht: als ik dat voor mezelf organiseer, kan ik dat net zo goed voor jullie doen. Dus dat is een geste van mij aan u allen. Want, ik vergat er ook nog eentje, er stond ook nog een oproep in de zondagskrant, dat was een directeur van Spaarnelanden, die opriep aan de gemeenteraad om vooral dit initiatief te ondersteunen, wat ik een interessant vehikel vond vanuit zijn positie. Al met al dus reden voor mij om door verschillende betrokkenen bijgepraat te willen worden en daarbij zijn jullie van harte welkom. Bij deze bijeenkomst zullen aanwezig zijn Richard Hovinga, Anna Richt Hannema en Andreas Zwager, dat zijn de initiatiefnemers, de heer Oosting als directeur van Spaarnelanden en Martin Jonker, onze concerncontroller van de gemeente Haarlem

en mocht u nou specifieke vragen al hebben voor de sprekers, willen jullie die dan aan mij laten weten voor 20 juni, want dan zal ik die communiceren met alle sprekers en dan kunnen zij dat meenemen in hun verhaal. Dus, waarvan akte. 26 juni, 6 tot 7, komt ook nog in de 'Raadszaam', een bijpraatsessie door mensen van iZoof hier ergens in dit pand, in een zaal, zodat wij goed geïnformeerd zijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mooi, dank u wel. Andere commissieleden met een mededeling? Nee. Is de wethouder, heeft u nog mededelingen? Nee.

5. Transcript commissie Beheer 16 mei 2019 (alleen n.a.v.)

De voorzitter: Dan ga ik door naar agendapunt 5 en dat is het transcript van de vergadering van 16 mei. Naar aanleiding van, zijn er nog, ja? Ja, doen we ook, maar die dacht ik, ik draai hem één keertje om. Heel scherp. Het transcript. Iemand? Nee?

4. Agenda komende vergadering(en), Jaarplanning en Actielijst.

De voorzitter: Gaan wij nu naar agendapunt 4, aankomende commissievergadering, jaarplanning en actielijst. Heeft de commissie nog ter kennisname stukken die zij wil agenderen voor een volgende keer? Ja, de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Ja, dan toch. Ik zou graag het willen hebben over het brugonderhoud en de Figebrug specifiek. Er is eerder even over gesproken en ik zou graag ook de wethouder de kans willen geven om daarop in te gaan, in een specifiek agendapunt, de volgende keer.

De voorzitter: Dit gaat, denk ik, over een stuk, wat niet bij de ter kennisnamestukken staat, u wil gewoon specifiek spreken over de Figebrug. Is daar steun voor bij de commissie om over de Figebrug te hebben? Ja, nee, er liggen natuurlijk, ik kan mij voorstellen dat er stukken liggen qua toekennen van budgetten, dat dat bijvoorbeeld een stuk zou zijn wat daaronder kan leggen, maar dat ...

De heer Aerssens: Ja, bijvoorbeeld de vaststelling van de begroting omtrent de Figebrug zou voor ons al aanleiding zijn om hier nog even op terug te komen.

De voorzitter: Oké. Is daar steun voor bij de commissie? Ja? Ik zie Partij van de Arbeid, ja, goed, dan gaan wij dat op de agenda zetten. Dan kunt u nog even overleg hebben met de griffie welke stukken daar dan precies bij horen, want het lijkt mij wel nuttig. De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, vooruitlopend op het agendapunt later vanavond. In het najaar vindt de bestuurlijke overleggen plaats over zowel het over toekomstbeeld als over het ... Rottepolderplein. Er worden besluiten genomen en ik zou eigenlijk toch een moment willen hebben dat wij als commissie daar nog wat kunnen meegeven, er zullen vast wel concepten en dat soort dingen zijn, dus ik zou eigenlijk in september in de commissie, zowel over het Rottepolderplein, als over het toekomstbeeld willen spreken aan de hand van een notitie, die dan door de wethouder wordt geleverd. Ik weet dat er al allerlei varianten circuleren, dus er zal vast een mooie notitie te maken zijn.

De voorzitter: Nou, ik zal dan eerst eens even vragen aan de wethouder of dat dan nuttig is, voordat wij, dan kunt u dat even meenemen bij uw overweging of wij dat gaan doen. Wethouder?

Wethouder Berkhout: Ik moet daar wel even over nadenken hoor, want volgens mij, misschien weet u dat als geen ander, dat het OV-toekomstbeeld, die besprekingen gisteren, die even terug naar de tekentafel moeten, dus ik weet niet wat daar in het najaar op tafel ligt en het bij het BO MIRT, dat is inderdaad, dat was twee weken terug hier in Haarlem en over een half jaar is daar weer een vervolg en vaak is de najaarsvariant concreter. Alleen of daar specifiek stukken over het Rottepolderplein liggen, dat weet ik echt niet op dit moment, dus uw aannames dat er zowel stukken zijn voor het OV-toekomstbeeld, als het Rottepolderplein, dat weet ik niet op dit moment, zo heb ik die nog niet concreet voor mij. Ik hoor wel uw behoefte om daar iets over mee te geven en daar kan ik wel even over nadenken, in welke vorm wij dat kunnen doen, maar niet op basis van stukken, die er op dit moment nog niet zijn.

De heer Visser: Laat ik het iets concreter maken. In de vergaderstukken van vanavond staat dat beiden dit najaar ter besluitvorming voorliggen. Over het OV-toekomstbeeld, dan heb ik het over de regionale OV-toekomstbeeld, want alle andere regio's zijn al klaar, maar Noord-Holland loopt een beetje achter, dus dat staat los van de landelijke ontwikkelingen. Regionaal toekomstbeeld wordt dit najaar vastgesteld, kunnen wij dus ook als raad input voor leveren en ook het Rottepolderplein staat dit najaar voor bestuurlijk overleg geagendeerd. Staat in de stukken voor vanavond.

De voorzitter: September duurt natuurlijk nog eventjes, dus het lijkt mij dat er wel voldoende ruimte is om even over te overleggen tussen u, de wethouder en de griffie, wat voor vorm wij daaraan gaan geven, dat zou even mijn voorstel zijn. Is dat akkoord voor u, mijnheer Visser?

De heer Visser: Prima, als er maar voldoende waakzaamheid is vanuit de wethouder dat het geen mosterd na de maaltijd wordt.

De voorzitter: Dat lijkt mij duidelijk. Andere commissieleden, die nog iets willen agenderen? Mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Ik zou graag het RI&E-rapport van de Havendienst willen agenderen. En dat is omdat ik, nou ja, er wel veel in staat in het RI&E-rapport, er moet van alles gebeuren bij die Havendienst. Wij willen ook een nieuwe havenkantoor, dat heeft er ook mee te maken, dat staat in de kadernota, dus dat heeft er allemaal relatie mee, maar het is wel goed om het, neem ik aan, vind ik, om specifiek over die Havendienst eens een keer te praten met elkaar.

De voorzitter: Het klopt, dat er twee stukken zijn met betrekking tot de Havendienst. Dat tweede stuk is nog niet beschikbaar, dus ik weet wel dat dat er aankomt, maar dat is nuttig om die twee tegelijkertijd te bespreken, dus dat zou dan in ieder geval mijn toevoeging zijn op uw verzoek. Dat wij dat wel tegelijkertijd doen, maar dan wil ik even aan de commissie vragen inderdaad: is er steun om dat stuk te bespreken? Ja? Mooi, dan doen wij dat. Dank u wel.

Mevrouw Schneiders: Mag ik er nog eentje vragen? Er is ook het voortgangsrapportage Bodemprogramma staat in de stukken. Op zichzelf is dat verder een prachtig programma, er staat alleen één onderdeel in, wat naar mijn mening wel iets is om over te praten en dat is de Put van Vink oftewel de Schouwbroekerplas, die wordt daarin genoemd als een klein stukje en dat is al 10 jaar geleden, is daar ooit een plan over gemaakt en daarna is het stil komen te liggen. Dus wat mij betreft, zouden wij dat een keer moeten agenderen om eens te kijken hoe verder.

De voorzitter: Er wordt me even toegefluisterd door de griffier of het nuttig is, ook om daar eerst even artikel 38 vragen over te stellen en dan kunnen wij ook, denk ik, beter bepalen of dit de juiste commissie daarvoor is of niet. En als de vraag of de antwoorden niet bevredigend zijn, dat wij dan, dat alsnog agenderen. Ja? Fijn. Dan doen we dat zo. Zijn er andere commissieleden, de heer Schepers.

De heer Schepers: Ja, dank u wel. Ik vroeg mij nu af hoe wij verder gaan met het stuk over de Amsterdamsevaart. Komt dat nou automatisch op de volgende commissievergadering?

De voorzitter: Ja. Dat heeft de griffier duidelijk gemaakt. Dank u wel. Mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Wij zouden graag de informatienota Voortgang Duurzaamheidsprogramma willen agenderen, omdat in het coalitieakkoord staat, dat wij in 2030 klimaatneutraal zouden zijn, dus nul CO₂-uitstoot, eventueel met compensatie, terwijl nu in het voortgangsprogramma staat dat wij mee gaan doen met het Rijk, dus alleen 49% CO₂-reductie in 2030 en daar zouden wij het graag over willen hebben.

De voorzitter: Is er steun voor vanuit de commissie? Ik zie wat mensen knikken, ja, ja. Prima. Dan zetten wij dat ook op de rij, op de rit. Heb ik dan alle commissieleden gehad qua agenderen? Ja. Mooi. Zijn er nog commissieleden, die wat willen zeggen over de jaarplanning of de actielijst? Nee.

6. Diverse nota's inzake Duurzaamheid/Energietransitie (in samenhang, zie uitleg!) (RB)

Ter advisering aan de raad

6.1 Raadsstuk Startdocumenten DeelRES IJmond & Zuid-Kennemerland en RES Noord Holland Zuid

6.2 Duurzame warmtebronnen voor Haarlem

Overige punten ter bespreking

6.3 Restwarmtebenutting Waarderpolder

6.3.a Nota restwarmtebenutting Waarderpolder is afdoening van Motie 22 'Polderhitte'

6.4 Ontwikkeling bronnenkaart en marktinitiatief warmtenet

6.5 Beantwoording artikel 38 vragen van PvdA/CDA inzake energiebronnen/biobrandstof

6.5.a Ingediende art 38 vragen van PvdA CDA inz energiebronnen

6.6 Onderzoeken mogelijkheid tot aanbesteden van een concessie voor warmtenet

6.7 Rapportage mogelijkheden van riothermie

6.7.a Rapportage is afdoening van motie: Motie 2.17BIS Warmtewinning uit riool

De voorzitter: Dan ga ik door naar agendapunt 6. En dat zijn diverse nota's inzake duurzaamheid en de energietransitie. Ik ga eventjes een stukje voorlezen, gaat u, nou, u zit al, maar hier komt het. Het zijn veel

nota's, dus mijn tekst is wat uitgebreider dan normaal. Dat is ook voor de mensen thuis leuk. De eerste twee nota's staan geagendeerd als ter advisering aan de raad en gaan dus door naar de raadsvergadering, indien behandelbaar. Ik heb het dan over het raadsstuk met als titel "Startdocumenten DeelRES IJmond & Zuid-Kennemerland en de RES Noord Holland Zuid" en ook het raadsstuk "Duurzame warmtebronnen voor Haarlem". Bij het eerste stuk is het zo dat rond de zomer van 2019 naar verwachting het nationale klimaatakkoord wordt gesloten. Dat is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs. Voor het uitwerken en het realiseren hiervan is afgesproken, dat er een meerjarig programmatisch nationale aanpak komt met een landdekkende, regionale energiestrategieën. Daar staat dus RES voor. Dat zijn 30 regio's. De regio Noord-Holland Zuid is één van deze 30 RES-regio's van Nederland. De deelregio IJmond & Zuid-Kennemerland, de IJZK is weer één van de zes deel regio's van de RES-regio Noord-Holland Zuid. Ik hoop dat u mij nog steeds kunt volgen. Om het RES-proces formeel te starten, dienen een aantal bestuurlijke startdocumenten te worden vastgesteld. Deze liggen voor met dit raadsstuk. Bij het stuk over de duurzame warmtebronnen heeft het college een inventarisatie gemaakt van de beschikbare bronnen voor de warmtevoorziening in Haarlem, als alternatief voor het gebruik van fossiele brandstof, onder andere voor het aanleggen van warmtenetten in de stad. Gekeken is naar de voor- en nadelen, consequenties en dergelijke van het gebruik van de bron en daarbij gaat het om beschikbaarheid, geschiktheid, duurzaamheid, kosten en dergelijke. Het college vraagt de raad onder andere te besluiten over het blijven inzetten op isoleren, omdat er nog geen zekerheid is over de beschikbaarheid van geothermie als warmtebron, te blijven inzetten op een mix van bronnen en als derde het benutten van houtige biomassa af te wijzen, tenzij er geen duurzamer alternatief beschikbaar is en mits wordt voldaan aan nadere voorwaarden. De overige nota's, raadsinformatiebrieven of beantwoording van artikel 38 vragen staan geagendeerd ter bespreking. Gezien de onderlinge samenhang worden al deze punten als één agendapunt behandeld. Maar voordat wij overgaan tot de behandeling van al deze punten, zijn er nog insprekers, ik heb vijf insprekers staan, als dat klopt. Ik zou u willen vragen om plaats te nemen tegenover mij, dat is de heer Doeleman van de Polderwarmte, de heer Kleinman, de heer Hobo, mevrouw Buwalda en mevrouw Van Wijk en de heer Vonk. Gaat u zitten, alstublieft. U heeft allen drie minuten tijd om in te spreken. Een aantal van u herken ik, dus die weten hoe het werkt. Als de tijd bijna op is, dan laat ik u dat eventjes weten, dan verzoek ik u af te ronden. Als u dingen hoort, die door uw voorganger al is gezegd, dan verzoek ik u dat over te slaan, dan draagt dat bij aan de bespreking. Ja. Mag ik beginnen met de heer Doeleman. Ja, ziet u een pasje liggen bij uw microfoon? Ja, heel goed. Als u het rechterknopje indrukt, gaat de microfoon branden en dan gaan de drie minuten in. Gaat uw gang.

De heer Timmermans: Dank u wel. Mijn naam is Timmermans, mijnheer Doeleman is wel aanwezig, maar ik neem het woord. Geachte voorzitter, leden van de raad en andere aanwezigen. Namens Polderwarmte ben ik, Rik Timmermans vandaag met collega's aanwezig om u te informeren over onze plannen. Bedankt voor de spreektijd, die wij hiervoor gekregen hebben. Ons ambitieuze, jonge team is er van overtuigd dat met dit initiatief de neuzen dezelfde kant op staan als die van u, namelijk richting duurzame toekomst. Wij zouden maar wat graag eens die Groene Mug Bokaal samen in ontvangst willen nemen. Zoals u kon lezen in de onlangs verschenen raadsstukken van u, zal de energie in Haarlem in de toekomst bestaan uit een mix van verschillende bronnen, waarbij, zoals u zei, duurzaamheid, leveringszekerheid en betaalbaarheid essentieel zijn. Op basis van deze drie pijlers wil ik u informeren over Polderwarmte. Duurzaamheid is onze hoofdpijler. Met het leggen van een goed geïsoleerd warmtenet realiseren wij een open netwerk. Duurzame warmtebronnen kunnen hierop aangesloten worden. In de toekomst zien wij daar meer mogelijkheden voor en meer bronnen. En wij nodigen de gemeente Haarlem van harte uit om mee te denken, op welke energie en warmtebronnen worden aangesloten. Onze ervaring leert ook dat hier een mix van energiebronnen, restwarmte van bedrijven, geothermie, als die aanwezig is, riothermie, zonne- en windenergie en lokale biomassa op aangesloten kunnen worden. Biomassa brengt ons dan bij de tweede pijler, de leveringszekerheid

van de warmte. Biomassa is het duurzaamste alternatief voor fossiele brandstoffen, dat leveringszekerheid brengt in een warmtenet. Het is simpelweg niet haalbaar om in één dag een volledig duurzaam warmtenet te realiseren, maar het is wel mogelijk om van het gas af te gaan. Dus laat wij de Groningers in de kou staan of gaan wij in rap tempo door met de noodzakelijke energietransitie. Eerder genoemde energiebronnen zorgen op dit moment nog niet voor voldoende warmte. Met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de geothermie geloven wij dat biomassa op den duur flink kunnen reduceren. De bio-energie-installatie in De Liede in Haarlemmermeer, zal enkel regionaal resthout omzetten naar warmte. Niet één boom extra wordt gekapt voor ons. Naar verwachting zal ons warmtenet bij aanvang minder dan de helft op biomassa draaien. Een belangrijk deel van de basislast voor ons warmtewet halen wij uit restwarmte. Verschillende bedrijven staan te popelen om restwarmte kwijt te kunnen aan huishoudens en andere afnemers. Het aandeel biomassa zal in de komende jaren alleen maar minder worden. De derde pijler is betaalbaarheid. Polderwarmte staat voor een vrije markt met voorgeschreven maximumtarieven, die losgekoppeld zijn van de prijs van aardgas. Keuzevrijheid van de afnemer wordt gewaarborgd, waardoor degene met het beste prijs, kwaliteit en duurzaamheidsverhouding de grootste zal worden.

De voorzitter: Mijnheer Timmermans, wilt u afronden? Uw tijd is bijna op.

De heer Timmermans: Ja. Alleen normale tarieven zullen de afnemer overtuigen. Wij willen u graag van aller harten uitnodigen in Ede, waar wij gewillig laten zien hoe een slim, groen warmtenet, zoals wij dat voor ogen hebben, op dit moment al energie levert voor 18.500 huishoudens. Die uitnodiging zal nog volgen en dank u wel voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Timmermans. Dan wil ik graag het woord geven aan de heer Kleinman. Mijnheer Timmermans, als u uw microfoon zou willen uitzetten?

De heer Kleinman: De tijd loopt al, zie ik. Mijn naam is Maarten Kleinman, ik ben bewoner van het centrum, samen met Jan Geerts hebben wij een werkgroep Energietransitie opgericht, waarbij bewoners van alle delen van het centrum zijn betrokken en veelal wijkraadsleden. Wij willen graag kennis opdoen van de energietransitie en die gevraagd en ongevraagd, in het kader van de participatie en de nieuwe democratie, delen met de gemeente. De werkgroep vindt het een goede zaak dat de gemeente een studie heeft laten doen naar riothermie. De opstellers van dat rapport beweren dat 30% van de energie van woonhuizen, kantoren en dergelijke verdwijnt in het riool en dat die voor een aantal honderd van onze huizen, terug gewonnen kan worden. Het rapport benoemt nieuwbouwprojecten als doelgroep, vooral woningen. Terwijl grote energieverbruikers, zoals kantoren, zwembaden en scholen vaak de eerste quickwins kunnen betekenen. Wij constateren dat de grootste warmtepijp met energie door ons centrum loopt. En onderweg naar de, in het rapport beoogde nieuwbouwprojecten, buiten het centrum, veel warmte verloren gaat. Dat is zonde. Bovendien bestaat het centrum niet alleen uit bewoners, maar ook uit ondernemers en de overheid. Sterker, de overheid heeft een aantal locaties aan of nabij deze pijp: de stadkantoren, schouwburg, concertgebouw en ga maar door. De werkgroep pleit ervoor, dat de gemeente laat onderzoeken of haar eigen locaties vlakbij de bron van riothermie kan worden voorzien. En ons motto is: "Geef het niet gratis weg, maak er gebruik van". Dank u wel.

De voorzitter: Nou, mijnheer Kleinman, dat is uitstekend binnen de tijd. Dank u wel. Ja, zo werkt dat helaas niet, maar ik zal een beetje, als dat nodig is, wat meer ruimte geven. De heer Hobo, mag ik u het woord geven? Nee, zou u anders even willen ruilen met de heer Kleinman, want dan weten we zeker dat dat wel werkt, dank u wel.

De heer Hobo: Doet die het wel? Ja, die doet het wel. Hé, geweldig. Het lukt. Geachte raadsleden, Haarlem zet nog steeds de deur op een kier voor biomassa. Uit de beantwoording van de vragen, gesteld door PvdA en CDA wordt duidelijk dat het college geen duidelijk afstand neemt van het gebruik van biomassa. Onbegrijpelijk, want het college legt hier het wetenschappelijk bewijs naast zich neer, dat biomassa vervuilerder is dan fossiele brandstof. Dat is ook te lezen in het visiedocument Biomassa, van de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappers, geschreven door professor Katan, professor Vet, Rabbinge en gereviewd door professor Lucas Reijnders, wel bekend, denk ik. Maar ook meer dan 190 wetenschappers, verenigd in de Europese koepel van wetenschapsacademies, uiten hun ernstige bezorgdheid. Zij stellen dat biomassa helemaal niet koolstofneutraal is en dat op korte termijn verbranden van houtvezels, houtkorrels, zelfs slechter voor het klimaat is, dan fossiele brandstoffen. Dat zijn adviezen van de zwaarste wetenschappers, die er op dit gebied zijn. En dat mag je als college niet zomaar naast je neerleggen of af en toe met ook maar een mening. Laten we alsjeblieft niet afglijden naar het niveau van een zekere politieke partij, die de wetenschap niet serieus neemt. Biomassa heeft veel hout nodig uit bestaande bossen in Nederland, bijvoorbeeld of uit de Verenigde Staten of Canada, daar moet je het vervoeren over zee, met vervuilende schepen. Maar alle vormen van biomassa hebben een groot oppervlak nodig, met een voetbalveld vol biomassa kan je een tiental huizen voorzien van energie. Met datzelfde voetbalveld, bijvoorbeeld met zonnecellen, zou je ze ook ergens kunnen neerleggen op een overkapping, kun je 300 huizen voorzien van energie. Dat is 10 keer zo efficiënt. Daarnaast heeft biomassa hele negatieve gevolgen voor de gezondheid, omdat er fijnstof in de lucht komt. Biomassa is dus een doodlopende weg, de subsidie is ook nog eens een keer onzeker. Zeker, nu onlangs de gemeenteraad van Amsterdam, de minister met klem heeft gevraagd de subsidie stop te zetten op biomassa. Mocht dit college toch iets willen doen met biomassa, wat wij sterk zouden betreuren, kijk dan eens serieus naar bijvoorbeeld olifantsgras, dat groeit veel sneller dan bos, dan bomen. Wij hebben het enigszins uitgerekend in ons advies. Olifantsgras geeft eerder resultaat en kan bijvoorbeeld na drie jaar al energie gaan leveren. Maar wees innovatief en geef Haarlem een voortrekkersrol. Haarlem kan bijvoorbeeld zijn fietspaden voorzien van zonnecellen. Zowel op de bodem als er overheen, zou je zelfs helemaal buiten regen kunnen fietsen. Daarom, biomassa lijkt leuk op papier, maar alle wetenschap wijst erop dat biomassa zeker heel negatief uitwerkt. Wij moeten die kant niet op willen en met klem vraag ik nogmaals: doe het niet, stop ermee, want daarnaast, als wij al het hout van Haarlem, wat wij over hebben, zouden gebruiken voor biomassa, dan is dat genoeg om 50 huizen te verwarmen. Waar praten wij over? Dat is niet de oplossing. En het gevaar blijft aanwezig, dat op het moment dat er te weinig biomassa is, je toch bomen gaat kappen of andere oplossingen zoekt, die negatief voor de natuur uitwerken. Dat was hem, dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik nu graag het woord geven aan mevrouw Buwalda. En mijnheer Hobo, zou u uw microfoon willen uitzetten?

Mevrouw Buwalda: Dank u wel. Geachte raadsleden. Onze planeet heeft een leefbaar klimaat gekregen dankzij biomassa. Zonder biomassa zou deze planeet één van de vele zuurstofloze, bloedhete, gortdroge, planeten in ons zonnestelsel zijn. En zouden wij nu niet over een biomassacentrale kunnen praten. Biomassa produceert de zuurstof die we nodig hebben. Het zijn onze longen. Het is maar een heel precair laagje zuurstof, wat ons scheidt van het heelal. Biomassa is de stoffilter die schadelijke stoffen afvangt. Het zijn de trilhaartjes van de longen en het zijn de organen die de schadelijke stoffen afbreken. Biomassa regelt onze temperatuur. Het werkt als een airco, die de aarde koelt. De klimaatopwarming is onder andere ontstaan door biomassavernietiging: massale boskap die al eeuwen lang plaatsvindt. Er is te weinig biomassa overgebleven op aarde. Restafval van biomassa heeft onze planeet de vruchtbare bodem gegeven. En daarmee ons voedsel. Laag voor laag heeft restafval gedurende miljoenen jaren vruchtbare bodem gevormd. Maar het is maar een heel dun laagje van ongeveer 1 meter en daar moet je dus heel zuinig op zijn. Zonder biomassa verdwijnt de

zuurstof. De ozongaten waren een waarschuwing. De planeet krijgt koorts, de opwarming van de aarde gaat veel sneller dan we dachten. Zonder biomassa hebben we geen stoffilter meer. De longklachten nemen toe. Zonder restafval hebben we geen vruchtbare bodem meer voor onze voedselvoorziening. We kunnen niet leven van die plastic laag die de aarde steeds meer bedekt. Een biomassacentrale zal maar heel even onze grote energiebehoefte verlichten. Een boom doet er jaren over om te groeien en verbrandt in een paar minuten. Er zal nooit genoeg biomassa aangeplant kunnen worden om al die centrales te voeden. De bestaande biomassa zal nog meer afnemen. En daardoor zullen de problemen in onze leefomgeving nog verder toenemen. De Haarlemse Bomenwachers houden van bomen, wij zijn ook realisten, die de noodzaak en het behoud van bomen en biomassa terdege beseffen en onder de aandacht willen brengen. Ons advies aan de raadscommissie luidt: zet geen biomassacentrale in Haarlem neer. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan het woord graag voor mevrouw Van Wijk.

Mevrouw Van Wijk: Doet hij het? Ja. Wacht even hoor. De EU ziet hout en houtafval als een belangrijke vorm van duurzame brandstof. En dankzij subsidie hierop neemt het gebruik van hout uit de VS en Canada toe. Naarmate de vraag stijgt, zullen er steeds meer bossen gerooid worden. Het hout wordt met grote schepen, die op diesel varen, vervoerd, dit geeft vervuiling. Met het rooien van bossen, produceer je veel broeikasgassen. Hout produceert minstens zoveel CO₂ als steenkool, sorry. Nieuw geplante bomen kunnen deze CO₂ opnemen, maar zelfs als er voor elke gerooide boom een nieuwe wordt aangeplant, duurt het 20 tot 40 jaar tot die uitgestoten CO₂ weer is vastgelegd. Stook van hout leidt niet tot innovatie. Het is geen effectieve manier om de uitstoot van broeikasgas te verminderen. En deze conclusies zijn opgesteld door een aantal deskundigen op het gebied van biobrandstof. Even eigenlijk een herhaling van wat Harry zei. Martijn Katan, hoogleraar aan de VU, Ben Feringa, hoogleraar Organische Chemie aan de Rijksuniversiteit van Groningen en tien andere wetenschappers van de Koninklijke Academie voor Wetenschap, adviseren daarom om geen subsidie te geven voor houtstook. Het is wetenschappelijk aangetoond dat biomassacentrales niet bijdragen aan het verlagen van de CO₂-uitstoot. Zonne-energie en geothermie zijn betere opties. Dit wetenschappelijk rapport kun je niet zomaar naast je neerleggen, daar moet naar geluisterd worden. Amsterdam is dus bezig aan de minister te vragen of de subsidies kunnen worden ingetrokken voor biomassacentrales. Met het oog op voorstaande informatie vind ik het absoluut af te raden en ik ondersteun ook hierbij Harry van de Bomenridders van Haarlem.

De voorzitter: Mevrouw Van Wijk, dank u wel voor het inspreken. U mag uw microfoon uitzetten, als u wilt.

Mevrouw Van Wijk: O, wacht even, afmelden. Ja. Moet ik het zo doen?

De voorzitter: Ja. Mijnheer Vonk. U heeft het woord, drie minuten, gaat uw gang.

De heer Vonk: Geachte raadsleden. Biomassa is een merkwaardig begrip. Het woord zelf suggereert al bijna dat je het zo in de kachel kunt gooien. Niets is echter minder waar. Biomassa is pas biomassa wanneer de zaag, hakbijl of snoeischaar is gezet in een levende boom of struik. De opvatting die heeft postgevat, dat biomassa CO₂ neutraal zou zijn, is volkomen lariekoek. Redenerend vanuit die foute gedachte, zou het verbranden van bomen en de daarbij vrijkomende CO₂, direct weer opgenomen worden door natuurlijke groei van bomen. Niets is echter minder waar. De CO₂, die vrijkomt bij een boom die in 10 minuten wordt verbrand, wordt pas na jaren weer vastgelegd tijdens de groei van een nieuwe boom. Hier is dus sprake van pure rooibouw. De groei kan niet op tegen de ontstellende vraag naar meer en meer biomassa. Deze biomassa wordt dan ook nog eens aangevoerd uit Canada en Amerika, met zeer vervuilende vrachtschepen. Nederland is één van de grootste importeurs van houtpellets en niemand heeft er erg in, dat zowel in Amerika, als

Canada, diverse milieubewegingen hemel en aarde bewegen om deze rooibouw op hun bossen proberen te voorkomen. En dat allemaal voor een economische rekensommetje, ingegeven door totaal achterhaalde, Europese wetgeving. De vraag naar biomassa is in Nederland enorm gestegen, maar het aanbod ook. Hoe kan het anders, zou je denken? Hout is goud. Zonder scrupules worden door diverse overheden en organisaties gekapt met de mooiste excuses. Staatsbosbeheer, PWN, Natuurmonumenten, om maar een paar namen te noemen. Hoe kan dat nu eigenlijk, zou je af kunnen vragen? Zij beheren toch immers onze natuur? Helaas is dat niet meer het geval, sinds Henk Bleker alle subsidies aan Natuurbeheerders heeft stopgezet. Voor deze beheerders rest maar één ding: zelf de broek ophouden door hun natuur als productiebos naar de ovens te slepen, één derde van het gekapte bos in Middenduin, verdween naar de warmtecentrale in Purmerend. Van één derde werden pellets geproduceerd en van één derde werd plaatmateriaal gefabriceerd. De inmiddels door het Europese Hof afgekeurde pasmaatregelen, waarin een merkwaardig verband werd gelegd tussen bomenkap en de uitbreiding van varkenshouderijen, met het idee dat hiermee stikstof en CO₂-uitstoot met elkaar in balans waren te brengen, heeft deze ongebreidelde kap ook nog eens gestimuleerd. Ja, maar er is toch ook het traditionele snoei-afval en schillen van fruitafval, zult u zeggen. Nee, ook deze biomassa kan veel hoogwaardiger gebruikt worden, bijvoorbeeld door er compost van te maken, waarmee nieuwe bomen gevoed kunnen worden, zonder dat de CO₂ rechtstreeks in de atmosfeer verdwijnt.

De voorzitter: Mijnheer Vonk, wilt u afronden?

De heer Vonk: Ja, ik rond af. Verbranden is de allerslechtste optie. Biomassa-verbranding is smeriger dan welke kolencentrale dan ook. Kortom, ik vraag u dringend naar andere vormen van energie te zoeken, denk out of de box en laat in Haarlem de victorie beginnen voor een beter natuurbeleid.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil alle insprekers bedanken voor uw bijdrage namens de commissieleden. Zijn er nog commissieleden, die vragen hebben aan de insprekers? De heer Schepers.

De heer Schepers: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan mijnheer Timmermans en een vraag aan mijnheer Hobo. Allereerst aan mijnheer Timmermans. Kunt u aangeven welke vormen van biomassa u gebruikt in de centrale in Ede? De vraag die ik heb aan mijnheer Hobo is: bent u tegen alle vormen van biomassa, omdat u wel olifantsgras als alternatief noemt. Dank u wel.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Timmermans.

De heer Timmermans: Dank u wel voor uw vraag. In Ede gebruiken wij 70% biomassa, die uit de stad komt en dat is beheer vanuit de tuinen en vanuit het groen in de stad zelf. De overige 30% komt uit de gemeentebossen en dat zijn alleen de resten van de prunus, dat is de Amerikaanse Vogelkers, die een pest vormt en dankzij onze afspraken, kan hij tegengegaan worden. En dat is de enige vorm van biomassa die wij uit de natuur halen.

De voorzitter: Mijnheer Hobo.

De heer Hobo: Hij doet het. Ja. Antwoord: in principe zijn wij tegen alle biomassa, zeker als er een centrale mee gevoed wordt. Het is iets ingewikkelder natuurlijk, als Haarlem van plan zijn een soort bos aan te leggen, dan zou je dat beter kunnen doen met olifantsgras, dat biedt meer mogelijkheden, gaat sneller en dan heb je inderdaad die drie jaar, dan heb je al oogst, maar in principe is het sowieso een slecht plan, want die 50 huizen, die je ermee kan verwarmen, want ik hoor net van de buurman: prunus. Ik besteed er toevallig erg in de Stichting Natuurbelang, zowel alle prunus in de complete omgeving is al weg, dus het is absoluut geen

waarheid. Het is een doodlopende weg, zeker als subsidie wegvalt, wat dan? Dan wordt het een heel kostbaar verhaal. Dus die kant moet je niet op willen en er zijn zoveel andere mogelijkheden, die geowarmte, waar wij het over hebben gehad, zonnepanelen, maar dan op een goede manier. Er zijn zoveel daken waar wij zonnepanelen kunnen neerleggen, praat met Pieter, praat met ons, wij hebben zoveel leuke ideeën. Het kan, maar je moet het wel willen als Haarlem en daar zit volgens mij een beetje het probleem nu. Die biomassa, in heel Nederland wordt het gedaan, maar je zegt het al net, Pieter zei het ook al: wij zijn natuurlijk als Stichting Natuurbelang, daar ben ik ook voorzitter van, in de waterleiding daar, werden onlangs 2000 bomen weggehaald, deze winter, 2000 bomen omdat dat stikstofvoordeel zou bieden. En die gaan rechtstreeks naar de centrale toe waarschijnlijk, of het grootste deel. Waar zijn wij allemaal mee bezig in Nederland? Wij krijgen en ik denk ook hier de Haarlemse Bomenwachters naast mij, continu mailtjes van allerlei mensen, waar weer bomen worden gekapt. Daar weer 1000 bomen, onlangs nog in Brabant, het gaat om 200.000 m².

De voorzitter: Mijnheer Hobo, mag ik u, u begint, dat kan ik op zich wel waarderen, dat u uw tweede betoog begint, maar ik wil u toch even vragen om kort te reageren op de vraag van de commissieleden, zodat ik ook de tijd heb om de andere commissieleden nog in staat te stellen om vragen te stellen. De heer Visser. Gaat uw gang.

De heer Visser: Ja, ik heb een vraag voor mijnheer Timmermans, hoe hij het verbranden van biomassa ziet in het licht van de ladder van Lansink, van hoe je met afval omgaat, dat je altijd eerst preventie, dan hergebruik, recycling, dan pas energie eruit halen en dan past het storten. U zegt nu: energie eruit halen, maar hoeveel van de biomassa, die u verbrandt, is ook anders inzetbaar? Bijvoorbeeld voor plaatmateriaal, voor bouwmaterial, bijvoorbeeld ook voor compost. Inwoners van de gemeente kunnen gratis compost krijgen. Is het straks in Haarlem niet meer mogelijk omdat al het biomassa is verbrand en de Haarlemmers dus geen compost meer kunnen krijgen?

De heer Timmermans: Dat waren uiteindelijk best een hoop vragen. Ik zal proberen in te gaan op de cascadering van het hout, inderdaad als je, er worden bomen gekweekt, voor houtoogst door verschillende natuurbeheerders en wij zijn er hartstikke voor, dat het allerbeste hout, als het dan toch geogst moet worden, eerst naar meubels gaat, naar planken, vervolgens naar spaanplaat en pas als je als je echt de tak en tophout hebt, de resten, waar de bast nog aan zit en dat zijn echt hele grove stukken, die zou je, wij laten die ook liggen. Wij vinden dat die moeten blijven liggen op schrale zandgronden en op andere gronden die rijk genoeg zijn, worden ze door ons meegenomen en dan gebruiken we ze. Dus dat over die cascadering van hout, dat staat voor ons buiten kijf. Wij proberen dat te borgen door de NTA 8080-norm, dat is Better Biomass, is daar een naam voor en die stelt er allerlei eisen aan en wij willen zelfs nog iets strakker eisen daar aan stellen, dus in die zin proberen wij dat te borgen. Is dat een antwoord op uw vraag?

De voorzitter: Dat lijkt mij een uitstekend antwoord op uw vraag. Dank u wel. Mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ik heb een vraag voor de heer Hobo. Want u heeft het over olifantsgras. Nou, ik heb begrepen dat als wij houtgestookte biomassa gaan toepassen, dat wij dan 7600 voetbalvelden nodig hebben met bomen. Hoeveel olifantsgras hebben wij nodig?

De heer Hobo: Per stengeltje of per oppervlakte?

Mevrouw Oosterbroek: In voetbalvelden alstublieft.

De heer Hobo: Nou, dat ligt eraan wat u wilt. Biomassa is per definitie 10 keer minder efficiënt dan bijvoorbeeld zonnecellen. Dus per definitie, als je echt een oplossing wil bieden voor Nederland voor Haarlem in dit geval, moet je helemaal af van biomassa. Het slaat echt nergens op. Mijn buurman hier zegt het net: het tophout, dat is volkomen onvoldoende. Je moet het ook laten liggen, dood hout is heel belangrijk voor de biodiversiteit, 5% van de biodiversiteiten bestaat uit dood hout. Hoeveel voetbalvelden? Ik weet het echt niet, ik weet wel dat je met één voetbalveld kan je ongeveer 50 huizen voorzien van energie, ligt er ook aan hoe die huizen zijn geïsoleerd, nieuwe of oude huizen, maakt allemaal uit in berekeningen, want dat zie je ook. Iedereen berekent het op zijn eigen manier. Maar, nou ik het zelf uitreken, 75.000 huizen gedeeld door 50, dat is het aantal voetbalvelden. Dat moet je dus niet doen. Klaar. En dat moet je ook niet doen op kleine schaal met wat je nu zogenaamd over hebt. Mijn buurvrouw zei het al, van de Haarlemse Bomenwachters: dat hout kan je ook laten liggen in de bossen of waar het ook vandaan komt en volgens mij is het grote gevaar, als je eenmaal zo'n centrale hebt en hij komt tekort, want er is geen tophout meer bijvoorbeeld of er komen nieuwe wetten aan, waar komt het dan vandaan? Dan gaan wij importeren en u weet niet, als er snippertjes ... waar ze vandaan komen.

De voorzitter: Mijnheer Hobo. U begint inmiddels aan uw derde betoog, dat kan ik op zich waarderen, maar dat is niet helemaal de bedoeling. Ik zou eigenlijk willen gaan, verder gaan met het bespreken van het stuk. Dan wil ik de sprekers uitnodigen om weer plaats te nemen op de publieke tribune of naar huis te gaan, wat u wilt. Wie kan ik het woord geven over dit stuk? Mevrouw Oosterbroek, GroenLinks. Gaat uw gang.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, voorzitter, bedankt. GroenLinks is tegen biomassa als energiebron en specifiek tegen verbranding van hout om energie op te wekken. Wij willen houtige biomassa dan ook uitsluiten als duurzame energiebron in dit stuk. Het verstoken van biomassa heeft een aantal nadelen. Voor ons zijn er twee doorslaggevend. Het gebruik van biomassa is niet duurzaam en twee, kiezen voor biomassa betekent dat wij niet kiezen dan voor geothermie, zonnewarmte of andere innovaties. Dus wij kiezen dan niet voor een echt duurzame energiewinning. En toen ik zo'n vijf jaar geleden terug als fondsmanager Duurzame Energie projecten ...

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, sorry, u heeft een interruptie. Mijnheer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Kunt u even heel snel vertellen hoe u dit punt gaat behandelen? Wij zijn bezig met punt 6, eerste punt gaat over de RES en het tweede punt gaat over en volgens mij bent u ergens midden in alle stukken begonnen, dus ...

De voorzitter: Ja hoor, wij behandelen deze stukken in samenhang, dus mevrouw Oosterbroek mag van links naar rechts, van boven naar beneden, als ...

De heer Dreijer: Laat wij dat dan ook in samenhang doen en ...

Mevrouw Oosterbroek: Nee, ik had eigenlijk één stuk van waarom wij tegen biomassa zijn en daarna, in mijn tweede termijn heb ik nog twee klein puntjes, voor wat wij wellicht ook zouden kunnen oppakken.

De voorzitter: Ja, maar mevrouw Oosterbroek, u bent van GroenLinks, dus u mag lekker uw eigen betoog inrichten, zoals u dat wilt. En de heer Dreijer mag dat ook, zoals hij dat wil. Gaat u vooral verder.

Mevrouw Oosterbroek: Bedankt in ieder geval. Want vijf jaar terug, toen ik fondsmanager was op duurzame energieprojecten en die ook financierde vanuit een duurzaam beleggingsfonds, was ik dus constant ook op

zoek naar die balans om geld te investeren in echt duurzame projecten. En de mensen die hierbij, bij ons het geld investeerden, deden dat in beginsel voor de verduurzaming van Nederland. En zo zeiden wij al vrij snel: nee tegen biomassa, om energie van te maken. Het zou de makkelijke weg zijn geweest, maar niet de weg die leidde naar een duurzamer Nederland. Niet veel later leerden wij dat geothermie de goedkoopste vorm is van duurzame warmte en dat een investering in geothermie een lager risico heeft dan een investering in biomassa of biogas. Als je de put eenmaal hebt geboord, heb je er namelijk geen omkijken meer naar in de vorm van inkoopkosten. Je hoeft niet constant op zoek te gaan naar gewassen hout of andere materialen. De zoektocht en onzekerheid van de beschikbaarheid van biomassa, zorgt ervoor dat de prijs van energie erg onzeker is binnen zo'n project en deze onzekerheid hebben andere alternatieve energiebronnen, zoals wind, zon, geothermie en riothermie niet. En als je eenmaal een installatie hebt draaien, dan kan je er vanuit gaan dat die installatie blijft draaien. En mede vanwege mijn ervaringen als belegger in duurzame energieprojecten, ben ik de politiek ingegaan om de productie van echt duurzame energie te versnellen.

De voorzitter: Nou, u heeft een interruptie van de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Ik hoor u zeggen dat er, wanneer zo'n bron eenmaal geslagen is, dat het dan blijft draaien. Echter hebben wij vorige week nog gehoord dat dat helemaal niet het geval is. Sterker nog, dat die bronnen op een gegeven moment opraken en u heeft het over risico. Dat u eigenlijk geen risico's ziet, maar er zijn juist heel veel risico's. Je bent juist constant aan het kijken: oké, is er hier wel een mogelijkheid, waar gaan we naartoe en waar halen wij die bronnen vandaan, zijn ze er wel en al die proefboringen, daar zijn enorme kosten mee gemoeid. U houdt hier nu een heel blij betoog van: er is helemaal geen kosten mee gemoeid, maar hoe ziet u dat?

Mevrouw Oosterbroek: Ja, nou bedankt voor uw vraag, want ik probeer hier uit te leggen dat je, als je in duurzame energie investeert, je de langetermijnvisie mee moet nemen. En dus dat de inkoopkosten bij duurzame energie, die zijn er niet. En bij een biomassacentrale heb je die wel. En dat is juist voor financierders superbelangrijk en dat is ook waarom duurzame energie de logische keuze is. En u heeft het over onzekerheden in geothermie, ja, er zijn een aantal onzekerheden, maar ja, technisch, ja, heb ik in ieder geval, kom ik tot de conclusie en hebben wij er gewoon vertrouwen in dat geothermie gaat werken. Ja, dus ik ga weer even verder dan bij mijn betoog, denk ik.

De voorzitter: Nou, voordat u verder gaat, heeft u nog twee interrupties, die zal ik eventjes afhandelen, voor u, de heer Schepers heeft een interruptie voor u en daarna de heer Mohr.

De heer Schepers: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Oosterbroek, wat ik niet helemaal begrijp, zegt: ik ben tegen biomassa. Bent u dat geworden nadat is gebleken dat het onderzoek naar stookhout, los wat u wil, niet haalbaar is? Want u laat een duur onderzoek doen en u bent u opeens tegen biomassa?

Mevrouw Oosterbroek: Nee, ik was eigenlijk al de hele tijd al tegen biomassa, maar ik wil gewoon heel graag duidelijk maken dat 7600 voetbalvelden, dat dat niet realistisch is voor de gemeente Haarlem om biomassa toe te passen. Op het moment dat wij biomassa willen toepassen, dan moeten wij net zoveel bos planten, als de stad op zichzelf. Het is gewoon geen haalbare kaart.

De heer Schepers: Nee, maar goed, dat kon u natuurlijk van tevoren al weten. Ik vind het een beetje jammer dat daar zo'n duur onderzoek aan gewijd wordt. Maar goed. Uw standpunt is duidelijk in ieder geval.

Mevrouw Oosterbroek: Het was een technische vraag en die is beantwoord.

De voorzitter: Ja, de heer Mohr. Gaat uw gang. Hart voor Haarlem.

De heer Mohr: Ja, voorzitter, dank u wel. GroenLinks stelt: wij zijn tegen biomassa.

Mevrouw Oosterbroek: Het klinkt alsof u een betoog begint. Ik was nog in mijn betoog.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, het is wel de bedoeling dat de heer Mohr gewoon zijn vraag mag stellen en dan kunt u daarop reageren.

De heer Mohr: Voorzitter, GroenLinks stelt dat zij tegen biomassa is. En GroenLinks stelt ook dat zij altijd tegen biomassa was, maar niet in mei 2014. Want toen stemde u voor de installatie van een houtgestookte biomassaverwarmingsketel, hier in ditzelfde stadhuis. Dat was niet helemaal goed, hè? Of u was toen niet alert, of u bent vandaag niet alert, kleur bekennen, bent u voor biomassa of bent u tegen biomassa en als u tegen biomassa bent, wat doet u dan met die ketel boven in dit gebouw?

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Dat is echt precies die periode, waarin ik dus, als belegger in die duurzame energieprojecten zit en eigenlijk, ja, schrik van de keuzes, die wij maken, om de klimaatop te gaan halen.

De voorzitter: Nog een aanvullende vraag van de heer Mohr.

De heer Mohr: Ja, want mevrouw beantwoordt de vraag niet. U zegt: wij zijn tegen biomassa en er wordt hier een houtgestookte biomassa-verwarmingsetel gebruikt.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

De heer Mohr: Wat betekent dit standpunt voor die ketel?

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Dat zou aan de wethouder Botter moeten vragen, denk ik. Die gaat daarover.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog. Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ik wilde er dus voor zorgen dat het beleid wel aansluit op de klimaatopafspraken uit 2018. Of 2008, sorry. Nou, daarin heeft de gemeente een belangrijke rol. Een rol die innovatie faciliteert of juist afremt, een rol die goed is voor het klimaat of slecht is voor het klimaat. En ik ben blij dat Haarlem zich niet laat verrassen door de markt. En dat wij nog een keuze hebben om biomassa, om het toepassen van biomassa tegen te houden. De wethouder heeft daar mede voor gezorgd met zijn initiatiefvoorstel Duurzame Energietransitie en hierdoor leiden wij de andere gemeentes in onze regionale energietransitie door het woud van de verschillende duurzame energiebronnen. En ik ben ook erg trots op het stuk Duurzame Warmtebronnen Haarlem en de kans dat wij hier een voorbeeld kunnen zijn voor andere gemeentes. GroenLinks wil in dit stuk gebruik maken van de kaders voor de energietransitie en daarin biomassa uitsluiten. Omdat biomassa juist niet duurzaam is en er ook mooie alternatieven zijn. Zo hebben wij een zeer kansrijk warmtenetproject in Meerwijk, een project waar wij de kans hebben om de vraag van warmte op een rendabele manier te ontsluiten naar een warmtenet en door de afspraken met de woningcorporaties is er zekerheid van afname van energie voor het warmtenet. Voorzitter, dit is een belangrijke mijlpaal en dit is de

juiste voorwaarde om geothermie tot bloei te laten komen in onze stad. Zouden wij kiezen voor biomassa, dan is de afnamezekerheid van de andere warmtebronnen kleiner. De warmtebron kan je bij de duurzame energie lange termijn maar één keer vergeven. Omdat deze bronnen duurzaam zijn en na installatie een hele lange tijd onze stad van energie voorzien. Wat GroenLinks betreft, kunnen wij biomassa vandaag uitsluiten en de kaders geven, zodat duurzame innovatie tot stand komt. Die kaders waarbinnen de markt zich duurzaam en klimaatneutraal ontwikkelt. Daar gaat GroenLinks voor. En daarom wil ik bij deze ook al aankondigen, dat wij met een amendement gaan komen.

De voorzitter: Ja, dat noteren wij dan gelijk. Wie kan ik dan het woord geven? De heer Hulster van de Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u wel, voorzitter. Ja, Actiepartij is heel blij met, in ieder geval met de RES. Ik ga er wel even wat over zeggen. Het valt mij op dat, als ik de, nou ja, het is een taak dat er een regionale energiestrategie wordt opgesteld. Het is prima wat er staat, het valt ons wel een beetje op, dat wij nu stakeholders gaan inventariseren om de energietransitie te doen slagen. Je zou hopen dat de meeste stakeholders ondertussen wel bekend zijn, om een voorbeeldje te geven, bij het voorbeeld Haarlem staat er, dat Kennemer energie voor zonnecorporaties een goede partij is, maar er zijn natuurlijk veel meer partijen en misschien zou de gemeente zich wel, naast het inventariseren van stakeholders, wel meer moeten gaan inzetten op het ontwikkelen van die stakeholders en vooral het wegnemen van belemmeringen, zodat die, want die stakeholders willen wel, die willen wel echt aan de slag, maar die lopen gewoon tegen dingen aan. En de gemeente zou daar zich vooral op moeten gaan richten nu, om die belemmeringen weg te nemen, want dan zou er ineens een heleboel gebeuren, denk ik. Dat is even over de energiestrategie. Dan wat betreft de, nou, de restwarmte, de bronnenkaart, ik denk dat dat een beetje de overkoepelende thema is, welke warmtebronnen zijn er? Om te beginnen een prima inventarisatie en heel goed, dat wij in Haarlem inzetten op verschillende technieken, want het is nog allemaal hele nieuwe techniek en wij zullen veel verschillende dingen moeten doen. Wij zullen alle warmte, die wij kunnen winnen, moeten winnen, denk ik. En vooral niet teveel weggooien, want dat is natuurlijk ook een probleem, in die zin zijn wij ook heel blij met de rapportage van het riothermie-onderzoek, dat is een motie, die we als raad nog eens hebben aangenomen en nu ligt dat onderzoek er en dan blijkt dat wij zo'n 3000 huizen van warmte uit riothermie kunnen voorzien en dat klinkt, er zit natuurlijk nog geen kosten-batenanalyse bij, maar dat klinkt in ieder geval al best hoopvol, 3000 is niet veel, maar als je 10.000 nieuwe woningen wil bouwen en je kunt daar 30% van met deze warmte voorzien, dan klinkt het weer best wel aanzienlijk. En zoals gezegd, wij moeten niets weggooien, dus alle beetjes helpen. En lijkt mij dat helemaal niet zo slecht. Ik mis een beetje bij de warmtebronnen, het wordt wel genoemd, maar de uitwerking daarvan mis ik nog een beetje, de warmtewinning, die uit wegen of uit fietspaden mogelijk is. Dat zou natuurlijk ook een warmtebron zijn. Wij zijn wel erg geïnteresseerd in de warmtewinning uit oppervlaktewater, dat lijkt ons een interessante techniek. Dus in die zin zitten er een hoop interessante ideeën en voorstellen in en wij zijn dus ook heel erg benieuwd hoe dat dan verder zal worden uitgewerkt in meer concrete plannen, die dan ook echt uitgevoerd kunnen worden. En nou ja, zoals gezegd, ja, wij hebben er alle vertrouwen in, dat er in de stad genoeg potentie aanwezig is aan mensen, die die projecten willen gaan oppakken.

De voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik dan het woord geven? Niemand, dan ga ik naar de, oh, de heer Dreijer, CDA. Gaat uw gang.

De heer Dreijer: Mag ik, nou, prima. Goed, dank u wel voorzitter. Ik zal ook niet veel zeggen over de RES, ik denk dat het een goed stuk is en ook goed dat het, dat er een DeelRES is, IJmond-Zuid-Kennemerland, zodat,

ja, want wij zullen het toch met de burens moeten gaan doen, want zelf kunnen wij een heleboel dingen niet oplossen. Goed ook dat de betrokkenheid van de lokale raden en de bewoners, ook in het stuk vermeld staan. De financiën zijn erg bescheiden, dus daar kunnen wij het ook wel over eens zijn. riothermie of nee, sorry, we gaan naar een geothermie, dat was de vraag ook al aan de overkant. In de presentatie van de vorige keer hebben wij gehoord dat, ja, er zijn natuurlijk niet zoveel praktijkervaringen al van lange duur, dus, maar er wordt wel gesteld dat 30 jaar gaan die dingen best wel mee, zeker en waarschijnlijk nog wel veel langer, maar wij weten het nog niet, want het bestaat nog niet zo lang. Maar ik denk dat wij er wel vertrouwen in mogen hebben om daarmee te beginnen, zelfs over 30 jaar. Dus de RES, prima, advies hamerstuk. Tweede stuk warmtebronnen, riothermie, ik heb het rapport gelezen en ik moet zeggen: ik kan er nog niet veel van bakken. Er stonden ook best wel eigenaardige dingen in, als je kijkt naar natuurkundig bescheiden van sommige dingen, dat is later wel verklaard nog, maar ik weet nog niet zo zeer, hoe dat nou zit met de kosten en de baten. Er wordt best wel over aardige vermogens gesproken, maar volgens mij is het antwoord nog steeds in combinatie met warmtepompen en de kosten daarvan, ik kan er nog niet veel mee. Wat ik wel graag zou willen zien, is, één van de grootste, of de locatie waar de grootste potentie zit, dat is eigenlijk bij de Parklaan, dat is bij de, het gemaal is net vernieuwd, daar gaat ook de persiolerings, persleiding ligt daar. Nou, wij gaan daar een gymzaal bouwen. Nou ja, dichterbij kun je je warmte niet ophalen, dus, nou ja, het verzoek is aan het college om daar echt goed over na te denken om de gymzaal mee te nemen, als project wat de gemeente zelf gaat doen en ook dus de eigen ervaringen mee op kan gaan doen, wat kost het nou echt en wat levert het nou echt op? En dan kun je, volgens mij, ook een heel goed advies richting de ondernemers, want de Gonneststraat, ..., komt ook aan de beurt, dat is ook een mooi nieuw bouwproject, want heel dicht bij die persleiding zit en waar een hele hoge potentie zit. Dus dat even als advies, als verzoek ook om mee te nemen. De, nou ja, de basislast, zoals gezegd, is 30% vanuit geothermie, wat gaat komen, ongeveer, betekent 70% zullen wij met andere zaken moeten gaan behappen en dat kan dus biomassa zijn. Nou, ik vind het een heel mooi product, biomassa, maar niet om te verbranden. En ik ben hier toch wel stellig in, dat waren wij ook dus al inderdaad, mijnheer Mohr, vijf jaar geleden, dat was mijn eerste bijdrage, ik weet het nog heel goed, wethouder Cassee zat daar en de voorzitter was mijnheer Aynan, het was mijn eerste bijdrage en ging helemaal de mist in, maar ik was wel tegen de houtpelletkachel en wij hebben al meerdere keren in de periode al aangegeven, dat wij het er niet mee eens zijn van zoals het gaat en langzamerhand zie je dat steeds meer mensen dus tot wel tot de conclusie gaan komen, dat houtpellets gewoon niet duurzaam zijn en zeker niet als je ze moet importeren uit verre streken. Dus biomassa verbranden, daar zijn we op tegen en wij vinden het ook geen duurzaam alternatief, want dan is, denk ik, aardgas nog steeds een duurzamer alternatief voor aardgas uit Groningen, dan het verbranden van biomassa is, dus wij zijn echt pertinent tegen verbranden van biomassa.

De voorzitter: Duidelijk, u heeft een interruptie van de heer Mohr, Hart voor Haarlem.

De heer Mohr: Ja, voorzitter, er is sinds 2014 bij GroenLinks en het CDA veel veranderd, als het gaat om hun standpunten ten aanzien van biomassa. Maar dat verplicht hen, denk ik, ook om, gelet op de door hen geconstateerde verandering, iets te doen met die pelletkachel. Mogen wij mevrouw Oosterbroek en u, of Oosterbroek en van u, tijdens de komende raadsvergadering een motie verwachten, die oproept om die houtkachel, die biomassahoutkachel te vervangen voor een duurzamer alternatief?

De voorzitter: De heer Dreijer, ik zou vooral namens u zelf spreken.

De heer Dreijer: Nee hoor, ik denk niet dat we daar een motie voor gaan indienen. Ik denk dat wij wel op enig moment, ik moet dan kijken naar de vorm, maar wel gaan oproepen om zo snel mogelijk na te gaan denken over vervanging van deze kachel met een ander medium. Maar nu, direct, in vijf jaar tijd dat overboord

gooien, dat is ook niet duurzaam. Maar daar gaan wij vast nog wel een keer over spreken. Nou goed, dus enkele locaties heb ik aangegeven, de gymzaal, de Kring en de Aziëweg, ligt ook bij een, volgens mij een riool, waar heel veel vermogen doorheen loopt, daar zijn ook, een paar nieuwbouwprojecten gaan daar nog komen, er zijn er al afgerond, maar waarschijnlijk zijn dat dus ook een aantal punten waar je dus riothermie kunt gaan toepassen. Dus voor zover de twee adviseringspunten, prima, hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Eerst de DeelRES en de RES maar even ...

De voorzitter: Sorry, u wilt nog...

De heer Dreijer: Nee, ik kan geen hamerstuk zeggen, het tweede punt, daar gaan wij misschien wel een amendement op indienen, het gaat een bespreekpunt worden.

De voorzitter: Pardon, ik probeer een ordelijke vergadering te houden, mijnheer Dreijer, daar bent u zeker ook voor, dus ...

De heer Dreijer: Behoudens de biomassa, zou het een hamerstuk zijn, maar wij gaan iets daarop schrijven, dus het wordt een bespreekstuk.

De voorzitter: Prima, maar wij hebben het er strakjes nog wel eventjes over, ik ga nu gewoon weer het woord geven aan mevrouw Wisse van de Partij van de Arbeid, want die ging beginnen met haar betoeg.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. De DeelRES en de RES, daar staat in de stukken dat er een flink tempo gezet moet worden. Wij vroegen ons af: gaat het niet ten koste van de overige duurzaamheidsambities, zoals circulaire economie en er stond ook in, dat de bijdrage voor de procesmanager van de deelregio ten laste gaat van het duurzaamheidsbudget. Ten koste van wat precies? Er stond in dat de strategie voor de bewonerscommunicatie gebaseerd is op storytelling, het lijkt een beetje denigrerend over te komen, een strategie om bewoners te benaderen, storytelling, wij moeten ze verhalen vertellen. Waar is gewoon het eerlijke gesprek aan de koffietafel gebleven? Het landelijke klimaatakkoord, daar staat een vraag in de stukken: wat te doen als het landelijk klimaatakkoord niet doorgaat? Nou ja, ik zou zeggen: wethouder, dan moeten wij echt gewoon doorgaan, het samenwerkingsverband in stand houden, want de coalitie-ambitie 2030 Klimaatneutraal blijft in stand, het akkoord van Parijs blijft staan, dus of RES nou doorgaat of sorry het landelijke klimaatakkoord, nou getekend wordt of niet, wij moeten gewoon doorgaan op dit traject. In de stukken geeft het college ook aan dat isolatie belangrijk is. Het eerste warmtenet, wat wij gaan realiseren, staat hopelijk in Meerwijk. Wij vragen ons af wanneer de eerste 3000 woningen, die in Meerwijk op de warmtenet worden aangesloten, geïsoleerd worden? En welke concreet plan de wethouder heeft om de gehele gebouwde omgeving van Haarlem te isoleren? Het tempo, de middelen, hoe gaan wij het doen? Er zal een brief uitgaan naar bewoners, nog voor de zomer, er zijn voorbeelden ook bij het servicepunt Duurzame Energie, hij kan volgens mij gewoon zo uit. Waarom is die flyer naar bewoners nog niet uit? Participatie, zijn wij ook heel benieuwd naar een concreet plan en wij vragen de wethouder om eventueel lessen te trekken uit het eerste warmtenet van Nijmegen, waar van alles uit op te tekenen valt en voor de PvdA is het verder natuurlijk heel belangrijk, dat de transitie haalbaar en betaalbaar is. Dan de biomassa, die pik ik er maar eventjes uit, bij de duurzame energiebronnen. Natuurlijk zijn wij ook voor amenderen van het voorgelegde besluit, hout verbranden betekent eenvoudigweg CO2 uitstoten, twee keer zoveel zelfs als bij aardgas. Dat

moeten wij niet willen, wij willen juist van aardgas af, wij willen juist CO2-neutraal worden, al in 10 jaar, in 2030, dus wij gaan geen twee stappen achteruit zetten en juist CO2 uitstoten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Om met het eerste punt te beginnen, de RESsen, wij hebben vorige week uiteraard een zeer informatieve sessie gehad, waarin eigenlijk duidelijk werd dat er veel deelsessies komen, veel inspraakmogelijkheden zijn en eigenlijk ook heel veel onzekerheid is. En zorgvuldigheid is enorm goed, maar dat mag niet ten koste gaan van het tempo. Enige tijd geleden gaf ik ook al aan dat de hele transitie naar duurzaamheid, erg goed is, belangrijk en verstandig, alleen wat wij vergeten, is dat het ook behapbaar en betaalbaar moet zijn. Wij gaan zo meteen keuzes maken voor de toekomst, terwijl de financiële consequenties ervan heel erg onzeker zijn. En daarbij, keuzes die wij nu gaan maken en nu in de nabije toekomst gaan maken, zorgen ook weer voor een vernauwing aan de keuzes, die in de toekomst gemaakt kunnen worden. Dat vinden wij zorgelijk. De VVD zal dan ook de keuzes, die wij de komende tijd maken, toetsen aan onze basis, de behapbaarheid en betaalbaarheid, zodat verduurzaming van onze stad voor iedereen, nu en ook in de toekomst, behapbaar en betaalbaar blijft. En zekerheid is voor de VVD ook enorm belangrijk, want elke euro kan maar één keer uitgegeven worden. Er wordt in het stuk flink ingezet op geothermie, maar is het wel toepasbaar? Dat is nog echt een onzekerheid. Het is op dit moment echt nog onzeker wat de vervolgcosten gaan zijn.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, u heeft het over zekerheid, dan heb je het juist over biomassa, er is daar geen zekerheid van inkoop van hout, dus wat vindt u er eigenlijk van, dat je een installatie inkoopt en je niet eens zeker weet of je die installatie kan voeden met de juiste voedingsbronnen?

De heer Aerssens: Ik denk dat wij enige tijd geleden goed zijn geïnformeerd over biomassa en ik denk dat we daar zo de juiste keuzes moeten gaan maken. Welke keuze dat op dit moment is, dat wordt nog nader besproken bij ons.

De voorzitter: U kunt verdergaan met uw betoog.

De heer Aerssens: Heel goed. Kortom, zekerheid is voor ons enorm belangrijk. Het is op dit moment nog onzeker wat wij precies moeten gaan doen. Wel ziet de VVD kansen in een duurzaam alternatief, bijvoorbeeld Groen Gas. Een duurzame bron, die op dit moment nog beperkt beschikbaar is, maar die wel over het huidige net al getransporteerd zou kunnen worden. Het levert hoge temperaturen op en kan direct toegepast worden. Waarom zetten wij hier niet meer op in? Daarnaast is thermische energie op dit moment ook nog een onzekerheid. De winbaarheid is complex en nog lang niet ontwikkeld genoeg. Ontwikkeling hiervan zal waarschijnlijk erg duur zijn en biedt tevens ook risico's.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Wat bedoelt u met thermische energie?

De heer Aerssens: Leest u het stuk, dan komt u er vanzelf achter. Warmtenet ...

Mevrouw Oosterbroek: Ik heb het stuk gelezen. Bedoelt u zon-thermische energie, wat voor duurzame bronnen thermische energie bedoelt u?

De heer Aerssens: De verschillende thermische energieën, die genoemd zijn in het stuk. Dan hebben wij het onder andere over winning van warmte door het oppervlaktewater. Het staat zo beschreven in het stuk. Goed, het warmtenet vindt de VVD enorm belangrijk, dat wij hier geen actieve rol in gaan nemen, die ook door een marktpartij ingenomen zou kunnen worden. Ook bij het verwerven van een eventueel aandeel, zou de VVD terughoudendheid verwachten. Ik zou graag, tot slot van mijn betoog, op dit onderwerp willen vragen aan de wethouder om toe te zeggen, dat mocht hij eventueel nadenken over een eventuele aankoop van aandelen in dit project of een meer actievere rol dan slechts de regie, dat hij de commissie hiervan dan tijdig informeert.

De voorzitter: Wie kan ik dan het woord geven? De heer Schepers.

De heer Schepers: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wil als eerste de twee ambtenaren aan de overkant bedanken voor de technische sessie van de 3e en uiteraard bedankt voor de beantwoording van de technische vragen. Die hebben mij in ieder geval erg geholpen om door de hele waslijst van stukken te komen, dus bedankt daarvoor. Wachten op een handtekening onder het klimaatakkoord, goed dat wij in Haarlem toch al, en in de regio, zo voortvarend aan de slag zijn gegaan om de klimaatdoelen, zoals afgesproken in Parijs, te halen. De route naar 2040 is uitgestippeld, maar wat zijn er nog veel onzekerheden. Eén van de grootste onzekerheden is misschien wel dat wij de kosten, wat gaat het ons kosten, wat gaat het de burger kosten en wat gaan de burgers daarvan merken? Haarlem maakt onderdeel uit van de RES Noord-Holland Zuid en de DeelRES IJmond-Zuid-Kennemerland. Voor ons ligt nu een startnotitie. Deze moet door alle gemeenteraden binnen de RES vastgesteld worden. Wat gebeurt er als één van deze gemeenteraden de RES niet vaststelt? Moeten wij dan opnieuw om de tafel komen? Graag daar een reactie op. Wij vinden beide startnotities en de routekaart goed in elkaar zitten, dus wij gaan er niet veel meer over zeggen, wij zullen deze ook steunen en die kan wat ons betreft ook gewoon als hamerstuk naar de raad. Dan over de warmtebronnen. Ook hier veel onzekerheid. Welke bronnen zijn beschikbaar? Welke zijn geschikt voor welke plek in de stad? Hoe realistisch is 2040? Ik lees dat wij ons gaan richten op individuele oplossingen, mocht 2040 in gevaar komen. Hoe zien die individuele oplossingen er dan uit? Eind dit jaar wordt er mogelijk een proefboring gedaan voor geothermie. Naar ons idee is dat toch één van de beste bronnen, mits beschikbaar. Wij verwachten ook veel van de Datacenter, ik kijk dan ook uit naar de eerste resultaten van de proefopstelling in de Waarderpolder. Wat wij wel weten, is dat wij op dit moment nog niet voldoende bronnen hebben om heel Haarlem te kunnen voorzien van warmte. En wat Jouw Haarlem betreft, gaan wij dan ook verder met onderzoeken naar de bestaande technieken, maar gaan wij ook de nieuwe ontwikkelingen natuurlijk nauwlettend in de gaten houden. Dan biomassa, als warmtebron. Vinden wij geen goede optie. Wij hadden ook een amendement voorbereid om besluitpunt C nog verder aan te scherpen. Dus misschien kunnen we straks de koppen bij elkaar steken en een gezamenlijk amendement te maken. Duurzaamheid van de bron is essentieel, wijzen het benutten van houtige biomassa af, valt nu te belezen. In Haarlem blijft hout hout en wordt het niet ingezet als warmtebron voor biomassa. Naar aanleiding van een krantenartikel in het HD, waarbij D66 en GroenLinks een onderzoek vragen naar stookbos, heb ik contact gezocht met de heer Ties Korstanje, hij is onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam, voor 4000 huizen heb je ongeveer 3000 ha grond nodig. Nou, gelukkig heeft mevrouw Oosterbroek zelf ook ingezien, dat het niet haalbaar is en gaan wij dus niets met hout doen. De heer Korstanje adviseert ook veel meer om in te zetten op zon, wind en geothermie en daarom ons amendement "Hout hout." Dank u wel voor de aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u, voorzitter. Ik wil graag beginnen met de concessie warmtenet. De fractie van de SP kan zich wel vinden in het verlenen van een concessie voor de aanleg van het warmtenet, maar we hebben grote twijfels over het aanbesteden van de exploitatie. U geeft daarmee een exclusieve exploitatierecht aan de hoogste bidder en dat zal ongetwijfeld een grote speler op de energiemarkt zijn. Op de SP-debatavond 'Haarlem van het Gas', die wij begin april hielden, was de wethouder van GroenLinks het met ons eens, dat dit door de gemeente zou moeten worden geëxploiteerd. En dat er sprake zou kunnen zijn van een joint venture tussen 50% gemeente en 50% een andere aanbieder. Waarom spreekt de wethouder zich daarover nu in deze stukken helemaal niet meer uit? In de RES wordt ook gesproken over de bewoners handelingsperspectief te bieden, dit wordt verder niet uitgewerkt, maar er zijn in Haarlem al een aantal wijken, die een energiecoöperatie hebben opgericht. Bij de exploitatie van deze concessie ontnemt u de bewoner initiatieven wel dat handelingsperspectief. Hoe kijkt u daartegenaan? En wat betreft de biomassa centrale, biomassa is niet duurzaam. Als we alle bomen in Nederland kappen en opstoken, dan zijn wij over negen maanden gewoon klaar. Dan staat er geen boom meer en dan moeten bomen dus geïmporteerd worden. Waarschijnlijk uit Brazilië of dergelijke, met grote boten. Dus wij zijn tegen.

De voorzitter: Heeft u een interruptie of wilt u het woord?

De heer Amand: Ik wil het woord, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Amand: Dank u. Nou, we hebben natuurlijk alles even goed beluisterd en de conclusies kunnen wij toch wel trekken. Weet je wat wij van Trots Haarlem toch missen? Wij hebben ook woonwagengewoners en dat is toch wel een ding wat speelt ook in Schalkwijk en in Haarlem Noord, dat die mensen natuurlijk zonnepanelen willen hebben en ook warmte-energie, maar die worden niet gehoord, dus die hebben al een paar keer een poging ondernomen om iets voor elkaar te krijgen, dus wethouder, gaat u er eens achteraan. Dan gaan wij de volgende punten even vernoemen, voor de wethouder. Dat is natuurlijk, wij zijn voor warmte-energie, maar wij willen natuurlijk wel milieu, zoals het moet, met warmtepompen en windmolens. Dat zou voor ons het best wezen. Kijk, het is natuurlijk niet zo, als een mevrouw van de SP net zei: wij gaan bomen importeren. Nou, ik heb zelf in Quebec gewoond, dus ik heb die boten allemaal voorbij zien varen toentertijd, in de jaren 60, dus ervaringsdeskundige ben ik wel. Het is het natuurlijk wel zo, wij willen van alles wat, maar wij moeten ook zorgen, dat wij de woningbouwvereniging een voorbeeld laten geven en dat mis ik ook een beetje. De woningbouwverenigingen willen van alles, maar die moeten wij juist aanzwengelen en dat is ook aan de wethouder en de ambtenaren, om daar eens mee rond de tafel te gaan, wat die nou precies willen en dan komen de particuliere huisbezitters, denk ik, als ze het goed zien, vanzelf aanschuiven. Wij kunnen van alles roepen, hier, wij raadsleden, maar dan maken wij een goede kans dat we een versnelling krijgen. En dat is, denk ik, de bedoeling. Kijk, dat uitstoot van hout verbranden, daar zijn we natuurlijk allemaal tegen, dat is natuurlijk hartstikke slecht. Maar het is voor ons eigenlijk belangrijkste dat iedereen, elke Haarlemmer erbij betrokken wordt en dat is het punt, denk ik, dat ik aan de wethouder, denk ik, wel kan toevertrouwen, dat hij daar mee, maar vergeet u vooral ook die mensen in die woonwagens niet, want dat is tot op heden een tekortkoming. Dank u.

De voorzitter: De heer Mohr, Hart voor Haarlem. U heeft het woord.

De heer Mohr: Ja, voorzitter. Dit keer wel mijn betoog. Voorzitter, als het gaat om het klimaat en over de toekomst van het klimaat, dan is er veel onzeker. De effecten van klimaatmaatregelen, die kennen we eigenlijk niet heel goed, wij weten niet wat de kosten gaan zijn en wij weten ook niet waar de rekening landt. En die

onduidelijkheid is met de stukken, die vandaag ter tafel liggen, niet weggenomen. Hart voor Haarlem zal, vandaag, maar ook in de toekomst, deze stukken beoordelen aan de hand van een aantal uitgangspunten. Wij vinden dat de klimaattransitie, de energietransitie betaalbaar moet zijn voor alle Haarlemmers. Wij vinden dat de stukken moeten getuigen van realisme, ten aanzien van de klimaateffecten. Wij vinden ook dat de stukken zekerheid moeten bieden voor alle Haarlemmers en dat er sprake moet zijn van keuzevrijheid en geen dwang. En met name dat laatste punt, roept bij ons twijfels op ten aanzien van het warmtenet. Als wij met warmtenetten beginnen, dan heeft de bewoner die aangesloten is op het warmtenet, geen keuzevrijheid. En als het dan gaat om het standpunt van Hart voor Haarlem voor warmtenetten, dan zijn wij voor een net, waarop concurrentie plaatsvindt. Een net aangelegd door een regionale netbeheerder en waarbij exploitatie per concessie wordt gegund, want die concurrentie op dat net is goed voor de prijs. En ook goed voor de keuzevrijheid, want na verloop, na het aflopen van de concessie, zal een andere leverancier gaan exploiteren. Dat net moet natuurlijk ingevoed worden door verschillende bronnen en dan staan wij, net als GroenLinks, sceptisch tegenover biomassa, dat willen we eigenlijk niet, het liefst ook andere bronnen en tot slot zijn wij natuurlijk ook nieuwsgierig, net als andere fracties, wat het nou zo'n beetje gaat kosten, als wij die hele gebouwde omgeving in Haarlem gaan verduurzamen en waar de rekening landt. En die vraag, die ligt al maanden op tafel, dus ik hoop dat de wethouder inmiddels wat meer concreet kan maken waar, over welke bedragen wij het hebben en wie dat gaat betalen. Dank u wel.

De heer Dreijer: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Dreijer heeft een interruptie voor u.

De heer Dreijer: Ja, een vraag. U zegt: biomassa, dat wil ik in principe niet, maar staat de deur nog een beetje open, dat het misschien wel kan of bent u gewoon echt tegen het verbranden van biomassa?

De heer Mohr: Nou, ik heb daar geen pasklaar antwoord op. Ik denk dat de deur wel degelijk een beetje open staat, omdat het de energiemix betaalbaar houdt. Althans, dat is wat ik nu veronderstel. Ik weet dat niet zeker, ik denk dat u dat ook niet zeker weet, maar ik sluit niet uit dat biomassa onderdeel blijft van de energiemix, als wij die in Haarlem hebben, zoals wij die in Nederland gaan hebben, maar ik ben er geen voorstander van. Liever zou ik een andere mix hebben.

De voorzitter: Mevrouw Wisse, u heeft ook een interruptie voor de heer Mohr.

Mevrouw Wisse: Dank u wel. Dat moet ik in een vraag stellen natuurlijk. Weet u, dat bij de SDE+ + subsidie in 2020, dan wordt het belangrijk of de bronnen, die gesubsidieerd worden, daadwerkelijk bijdragen aan CO2-reductie en de kans dus heel groot is, dat in 2020 de subsidie op biomassa zal vervangen?

De voorzitter: En uw vraag voor de heer Mohr was?

De heer Mohr: Of ik het weet? En, mevrouw Wisse, ik weet het.

De voorzitter: Ja, dat zou ik ook zeggen, nou, hebben wij nu iedereen gehad? De heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Wat fijn dat wij met elkaar hier over kunt spreken, want het is goed dat we hier aan de hand van zoveel, degelijk voorbereide stukken hierover kunnen spreken en ook heel veel dank voor de Raadsmarkt, die vorige week was, want het is wel heel veel en het is ook een gigantische opgave waar wij voor staan, dus de vraag die al vele partijen hebben gesteld over meer

duidelijkheid, die blijft staan. Dus college, blijf ons informeren over betrokkenheid van de Haarlemmers, over betrokkenen, over besluitvorming en ook over de kosten en dat is hier een goede start. Er zit een mooie goede routekaart bij, dus dank daarvoor. Over de RES, dus de Regionale Energiestrategie, ja, dat is natuurlijk echt een waarlijk bestuurlijke kluwen, die door het college goed inzichtelijk is gemaakt door ons. Het is natuurlijk wel de vraag, precies die ook al is gesteld: waar zit de invloed van de Haarlemmers? Waar kunnen mensen die mee willen doen, meedoen? Waar kunnen mensen die zeggen van: ja, maar wacht, ik ben op een leeftijd, hoe kan ik nog, hoe kan ik hieraan bijdragen en hoe werkt dit voor mij? Dit wordt, gezien mijn pensioentje, wordt het wel lastig. Hoe werkt dat dan? Dus zorg voor de duidelijkheid voor de Haarlemmers, neem dat mee ook in het kader van de nieuwe democratie, want uiteindelijk is dit een plan van ons allemaal en het moet geen bestuurlijk gedrocht worden, waarbij niemand zich betrokken voelt. Dus daar zit, wat ons betreft, van D66, een uitdaging. Er ligt iets heel moois voor, maar het moet wel in de praktijk vorm krijgen. Dus graag ook een reactie van de wethouder daarop, hoe hij dat voor zich ziet in de komende tijd. Want het gaat nog een tijd doorlopen natuurlijk. Ja, dan het volgende stuk, ga ik naar duurzame warmtebronnen voor Haarlem en D66 heeft ondertussen de geuzennaam van klimaatdrammers, maar eigenlijk is er gewoon maar één iemand, die dit nog veel beter kan, dan een klimaatdrammer of wie dan ook als politicus, dat zijn namelijk cabaretiers op tv en op tv hebben we allemaal kunnen zien dat er was, ja, stel je eens voor, twee vrienden doen een wedstrijd, één iemand laat een boom groeien, de andere verbrandt hem: wie wint er? Ja, daar hoeft je natuurlijk niet heel erg lang over door te praten. Toch, dat is redelijk duidelijk, dat, nou, ja, degene die hem verbrandt, wint. Ik zal hem even uitleggen. Want die boom, die is dus eerder weg, dan die andere boom is gegroeid. Dus ja, biomassa is volgens ons ook iets wat je niet moet willen. Dus dat is iets wat je niet moet willen, want stel nou: oké, stel wij zouden een klein stadje zijn, ergens in een hele bosrijke omgeving, in de buurt boven Sint Petersburg, waar ook nog hele snelgroeïende bomen wonen en er is veel dood hout, moet je alsnog qua biodiversiteit je vraagtekens stellen, maar ja, hoeveel ruimte hebben wij in Haarlem om, wat net al werd gezegd, olifantsgras te laten groeien. Ja, nou niet zoveel. Ja, dat is gewoon redelijk duidelijk. Dus wat ons betreft: geen gemeentelijke bronnen, als wij hier als stad zeggen: wij willen zoveel mogelijk zelfvoorzienend zijn, wij willen zoveel mogelijk voorzien in onze eigen, nou, dan hebben wij het ook wel eens gehad over voeding, maar ook over energie, ja, dan is dit gewoon niet een bijzonder bijster, wijze keuze. Dus, wat D66 betreft, ook nee tegen het verbranden van bomen, want bomen kan je niet zo snel laten groeien, als dat je ze verbrandt. Nou, dat is toch geen rocketscience, lijkt ons. Ja, hoe dan wel? Nou, dat is natuurlijk uiteindelijk ook innovatie, dus dat is natuurlijk ook wel, dat zit ook in deze stukken: laten wij alstublieft de ogen openhouden voor de innovatie. Wat vonden wij wel interessant ook aan deze stukken? Is dat wij het over een aantal dingen hier met elkaar niet meer over te hoeven hebben. Dus het is, met deze analyse is redelijk duidelijk wanneer bijvoorbeeld riothermie iets kan betekenen, nou, daar is door een aantal collega-raadsleden al een suggestie over gedaan, waar er wellicht nog kansen zijn, maar laten wij dan ook niet meer met elkaar spreken over ergens één uithoekje in het systeem, dat er daar ook nog wind zou opleveren en daardoor dan de straat niet meer openbreken, wat wij hier ook wel eens met elkaar hebben gesproken, dus laten wij ook met elkaar die duidelijkheid vasthouden, als raad, dat wij dus ook zeggen van: oké, dit is niet kansrijk, dan stoppen wij er ook geen ambtelijke inzet meer in, want dat gebeurt ook nog wel eens, dat wij hier, als raad, met elkaar nog vragen van: o ja, maar, dat is eigenlijk toch wel heel tof, laten we dat ook nog proberen. Er ligt hier gewoon een redelijke, degelijke analyse, ja, dan moeten wij dus ook kiezen of delen. Laten wij er met elkaar naar kijken, dan kijk ik dus vooral de collega's aan, laat wij elkaar daar in vasthouden. Nou, dan zijn er nog allemaal andere prachtige stukken, waar ik eigenlijk niet, bijzonder wijs over te zeggen. Ook nogal goed wat de SP aankkaart, ook hier hebben wij vaak met elkaar over van: wat voor een vorm moet iets nou hebben? Wij hebben het met elkaar al vaak ook gehad over Spaarnelanden en in een andere raadscommissie over paswerk. Wat ons betreft en zo heb ik het stuk ook gelezen, is het onderzoek naar de mogelijkheid tot aanbesteding van een concessie voor warmtenet, is dus ook alle mogelijkheden zijn daar. Dus wat ons betreft wordt in dat

onderzoek meegenomen, in de scope, en wat ik zeg: zo heb ik het gelezen: wat doe je als je het inbesteed, dus als organisatie zelf, doe je het als inbesteedbedrijf, waar je voor 95% aandeelhouder van bent, nou, dat hebben wij ook toevallig in huis. Wat doe je als je het in een joint venture doet, dus wat ons betreft is de scope ook echt de vraag, wat wij ook in het gemeentelijk deelnemerbeleid van Haarlem hebben, hoeveel wil je erop sturen? Wil je het bij jezelf als overheid houden? Wil je het in een semi overheid? Wil je het in een joint venture? Of geef je het echt aan de markt? Dus dat is wat ons betreft wel de scope van het onderzoek, want daar zijn wij in het verleden niet altijd even zorgvuldig in geweest. Ik zie een interruptie, voorzitter.

De voorzitter: Ja, de heer Hulster, gaat uw gang.

De heer Hulster: Ja, u noemt interessante opties, maar zou u er bijvoorbeeld ook kunnen voorstellen dat zo'n warmtenet in het bezit van bewoners blijft? Dus dat dat in een coöperatieve vorm wordt ontwikkeld?

De heer Van Leeuwen: Zeker, zeker, kijk, wat ons betreft, het interessante gesprek wat wij in deze raadscommissie, zeker bij dit thema vaak hebben, is: wat doe je als overheid? Wat vraag je aan de markt? Onder welke voorwaarden? Met subsidies of met een tender of met een aanbesteding? En wat vraag je aan de maatschappij? En de maatschappij kan zijn maatschappelijke organisaties, bewoners die zich daar zelf bundelen en die driehoek, tussen die drie partijen, dat moet in dit onderzoek terugkomen. Wat is hier nou wijsheid? Welke mogelijkheden zijn er? Welke voor- en nadelen kent elke mogelijkheid? Want het kan allemaal. En allemaal kent kosten, allemaal kent baten, allemaal kent voordelen, allemaal kent nadelen, dus wat ons betreft is dat inderdaad de scope van dit onderzoek. Dus dank voor deze aanscherping, mijnheer Hulster. Ja, volgens mij was dit wel zo ongeveer mijn bijdrage, dus lekker blijven drammen, wethouder, goed doorgaan, er ligt een ganse opgave, maar zorg voor duidelijkheid naar bewoners, zorg voor duidelijkheid naar ons als raad en laten wij ook met elkaar blijven kijken: hoe houden wij het kostenefficiënt. Want er is een gigantische opgave en daar hebben wij in ieder geval hier nog niet bij elkaar een prijskaartje op en zeker niet het spaargeld voor.

De voorzitter: Wie kan ik dan nog het woord geven? Mijnheer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Nou, prima dat er wordt gewerkt aan een regionale RES en dit stuk wat wij nu eigenlijk hebben, is vooral een processtuk, de inhoud komt nog, dus wat dat betreft: vol verwachting klopt ons hart. Mij viel wel op dat allerlei kleinschalige maatregelen, zon op het dak, minder dan 60 panelen, energiebesparing enzo, allemaal niet in berekening worden meegenomen, omdat die ook in de landelijke doorrekening niet worden meegenomen. Terwijl tegelijkertijd in het stuk staat, dat isoleren, isoleren, isoleren heel belangrijk is, omdat wij überhaupt te weinig warmte anders hebben. Daar voel ik een spanningsveld. Want dat betekent namelijk: als wij meer gaan inzetten op energiebesparing, meer op isoleren, meer op kleinschalig zon op het dak, alle daken in Haarlem van woningen, nou, per woning kan je echt niet 60 panelen kwijt, het zijn er altijd minder, dat kan toch wel wat opleveren. Zeker als je met hybridepompen en dat soort dingen gaat werken, waar je ook echt elektriciteit nodig hebt, omdat je dan met elektriciteit warmte voor een deel gaat regelen. Dus ik zou dat toch een soort gevoeligheidsanalyse willen hebben van: wat kunnen wij op dat vlak bereiken? Ook al hebben wij het voor de landelijke doorrekening niet nodig, voor de duurzaamheidsdoelen hebben wij het wel degelijk nodig. Een tweede belangrijke conclusie in het stuk, naast het belang van isoleren, oh nee, isoleren dat is individuele opgave, maar uiteindelijk dus ook een collectief belang. Want als alle individuele inwoners in Haarlem onvoldoende gaan isoleren, dan hebben wij als Haarlemmers gezamenlijk te weinig warmte. Dat vind ik een interessant spanningsveld van: wat gaan wij doen om alle bewoners over de streep te krijgen met subsidies en dat soort dingen? Ik neem aan dat wethouder daar ook hard mee bezig is om dat uit te werken. Andere belangrijke conclusie is, dat we eigenlijk nog heel

weinig weten, omdat het onderzoek van de geothermie nog niet is gedaan. Dus wat dat betreft, praten wij een beetje in de lucht en denk ik dat wij echt pas de goede keuze kunnen maken, als het onderzoek is gedaan. Ik ben wel benieuwd van: zijn wij er met één proefboring? Wij moeten voor elke locatie in de stad, ik weet niet hoe dat technisch zit, maar weer een nieuwe proefboring doen of hebben wij straks met één proefboring het duidelijke resultaat voor de hele stad? Als wij dan inzoomen op de kaart, die we dan wel hebben voor de warmtebronnen, nou, dan zie je ook dat voor de helft van de stad eigenlijk nog niet duidelijk is welke bronnen uiteindelijk nodig zijn. Dat vind ik echt wel een uitdaging voor de communicatie naar burgers op dit moment. Wij moeten communiceren, maar ja, wat communiceren we dan? Er valt mij één ding op, want in Schalkwijk is er wel duidelijkheid, tenminste denken wij met z'n allen aan een warmtenet. Als je dan kijkt in hartje Schalkwijk, dan staat er daar weer van: ja, mogelijke warmtenet. En laat dat nou net de plek zijn, waar wij de komende jaren een paar 1000 woningen gaan bouwen. Het lijkt mij toch dat voordat wij die woningen gaan bouwen, dat we juist daar duidelijkheid nodig hebben. Dus wat is de reden dat juist op de plek, waar wij gaan bouwen, het onduidelijk is? Dat blijkt, zeg maar, niet duidelijk uit het stuk. Dus misschien kan de wethouder daar helderheid over geven. Dan de concessie van het warmtenet, SP zei daar ook al een aantal goede dingen over, wij zijn heel blij dat wethouder deze stappen heeft gezet. Even een pas op de plaats, goed onderzoeken, maar ik zie wel een verschil tussen een exploitatie van het warmtenet en de leverancier van de warmte in dat warmtenet. Want er kunnen verschillende leveranciers zijn, de datacenters, biomassa, van alles en nog wat. Wat betekent dat voor de consument? Kan de consument straks zeggen van: nou, geef mij maar warmte van de Datacenter, geef mij maar warmte van biomassa of wat dan ook, want dat kan een verschil in prijs zijn, want je ziet nu in heel veel plekken, waar je warmtenetten neer wilt zetten, heb je een lock in. Je bent afhankelijk van één leverancier en de prijs is nog gekoppeld aan de gasprijs ook. Dus dan ben je lekker duurzaam bezig, maar de gasprijs gaat omhoog en gaat als consument ook meer betalen. En er zijn ook in deze regio, ik weet dat het in Velsen, dat ook heel erg speelt, zijn er echt veel klachten over, dus de sociale kant moet echt aandacht krijgen en dat wordt lastig, want soms zullen wij misschien maar één bron hebben, maar toch: hoe gaan wij zorgen dat de consument ook een stukje zekerheid heeft en niet ineens onnodig meer moet gaan betalen. Riothermie, eigenlijk wordt er gezegd van: ja, dat is best wel kansrijk onder bepaalde voorwaarden, maar vervolgens wordt het aan de ontwikkelaars overgelaten, ja, krijg ik de indruk uit het stuk. Maar stel, ik ben nu een ontwikkelaar en ik zie, riothermie is een kans, maar op de plek waar ik ga bouwen, kan ik ook warmte krijgen uit het Datacenter en dat is net wat goedkoper. Nou, dan kies ik voor warmte uit het Datacenter, maar die warmte uit het Datacenter kan dan elders in Haarlem niet meer gebruikt worden, terwijl op die plek misschien riothermie niet mogelijk is. Dus wij zitten met een afweging, dat wij op sommige locaties, iets, op een unieke locatie iets mogelijk is, maar het mogelijk wel iets duurder is, dan de andere goedkope duurzame maatregel. Maar het totaalplaatje kan zijn dat we er in Haarlem dan niet uitkomen. Dus hoe gaat de wethouder die regie doen? Hoe gaat de wethouder eigenlijk zeggen van: ja, projectontwikkelaar, u wil wel warmte uit een datacenter, maar voor de stad als geheel is het beter dat u hier riothermie gaat gebruiken, want dat is een toplocatie voor riothermie. En hoe gaan wij dat dan financieel regelen? En verrekenen? Ik lees daarover niets in het stuk, gaan wij daarover het komend jaar duidelijkheid krijgen?

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, mijnheer Visser, denkt u dat een oplossing, mogelijke oplossing daarvoor is om gewoon het warmtenet, zeg maar, gefaseerd en aan elkaar, uit te breiden, zodat eigenlijk elke nieuwe energiebron, die wij toevoegen aan het warmtewet, de andere duurzame energiebronnen weer rendabeler maken, dat we eigenlijk nooit afhankelijk zijn van één bron?

De heer Visser: Ja, natuurlijk, met één warmtenet kan je dus meerdere bronnen aan koppelen, maar je zit met een volgordeprobleem en zoals ik het stuk las en dat is lastig, dat we allemaal losse stukken kregen, stond er echt zo van: riothermie, wij laten het over aan de ontwikkelaar. Ja, en ik weet niet of je dat dus aan de ontwikkelaar kan vertrouwen, als hij een andere oplossing heeft, die ook duurzaam is, die net wat goedkoper is. En dan denk ik van: hé, dan missen wij misschien kansen, want dat is de energie van het Datacenter is al op, want dat is naar die ene wijk gegaan en in de nieuwe wijk, ja, daar kan riothermie weer niet om de een of andere reden. Dus ik zie daar toch een interactie en misschien kan de wethouder daar wat meer over zeggen. Dan viel mij op in het stuk over de uitgangspunten van de RES Noord-Holland Zuid. Er staat een zinnetje: "Biomassa is onder voorwaarde duurzaam." Maar het wordt vervolgens niet uitgewerkt. Ik was heel blij dat het college in ieder geval in haar eigen stuk, die voorwaarden wel duidelijk uiteenzet, maar zijn die voorwaarden alleen voor Haarlem of zijn die voor alleen de regio Zuid-Kennemerland of zijn die voor de hele regio Noord-Holland Zuid of heeft elke overheid andere voorwaarden? Kan de wethouder daar ook op ingaan? ChristenUnie is ook, net zoals volgens mij bijna alle partijen, heel kritisch over biomassa. De voorwaarden van het college zijn de minimale voorwaarden, wat ons betreft, maar ja, als biomassa ook als compost kan worden ingezet, of op een andere, duurzame wijze, is dat volgens mij beter dan verbranden. Dus de wethouder moet wel met een heel sterk verhaal komen, het wordt gebracht als transitiebrandstof, ja, dat klinkt allemaal leuk, maar tot hoe lang duurt die transitie dan? Ik wil daar echt wat meer gevoel bij krijgen, anders is het, wat ons betreft, biomassa: nee. Wij hebben hier inderdaad de discussie gehad over de biomassa in het stadhuis en ik weet inderdaad dat ik toen bij de Actiepartij heel wat energie erin heb gestoken en uiteindelijk hebben wij het college via een amendement gedwongen om veel striktere voorwaarden te doen, ik ben heel blij dat wij dat toen hebben gedaan, maar eigenlijk zijn die voorwaarden nu alweer achterhaald. Zouden we nu waarschijnlijk nee hebben gezegd. Ik ben heel blij dat we die strikte voorwaarden toen hebben gesteld, maar de ontwikkelingen gaan snel en volgens mij moet je biomassa dus niet willen. Probleem is dan wel en dat is mijn laatste punt, voorzitter, de pieklast. Want eigenlijk zegt het college: je hebt een soort basislast en dan kunnen wij geothermie en andere dingen voor gebruiken, maar in de winter heb je pieklast en dan wordt er eigenlijk gezegd en dan wordt er eigenlijk gezegd: er zijn maar drie opties, maar het zijn eigenlijk allemaal verbrandingsopties. Ja, dat voelt gewoon niet goed en ik denk dan als leek van: nou ja, moet dan niet gewoon die basislast omhoog? Moeten wij dan niet accepteren dat we in de basis meer energie uit geothermie hebben, waar wij misschien in de zomer dat efficiënter zouden kunnen besteden, maar wij hebben het gewoon voor de winter nodig, want wij willen niet die piekbelasting van verbranding. En misschien zeg ik nu wel iets wat technisch helemaal niet mogelijk is, dan hoor ik het graag weersproken, maar het zit mij niet lekker. Dat er in dit stuk eigenlijk zegt van: piekbelasting moet je uiteindelijk iets verbranden. Dus hopelijk vinden wij dat toch een slimmere oplossing voor en als wij die slimme oplossing dan vinden...

De voorzitter: Mijnheer Visser, u heeft een interruptie van de heer Schepers, Jouw Haarlem.

De heer Schepers: Dank u wel, voorzitter. Ik had de vraag over biomassa, mijnheer Visser. Waarom wacht u het standpunt van het college af en waarom neemt geen stelling in van: kom op, wij zijn tegen biomassa? Dat kunt u toch ook gewoon doen.

De heer Visser: Volgens mij ben ik daar redelijk duidelijk in geweest, maar ik zie wel het dilemma van het college, wat betreft piekbelasting. En ik vind dus dat daar nu keihard aan moet worden gewerkt van: wat zijn er voor alternatieven? Ik wilde net tot mijn slotzin komen, wat mij betreft heeft Polderwarmte een gouden zet gedaan om die stukken grond daar te kopen in Haarlemmermeer en wat mij betreft, wordt de bestemming daar een windmolen en wat zonnepanelen. Dank u wel.

De voorzitter: Mooi, dank u wel. Mijnheer Visser, ik wil wel eventjes opmerken, u heeft nog maar 5 minuten, u heeft een flink betoog gehouden, maar dat betoog bestond ook voor een ontzettend groot gedeelte uit allerlei technische vragen. Wij hebben speciaal een technische sessie georganiseerd hiervoor. U kunt technische vragen ook schriftelijk stellen, nu belast u eigenlijk de commissie daarmee. Ik ga de wethouder ook vriendelijk verzoeken om niet op die technische vragen allemaal in te gaan. Die kunt u, ik hoop dat ze genoteerd zijn, dan kunt u daar schriftelijk antwoord op krijgen en anders kunt u ze nog een keer schriftelijk stellen, maar dat vind ik echt niet de bedoeling. Ik ga nu het woord geven aan de wethouder, als ik iedereen heb gehad. Ja? Mevrouw Otten, Liberaal, nee? Dan wethouder, u heeft het woord.

Wethouder Berkhout: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, dit is nogal een onderwerp. Het is ook goed, denk ik, dat we dit bespreken, wij gaan dit toch wel vaker bespreken dit jaar, de komende jaren ook. Het was nu wel echt een hele kluwen, door zelfs de RES ook aan de hele bronnenkaartdiscussie te koppelen, want wat wij wel hebben geprobeerd, is het wel een beetje voor jullie behapbaar te maken. In de eerste plaats ook voor mijzelf, ik weet niet of dat is gelukt, nu was het toch gewoon op de grote hoop, maar goed, wij hebben dat op verschillende manieren geprobeerd te doen, ik hoor meerdere van jullie refereren naar de technische sessie vorige week. Het is een complex onderwerp, dus ik denk dat we ook dat nog wel vaker gaan doen, de komende jaren, maar daarnaast hebben wij ook een tijdlijn geïntroduceerd, waarschijnlijk ook toegelicht tijdens de technische sessie, waarin je eigenlijk kan zien, wat voor belangrijke momenten eraan zitten te komen. Zowel op het proces van de RES, waar ik eigenlijk eventjes over het algemeen hoor vernomen, iedereen eigenlijk hoor zeggen van: dat kan wat ons betreft door. Het is een processtuk, ik hoor wel vragen van: neem daar, ons, als raad, gewoon goed in mee. Nou, dat gaan wij ook zeker doen. Na de zomer komen er ateliers, komt er ook een regioradenbijeenkomst, waar u input kunt leveren, dus en ook, ja, iedereen nog gewoon, als het wat concreter wordt, dit is echt een processtuk, wij trappen het nu af. En dat doen wij via die gelaagdheid, de 30 RESsen in Nederland, de DeelRES Noord-Holland Zuid en vervolgens de DeelRES Zuid Kennemerland/IJmond. Het is wel een prettige schaal, ook maar eventjes meteen ook: mocht onverhoopt het klimaatakkoord niet getekend worden of niet doorgaan, deze gemeentes in Zuid Kennemerland en IJmond hebben wel zich geëngageerd om hier nog steeds stappen in te blijven zetten. En dat vind ik heel mooi. Want dit doe je ook wel, alleen maar door samenwerking. Denk ik. En dat is ons gewoon gemeentegrensoverschrijdend, maar dus in het vervolgproces wordt ook meer duidelijk. Dan krijg je ook scenario's, dat heeft u ook kunnen lezen in de stukken. Dit is de aftrap, volgens mij is dat, zijn wij wel samen met Heemstede de eerste gemeente, die dit doen, maar na de zomer volgt meer.

De voorzitter: Mijnheer Mohr, Hart voor Haarlem.

De heer Mohr: Ja, voorzitter, als de wethouder zegt: mocht het klimaatakkoord er niet komen, dan gaan wij door. Uw voorganger zei: de transitie in Haarlem is sterk afhankelijk van Haags geld. Als dat Haagse geld uitblijft, dan ligt de transitie feitelijk op zijn gat. Dat geld hangt natuurlijk ook samen met het welslagen van het proces van het klimaatakkoord. Hoe verhouden die twee zaken zich tot elkaar, wat u betreft?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Nee, helemaal gelijk, nee, ik wilde alleen maar aantonen de commitment die er is vanuit de meerdere gemeentes, maar het is evident dat wij een klimaatakkoord nodig hebben, om hier stappen in te gaan zetten, waarin onder andere een paar uitgangspunten ook geborgen worden, maar ook die gemeentes de komende jaren worden geholpen om deze stappen te gaan zetten. Dus ik heb alle hoop en volgens mij was op het VNG congres volgende week, daar is ook nadrukkelijk, namens onder andere Haarlem, een motie ingediend om te zeggen: Rijk, wij hebben dat klimaatakkoord nodig, want u vraagt nogal wat van ons? Dus

daarmee hoop ik dat opgehelderd hebben, maar dat was wel eventjes in een vraag van de PvdA, dus daarmee het antwoord. En ik vind het toch mooi dat die samenwerking hier ook ambtelijk gewoon echt vorm krijgt, want het is best wel een grote opgave om zo'n RES-proces vorm te geven. Maar daarmee doe ik dan evenwel de, parkeer ik even de RES of dan doe ik dat voor nu af, omdat ik hoor dat eigenlijk de meesten van u, de bijdrages eigenlijk ging over de bronnenkaart en dan wil ik u dus even wijzen, maar dat weet u wel: op de tijdlijn, waarbij wij eigenlijk aan het begin van dit jaar hebben gezegd: wij willen u raad, ik heb uw kaders nodig om hier stappen in te gaan zetten. Wij hebben draagvlak nodig, maar ik heb ook kaders nodig met alles wat er op ons afkomt en één van die kaders ligt vandaag voor, de bronnen, welke bronnen gebruiken we hier in Haarlem? Dat is een momentopname, want de innovatie, de techniek ontwikkelt zich. Na de zomer gaan wij over de Governance praten, het eigenaarschap. Onder welke voorwaarden kunnen wij dat in ons eigen bezit nemen of zeggen wij van: nee, dat is niet aan ons, maar hoe gaan wij om met het beheer van de bronnen, welke vorm kiezen wij daarbij? Dat zijn allerlei verschillende initiatieven in de stad, ik hoor het meerderen van u ook zeggen, dat kunnen bewonersinitiatieven zijn, dat kunnen marktinitiatieven zijn, het kan ook een hybride variant zijn, waarbij de gemeente samen met corporaties, zoals in Meerwijk aan de slag gaat, maar hoe regel je nou dat eigenaarschap? Nou dat stuk, komt na de zomer naar u toe, dan denk ik dat we daar echt, daar moet ook een goed gesprek over gevoerd worden, ben ik ook heel benieuwd naar hoe u daarnaar kijkt. Dus dat is twee van de kaders en de derde is eigenlijk de betaalbaarheid van deze energietransitie. Ook meerderen van u hoor ik daar zorgen over uiten en dat is volstrekt redelijk, dat u dat zegt. Eén van de uitgangspunten van het klimaatakkoord is ook dat de hele transitie woonlastenneutraal moet gebeuren naast behoud van het wooncomfort ook, maar hoe dat dan in zijn praktijk gaat, ja, dat moeten wij nog zien, hè, maar die betaalbaarheid, dat is een wezenlijke, dus die komt aan het eind van het jaar, dus dat zijn de kaders waarmee wij richting geven aan dit proces, complexe proces, waarbij wij ook onbekend terrein verkennen. Het is niet, deze materie is ook nieuw, dus dat maakt het soms ook helaas nog niet zo scherp, als dat wij zouden willen. maar ik vind het ook wel weer daarmee een hele mooie uitdaging en wij zetten ook wel stappen in de goede richting als Haarlem. Wij hebben een ambitie neergezet en wij werken daaraan, stap voor stap. En als het gaat om dat stukje concessie of een onderzoek doen naar een concessie, als middel om regie te houden in onze eigen gemeente, dat is eigenlijk, waar wij nu mee bezig zijn en dat doen wij op basis van onze uitgangspunten. Willen wij een open net, waar meerdere partijen, waarbij de keuzevrijheid voor bewoners gereguleerd is, dan zijn dat de uitgangspunten voor zo'n concessie. Er kunnen nu ook nadelen van zo'n concessie zijn, waarbij wij moeten overwegen: willen wij dat wel? Maar precies dat gaan wij het komende jaar uitzoeken, komen wij bij u op terug. Dus dat eventjes, probeer ik u een beetje gelaagd in die kluwen, die net deze bespreking was, er door heen te loodsen, want, maar dan ga ik toch even nu op wat vragen in. Nou misschien nog niet, voordat ik heb gezegd dat dit stuk, de bronnenkaart die voor ons ligt, die heeft wel een paar uitgangspunten. Wij zeggen van: er is meer warmtevraag, dan aanbod. Op basis van de voor ons nu bekende bronnen. Dus ga in godsnaam ook die warmtevraag reduceren. Concreet, PvdA, u zegt eigenlijk: waar blijft die brief? Ja, volgens mij zit hier iemand aan deze kant van de tafel, die dat initiatiefvoorstel heeft ingediend, aan uw kant van de tafel, om te zeggen: volgens mij moeten wij alle Haarlemmers informeren, wat er staat te gebeuren, want anders kan je een situatie krijgen, dat mensen afwachten en dat snap ik ook, voordat zij een investering doen, want misschien vallen wij wel onder zo'n wijk, waar stappen worden gezet of wat kan ik verwachten? Die brief komt er nog aan, maar dat was niet voor de zomer, had ik wel gewild, is wel voor het eind van het jaar. Dus daar komt zeker communicatie, dat is heel belangrijk. Maar dat is één, dus het terugbrengen van die warmte. Vraag twee is de onzekerheid van geothermie. Ja, dat klopt, dus daarom zeggen wij ook: periodiek moeten wij ook zo'n bronnenkaart als deze updaten. Misschien weten wij over twee jaar een stuk meer over waterstof, maar wat wij wel weten, om maar iets te noemen, of dat de warmte uit asfalt, waar ook een motie over is ingediend, maar wat ik wel wil zeggen is die, daar kunnen wij ook weer niet op wachten. Over vijf jaar weten wij nog veel meer. Vijf jaar geleden wisten wij nog veel minder. Wij moeten

nu wel stappen zetten en met geothermie maken wij ook die concrete stappen, met die proefboring aan toe. Wij denken, de techniek is bewezen, die is ook best wel algemeen bekend, volgens mij is dat ook tijdens de technische sessie medegedeeld, ook in andere steden, in andere landen, is die techniek echt al decennia oud, dus daar hoeven wij niet ons zorgen over te maken. Het gaat wel over: is onze bodem daarvoor geschikt, als wij straks 2 km de grond ingaan? Zitten daar veel breuklijnen of levert dat iets op, dat weten wij nog niet, dit is onbekend terrein op dat vlak, dus met zo'n seismische test of met zo'n proefboring, hopen wij daar duidelijkheid over te verschaffen en dan weten wij begin volgend jaar, kunt u ook op die tijdlijn zien, weten wij meer, maar dat is een fundamentele pijler van de hele transitie. Zo simpel is het ook. Als blijkt dat dat geen haalbare kaart is, dan moeten wij ook echt terug naar de tekentafel. Dus voor nu weten wij dat niet, toch gaan wij verder met: wat hebben wij dan ter inventarisatie? RES-warmte van Datacenters, riothermie, thermische energie uit oppervlaktewater, al die facetten hebben wij dan langs en op die manier pellen we dus het af, zeggen wij ook van en ik vond ook dat zelf lastig: de discussie tussen basislast en pieklast of waarom zou je niet alles voor geothermie kunnen doen en daarmee is het klaar voor de hele stad. Het zit wel wat complexer vaak met een piekbelasting in het stookseizoen, als het -10 wordt buiten, kan je niet die bron constant aan hebben op een bepaalde temperatuur of het kan wel, wat de heer Visser misschien zegt: laten wij dat maar wat hoger doen, die gemiddelde temperatuur, die uit de grond komt, maar dan heb je overcompensatie de rest van het jaar en dat doet ook iets met de betaalbaarheid, vermoed ik. Dus alles hangt wel met elkaar samen. En op die manier zeggen we: eigenlijk moet je een andere bron hebben om die pieken, die piekmomenten op te vangen en op dat moment, met de nu bekende technologie, zijn dat de genoemde bronnen, die wij hier zeggen. Maar en misschien is dat eventjes in het algemeen, wat ik hier hoor iets heel duidelijk. Ik vraag aan u de kaders om hiermee verder te gaan en één van die kaders is: welke is vandaag, welke bronnen staan er in Haarlem tot de beschikking? En ik hoor bijna iedereen hier duidelijk uitgesproken zeggen: biomassa staat in Haarlem, daar willen wij niet mee verder. En ieder geval en dat wil ik dan eventjes scherp hebben, de houtige biomassa, het verbranden daarvan. Want biomassa is net iets breder dan dat, gaat soms ook om het vergisten van gras, dus ik hoor ook graag eventjes in die nuance: hoe kijkt u daarnaar? En een tweede vraag die ik u mee terug zou willen geven, want ik werk met de kaders, die u mij geeft, weet wel dat dat iets doet met een aantal uitgangspunten, die wij ook hebben voor deze transitie. De haalbaarheid van warmtenetten, de betaalbaarheid van warmtenetten en de snelheid van de energietransitie. Dus als u wilt van: wij schrappen deze bron uit ons lijstje, want dat vinden wij niet de bron, waarmee wij naar die schone energietransitie moeten van de toekomst, dan hoor ik graag wel of u wel vaart wil maken met diezelfde energietransitie van de toekomst, want het kan consequenties hebben voor die pijlers, die wij volgens mij ook met elkaar willen. De betaalbaarheid, de haalbaarheid en de snelheid. Dus dat hoor ik graag van u. Ik zie een interruptie.

Mevrouw Wisse: Dank u wel. Ja, over die betaalbaarheid, wil ik nog een keer herhalen ...

De voorzitter: Ja, sorry, maar nee, ik zag mevrouw Oosterbroek, die had eerder een interruptie, wilt u die nog steeds plegen of kan ik het woord geven aan mevrouw Wisse?

Mevrouw Oosterbroek: Ja.

De voorzitter: Ja, u wilt het woord geven aan mevrouw Wisse of ja, u gaat een interruptie plegen?

Mevrouw Oosterbroek: Het was meer een aanvulling op de wethouder over ...

De voorzitter: O nee, dat hoeft niet, want dat kan de wethouder zelf doen, dan geef ik het woord aan mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Excuus en dank u wel voorzitter. Over die betaalbaarheid wil ik nog een keer het punt maken dat biomassa waarschijnlijk helemaal niet betaalbaar is op korte termijn, omdat het nou juist niets aan CO2reductie toevoegt. Dank u wel.

De voorzitter: Ga verder met uw betoog, wethouder. Oh nee, mijnheer Mohr, u heeft ook nog een interruptie.

De heer Mohr: Ja, het is omdat de wethouder de vraag zelf stelt, maar ziet de wethouder een energiemix zonder biomassa, die leveringszekerheid biedt?

De voorzitter: Wethouder?

Wethouder Berkhout: Dat moeten wij dus gaan uitzoeken. Dat betekent, 1, een bron minder aan de mix, maar tegelijkertijd, wij kunnen de energietransitie pas in met draagvlak van u en van de bewoners. Dus, ja, ik schets alleen maar de consequenties van zo'n mogelijke keuze. Eerlijk gezegd weten wij dat niet, een mogelijke keus, volgens mij staat ook onder mogelijke consequenties, staat ook in het stuk, dat wij langer doorgaan met aardgas, als piekbelastingsbron. Dus dat zou dan een consequentie kunnen zijn. Maar dat moeten wij echt nog zien en eerst de concrete, want dat stond ook in het stuk, los van de bronnen, die wij nu inventariseren, zullen wij altijd nog de mixen separaat aan u voorleggen, als zich dat voordoet bij de ontwikkeling van een warmtenet. En het eerstvolgende moment is dat warmtenet in Meerwijk, waar wij dat gaan zien en, dus daar komt dat ongetwijfeld terug. Ik ga nu, denk ik, eventjes in het kader van de tijd, naar de beantwoording van de vragen, maar niet voordat ik een interruptie heb.

De voorzitter: Nee, nee, nee en ik sta even geen interrupties toe, dus gaat u vooral gewoon verder met uw betoog, totdat ik u onderbreek, dat er een interruptie is. Dat vind ik zelf prettiger en is, denk ik, ook prettig voor u.

Wethouder Berkhout: Helemaal helder, voorzitter. Oké, even kijken. De Actiepartij, u heeft een motie ingediend over riothermie en u bent eigenlijk nu op uw wenken bediend met een onderzoek naar riothermie en ja, het was ergens, maar ik weet niet hoe u dat ziet, ergens wat teleurstellend voor mij dat die opbrengst toch beperkt was, tegelijkertijd: het is wel een opbrengst. En u schetst het heel rooskleurig dat dat voor de 10.000 woningen 3000 woningen voor riothermie zijn. Nou, volgens mij gaf het CDA net ook wat meer aan, het zit wel echt op bepaalde plekken geconcentreerd, waar dat echt haalbaar is, dus wij gaan daar ook graag verder mee aan de slag en ik wil eigenlijk dus even het stukje riothermie dan doorpakken op de heer Dreijer, die eigenlijk hele goede suggesties geeft, als het gaat om de gymzaal bij de Parklaan, ik vind het eigenlijk wel een hele logische, dus die wil ik graag meenemen. Ik kan het nu ook niet beantwoorden, wat de haalbaarheid daarvan is, maar het klinkt eigenlijk logisch. Waar iets samen komt en waar de gemeente nieuwbouw pleegt, daar kunnen wij naar kijken. Ik weet niet waar het in het proces zit, dus ik kan niets beloven, maar ik ga in ieder geval kijken of wij dat mee kunnen nemen. En u gaf ook aan, bij de Aziëweg, of dat mogelijk een, maar dat vind ik wel, dat is een mogelijk vervolg van dit onderzoek. Dat wij eventjes concreet kijken van: waar is dat dan haalbaar? Even kijken en u moet maar even zeggen of ik al uw vragen straks beantwoord heb, want u zei ook nog wat warmte uit asfalt, hoe wij daar naar kijken? Dat lijkt niet heel makkelijk te zijn, nog wel minder makkelijk dan riothermie op dit moment, maar daar word ik nog over geïnformeerd, als het goed is, daar komen wij nog op terug. En dan eventjes naar de PvdA, die had in een goed tempo flink wat vragen op mij afgevuurd. Even kijken, ik heb er ook al, volgens mij, in mijn verhaal net al een paar voor u beantwoord. U had ook nog een vraag, volgens mij, over het warmtenet in Meerwijk. Daar zijn wij dus wel concrete stappen mee aan het zetten, maar u weet waarschijnlijk ook wel, daar vallen meerdere zaken samen, het is IVORIM, dus het is werk in de openbare ruimte, het is onze plannen om daar het warmtenet overheen die buizen tegelijkertijd

te plaatsen, maar ook de afschrijfkosten van de corporaties, als het gaat om hun installaties, hoe verhoudt zich dat? Dat het meest efficiënt is, die lagen, die schuiven continu, wat is een optimum? En daar wordt aan gewerkt en ja, daar zijn wij continu mee in proces, dus dat, ik hoop dat dat ook snel gaat. Vraagt u dat nog even ... hoe ik de isolerenvraag had geïnterpreteerd is: wij gaan alle Haarlemmers mededelen wat de no regret-maatregelen zijn op gebied van isoleren om daarmee om te gaan. En u zei ook: het is cruciaal volgens mij om hier ook participatie in toe te passen. Nou, dat vind ik zeker, dat is heel belangrijk en dat gaan wij ook in het najaar doen met de transitievisie Warmte, als wij echt meer gericht de wijken gaan aanwijzen waar wij dan mee aan de slag gaan en Meerwijk zal daar dan ook eentje van zijn en dan moet je ook het gesprek aangaan met de stad om het haalbaar te maken van: wat komt er nou op mij af? Dan, want dat zei u, behaikbaar en betaalbaar, dat zei de VVD. Ja, dat snap ik, ik vind het ook goed dat u uw eigen meetlat legt naast de stappen, die wij de komende jaren gaan zetten. Wij zien dat zelf ook, wij kijken ook zelf naar de uitgangspunten die wij hebben. Nou, ik schetste u net, ik geef u het komende halfjaar momenten om uw standpunten aangaande het eigenaarschap en de betaalbaarheid ook aan mij mee te geven om zo hier vaart in te houden, maar wel op een manier, waar de hele stad wat aan heeft of waar u in ieder geval voor een achterban iets in kan betekenen. U nam ook Groen gas als optie. Dat klopt, dat is waarschijnlijk nu de meest haalbare kaart voor de historische binnenstad, tegelijkertijd is die bron wel schaars en zit daar ook een betaalbaarheidskwestie, volgens mij, nog aan, dus dat zijn dan ook weer uitgangspunten en is het technisch mogelijk? Maar ja, vervolgens, als het nog te duur is, of als er nog te weinig van is, loop je daar tegenaan, dus daar gaan wij mee aan de slag en dus, u gaf het ook aan, het puntje over aandelen, echt nog die eigenaarsdiscussie, die wij straks na de zomer gaan hebben met elkaar. Ja, dan was er nog, volgens mij, zowel Jouw Haarlem als D66 had het eigenlijk over innovatie en één van de uitgangspunten van deze bronnenkaart, is dat wij hem periodiek bijstellen, want wij hebben ook, ik put ook best wel hoop uit de snelheid van de technologische ontwikkelingen, omdat wij niet de enige gemeente zijn, die hiermee bezig zijn, maar dit gebeurt overal, dus die met name, de niet bewezen bronnen, die wij Theo en Thea noemen wij dat dan en waterstof, dat kan best wel snel gaan. Ja, dan moet wij dat natuurlijk opnemen, maar op dit moment is het een momentopname met de kennis die wij nu hebben. U gaf nog wel een vraag en dan moet ik toch even schuin kijken. Als één van de gemeentes binnen de RES het nou niet vaststelt, wat gebeurt er dan?

Mevrouw ...: Dan kan de RES doorgaan, maar moeten wij van die gemeente een aanwijzing van het Rijk krijgen na en goed gesprek.

Wethouder Berkhout: Ja, dat hebben wij dus liever niet, zeg maar, daar komt het op neer. Nee, maar het kan natuurlijk, het is altijd de autonomie van, dus daarom moet je zo'n proces, zo stapsgewijs, iedereen daar goed in meenemen. Maar daar volgt dus zo'n vervolgstap uit. Dan nog eventjes de SP, het is wel belangrijk, u benoemde de concessie. En volgens mij heb ik dat ook net gezegd. Wij nemen dit komende halfjaar de tijd om een onderzoek te doen over de concessie het middel is om regie te houden op de bronnen binnen onze stad. Zo en juist om die kwaliteit te houden, die wij willen, juist om de eisen kunnen stellen aan een initiatief van buiten of noem maar op, of zegt van: wij doen dat hier in Haarlem onder onze voorwaarden, zoals een open net of zoals betaalbaarheid en op die manier kijken wij naar zo'n concessie als mogelijk middel om daarmee om te gaan. Dus ik denk dat ook uw vragen, die zich daarbij oproepen, dat is nog niet een gelopen race, verre van, daar nemen wij gewoon de tijd voor, om dat goed te onderzoeken en de plussen en minnen tegen elkaar af te wegen. En, even kijken, oh, ik heb volgens mij al best wel wat beantwoord, dus ik hoor graag nog even, als ik wat gemist heb, in de tweede termijn.

De voorzitter: Prima, doe wij nu een korte tweede termijn. Dat had u al aangekondigd inderdaad, mevrouw Oosterbroek, GroenLinks. Gaat uw gang.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, bedankt voorzitter. Ja, ik had dus nog twee puntjes, waarvan de wethouder wel al een antwoord heeft gegeven, namelijk of wij ook gaan onderzoeken of het warmtenet in eigen beheer zou kunnen? Daar zijn wij erg naar benieuwd. En daarnaast, ja, ook interesse in die warmteprijs, dat die niet gekoppeld is aan de gasprijs of aan de belastingverhogingen, die het Rijk op dit moment invoert. Daarnaast, ja, ik denk eigenlijk van: wij zitten in een transitie en wij gebruiken op dit moment energiebrandstoffen, dus wat mij betreft, kunnen de doelstellingen, die wij hebben, gewoon blijven staan. Maar kiezen wij in het pad er naartoe om geen biomassa te gebruiken en daarin hoeven wij dus niet te vertragen en kunnen wij gewoon door op deze voet. En u geeft zelf ook al aan, dat er gewoon heel veel onzekerheid is op de weg er naartoe, maar dat wij er wel met heel Nederland inzitten. Dus dat zou ook betekenen dat iedereen straks dezelfde onzekerheden heeft en dat het wel eens mogelijk zou kunnen zijn dat wij daarin worden geholpen vanuit het Rijk. Dus ik denk eigenlijk, dat het gewoon heel goed is om op deze weg door te gaan en ja, lekker bezig. Ja, gewoon echt heel goed. Daarnaast hebben wij het nog over de pieklast gehad. Ja, daar hebben wij natuurlijk ook over nagedacht. Er zijn, met de komst van waterstofbatterijen, dus die zijn decentraal en die zou je kunnen koppelen aan een zonnedak. Dan heb je ook een decentrale unit waar waterstof in wordt geproduceerd. Nou, het bedrijf wat LP's produceert in de Waarderpolder, heeft bijvoorbeeld al zo'n zonnedak en die heeft ook die hoge pieklast nodig, nou dat zou een geweldige pilot kunnen zijn, die wij, op proef, eigenlijk ook direct zouden kunnen aanvragen, want ik heb via Facebook begrepen dat landelijk er extra subsidie beschikbaar komt voor dit soort pilots en dat minister Wiebes dat net heeft toegegeven aan ons tweede kamerlid, Tom van der Lee. Dus nou, ik denk dat wij goed op de juiste snelheid zitten, eigenlijk precies op die snelheid, waarop wij dat geld kunnen krijgen, dus ik hoop gewoon dat we daar snel achteraan gaan en dat wij straks die mooie voorbeelden aan Nederland kunnen laten zien.

De voorzitter: U had nog een interruptie van de heer Schepers, Jouv Haarlem.

De heer Schepers: Dank u wel. U heeft het over die subsidies, gaan die nu al in of is het pas na het tekenen van het klimaatakkoord?

Mevrouw Oosterbroek: Nou, ja, op dit moment heeft minister Wiebes dus al extra geld beschikbaar gemaakt voor decentrale waterstofprojecten en nou ja, dat zou dus echt een oplossing kunnen zijn voor onze pieklast. Daar hoeven wij dus niet direct een warmtenet bij, maar die kunnen wij alvast wel realiseren en dan langzaamaan ons warmtenet daar naartoe kunnen laten groeien, dus dat, ja, dat zou heel mooi zijn, als wij daar naar toe groeien.

De voorzitter: De heer Mohr, ik begreep dat u ook een tweede termijn wilde?

De heer Mohr: Nou ja, eigenlijk een vraag, maar dat kan ook in tweede termijn. Volgens mij zit de wethouder er heel realistisch in. En dat is een grote opluchting, dus dank daarvoor. Ten aanzien van het onderzoek naar de concessie, zou ik de wethouder willen vragen om daarbij te betrekken, de gemeentelijke mogelijkheden voor tariefregulering. En daarbij ook te betrekken, in het onderzoek, de mate waarin op het warmtenet concurrentie kan plaatsvinden. Dus die twee zaken, dank u wel.

De voorzitter: Zijn er nog andere mensen die een tweede termijn wensen? Ja, ik wil echt, ik ga u toestaan, maar ik wil u er wel eventjes op wijzen, wij lopen behoorlijk uit, ik weet: het is een ontzettend belangrijk onderwerp, dat vind ik zelf ook, dus ik wil u de tijd geven, maar wilt u dat alstublieft wel ook in uw achterhoofd houden. Mevrouw Oosterbroek, gaat uw gang, uw interruptie.

Mevrouw Oosterbroek: Wat bedoelt u met een tariefregulering?

De heer Mohr: Ervoor zorgen dat de prijs van energie niet te hoog wordt voor de mensen die aangesloten zijn op het net.

De voorzitter: Mijnheer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u. In de eerste termijn had ik nog niet gezegd hoe de Actiepartij over de verbranding van biomassa denkt. Wij zijn tegen de verbranding van biomassa. Ik heb de wethouder heel goed gehoord, dat hij zegt: nou ja, als alternatief biedt hij het vergisten van grasachtig materiaal aan. Ik vraag mij echt af of wij lokaal voldoende grasmateriaal kunnen kweken om inderdaad in die piekbelasting te voorzien, als dat zo zou zijn, zou dat nog wel optie zijn, maar ik denk dat, als ik de commissie zo zou samenvatten, horende, dan hoop ik dat de wethouder met een notitie komt, waarin hij gaat laten zien, wat er mogelijk is om die piekbelasting op te vangen, wat de alternatieven zijn, bijvoorbeeld door het afvangen van de zonnewarmte, die er zomers over is, de restcapaciteit, als wij dat zouden kunnen opslaan in de warmte, in de grond bijvoorbeeld of dat er nog een andere techniek mogelijk is, want ik denk dat, ik voor velen spreek, als ik zeg dat wij zo min mogelijk extra rotzooi de lucht in willen stoten de komende tijd.

De voorzitter: De heer Amand.

De heer Amand: Ja, mijnheer De Boer, ik had nog een vraag aan de wethouder gesteld, voor de woonwagendwoneers. Hoe gaat u daar nou mee om zo meteen? Gaat u nou die mensen helpen, die zonnepanelen aanvragen, hoe gaat u dat doen? Heb ik u gevraagd, mensen in Schalkwijk vragen het mij steeds, die proberen alles voor elkaar te krijgen, maar er wordt schijnbaar nee gezegd steeds, het zijn toch Haarlemmers, wethouder.

De voorzitter: Iemand anders nog in tweede termijn? De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Ja, ik wil de wethouder danken voor de toezegging om de governance voor het hele project Meerwijk nog te gaan bespreken na de zomer en ik wil de wethouder wel vragen om voor de raadsvergadering met een kleine inventarisatie te komen: wat als wij niet aan biomassa gaan doen, wat de gevolgen daarvan zijn? Dat lijkt mij een goede, alvorens wij een hele harde keuze hierin gaan maken.

De voorzitter: Prima, de heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Dat lijkt mij erg vroeg, de vragen van de heer Aerssens op dit moment. Ik wil even duidelijk zijn: wij zijn tegen het verbranden van houtige massa. Wij zijn ook tegen eigenlijk het telen van biomassa om later, op een of andere manier energie van te maken, want volgens mij heeft het totaal geen zin en rioolslib, dat is natuurlijk een afvalproduct, waar wij, nou ja, eventueel wel groen gas uit kunnen halen en dat staat ook in het stuk, maar dat soort dingetjes, maar niet speciaal dingen maken, wat ook weer een perverse prikkel kan zijn om maar dingen te gaan kappen of weg te halen of ergens anders vandaan te halen. Laat dat duidelijk zijn.

De voorzitter: Mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ik was in mijn eerste termijn vergeten even in te gaan op wind en zon, wat natuurlijk heel belangrijke bronnen blijven. Fantastisch dat de vier molens bij Schoterog weer gaan draaien met meer capaciteit zelfs. Zon, daar wilde ik u vragen hoe het met het stationsdak-idee staat en met de Schouwerbroekplas en of er andere ideeën zijn om echt grootschalig zon uit te rollen, bijvoorbeeld in de Waarderpolder. Dan voor wat betreft isoleren. Ik bedoelde eigenlijk meer mijn verhaal, zoals de ChristenUnie

dat bedoelde, dus meer dan de flyer, die gelukkig eind dit jaar gaat komen. Wat wordt nou het isolatieplan? Het enige no regret wat wij kunnen doen voor de hele stad en kan het Rijk bijvoorbeeld ons aan middelen helpen om de hele gebouwde omgeving in Haarlem geïsoleerd te krijgen? Dat is echt waar wij moeten beginnen. Dank u wel.

De voorzitter: Heb ik iedereen gehad? Fijn, wethouder, mag ik u ook vragen, net als ik de commissie heb verzocht, om het zo kort en krachtig mogelijk te doen, wij lopen echt behoorlijk achter.

Wethouder Berkhout: Ja hoor, ga ik even kort doorheen. GroenLinks vraagt: warmtenet in eigen beheer? Ik zou die discussie ook dus willen bewaren voor de Governance, maar laat ik het zo zeggen: zo'n beheerskwestie is eigenlijk een middel, hè, om je doelstellingen veilig te stellen. Als je doelstellingen geborgd zijn, zonder dat je daar volledig eigenaarschap over hebt, hoeft dat niet. Dus ik zou dat, dat is wat ons betreft, is eigendom een middel om die doelen te bereiken. Maar het is ook weer, wederom, aan u in die Governance-discussie: hoe kijkt u daarnaar? Maar het kan ook een aandeelhouderschap zijn. Hoeft niet, je zit ook met risico's, als je volledig eigenaar bent. Er zitten altijd weer consequenties aan. Dus dat wil ik u meegeven. Dan, even kijken, Hart voor Haarlem zegt: kunt u even meenemen in het onderzoek naar de concessie, die tariefstellingen of die concurrentiemogelijkheden? Ja, kunnen wij meenemen, zal ik gaan doen. Lijkt mij een goede suggestie om in dat onderzoek, waar wij een brede scope willen houden, om dat ook op die manier te bekijken. Actiepartij heeft het ook over de piekbelasting en eigenlijk ook de VVD vraagt mij eigenlijk al een beetje alternatief voor biomassa, dat is best wel lastig, om dat zo eventjes uit de hoge hoed te toveren, dat hoor ik de heer Dreijer ook zeggen. Kijk, hoe wij zo'n piekbelasting dan kunnen gaan bekijken, is per situatie. Net zoals dat riothermie op sommige plekken in de stad meer rendement oplevert, dan op andere, zal ook het warmtenet van Meerwijk een andere mix vragen, dan op een andere plek in de stad, al is het maar omdat daar ook de corporaties zijn. Elke situatie, situatiespecifiek, die piekbelasting, of hoe je met alternatieven daarvoor omgaat, dus dat kan ik u op dit moment niet zeggen, behalve dat we dat dus per situatie gaan bekijken. Trots, de woonwagens waar zonnepanelen op moeten. Klinkt mooi. Ik heb ...

De heer Amand: Hier zijn ook aanvragen geweest.

De voorzitter: Pardon, pardon, dit gaat echt niet gebeuren.

Wethouder Berkhout: Ik heb werkelijk geen idee hoe dat het ermee staat. Ik ga dat eventjes voor u na. Dat kan ik u nu zeggen. En, even kijken, wat wil ik nog algemeen zeggen? Wat ik volgens mij GroenLinks hoorde zeggen, is ook: wij willen wel gewoon, wij hebben wel de ambitie om nog gewoon door te gaan, om tempo te maken, wij schrappen biomassa eruit, daar heb ik zo nog een vraag over, maar wij willen wel vaart maken met deze energietransitie, dan hoor ik ook graag, als u dat met een amendement aangeeft, dat u ook die ambitie nog uitspreekt. En daarnaast, als u het, vroeg u net, in de eerste termijn, mijn eerste termijn: om welke biomassa hebben wij het eigenlijk? Want u heeft het vooral over het verbranden, daar ging ook nog eventjes de heer Dreijer wat op in en het aanplanten misschien ter verbranding, een soort van, maar daarnaast is dat vergisten, is van gft-afval of het slib, waar je weer energie op kan wekken, dat is ook een vorm van biomassa, hè. En ik hoor eigenlijk dat daar dus ook wel bij u nuance in zit, dan zou ik ook willen meegeven: verwoordt dat dan ook scherp in uw amendement. Van waar laat u nog wel ruimte voor, onder welke voorwaarden en wat wijst u pertinent af? Dat geeft ons ook weer meer richting, dat is precies waarvoor deze bespreking is, de kaders om verder te gaan, dus dat zou ik u willen teruggeven. Volgens mij heb ik daarmee alle, oh, wacht, ik had nog een paar vragen van de PvdA. Ja, het dak van het station, het station is monumentaal, dus die kans is vrij klein, maar de overspanningen zouden misschien wel kansrijk zijn. Dus dat is, ik heb gisteren een gesprek gehad met de NS, waar, naast heel veel onderwerpen, dit ook aan de orde kwam en daar wordt verder naar

gekeken, maar het dak an sich, hoewel een prachtig mooie oppervlak, voldoet daar niet aan. Het punt van isolatie, kijk, in algemene zin kan je zeggen: wij hebben de prestatieafspraken met de corporaties, waarbij wij ze verplichten om labelstappen te nemen om te gaan isoleren, dus dat is één deel van de woningvoorraad. De andere, die u misschien heeft, als het om de particuliere woningvoorraad gaat, ja, daar kunnen wij niet zelf, ja, daar gaan wij niet zelf financieren voor de bewoners, wij kunnen het wel makkelijker maken, door onder andere de stichting Huizenaanpak, die pakketten aanbiedt om daarmee om te gaan en wij kunnen ze wijzen op de no regret-maatregelen, zoals de brief, die ik net al aangaf. Maar het is wel in principe een investering, die een particulier zelf zou moeten doen. Tegelijkertijd, dan kijk nog met een schuin oog, staat hier nog iets wat ik niet heb gezegd? Ja, wij hebben natuurlijk wel een aantal middelen, de duurzaamheidslening, die gelukkig echt steeds beter gebruikt gaat worden en de subsidie Aardgasvrij, die 3000 euro per huishouden is, dus wij hebben wel de prikkels op dat moment, maar dat zijn de manieren waarop wij nu particulieren helpen en daarnaast hebben wij dus de prestatieafspraken voor de corporaties. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil graag dit onderwerp gaan afronden. Als ik het goed heb begrepen, wij hebben natuurlijk twee stukken, die naar de raad gaan. Het eerste stuk, dat is het startdocument DeelRES IJmond en Zuid-Kennemerland en RES Noord-Holland Zuid. Volgens mij kan dat als hamerstuk naar de raad? Heb ik dat goed begrepen? Ja, fijn. En ik begreep dat voor het raadsstuk Duurzame Warmtebronnen voor Haarlem er een amendement is aangekondigd door diverse partijen, dus dan stuur ik dat als bespreekpunt naar de raad. Fijn. Dan rond ik daar hiermee dit stuk af. Ik zou willen vragen, kan ik u om vijf over half acht terugzien? Dus dan hebben wij een pauze van 20 minuten? Ja? Dan zie ik u graag terug om vijf over half acht. Dank u wel.

Pauze

Ter advisering aan de raad

7. Begroting 2020 Omgevingsdienst IJmond. Zienswijze Raad (RB)

De voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom bij het tweede gedeelte van de commissie Beheer. Wij gaan naar agendapunt 7 en dat is de begroting 2020 van de omgevingsdienst IJmond. De omgevingsdienst IJmond, de ODIJ, is belast met de afhandeling van de Haarlemse milieuvergunningen en het toezicht en de handhaving op de naleving daarvan. De gemeenschappelijke regeling van de ODIJ schrijft voor dat alleen de ontwerpbegroting ter advisering wordt aangeboden. De jaarrekening wordt ter kennisname aangeboden, zie daarvoor de ter kennisname stukken, 1.1. U kunt de jaarrekening wel betrekken natuurlijk bij de behandeling van de ontwerpbegroting. Doelstelling is dat de raad haar zienswijze kenbaar kan maken bij de conceptbegroting 2020 van de omgevingsdienst IJmond en/of kan aangeven, wel of geen bezwaren te zien bij de conceptbegroting. Het plan staat dus ter advisering op de agenda. Wie wil een eerste termijn over de omgevingsdienst IJmond? Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u, voorzitter. Wij hebben vorig jaar gevraagd of er de volgende keer een percentage medewerkers met een vaste aanstelling kan worden opgenomen in de begroting. Dit, omdat wij het belangrijk vinden dat het aantal flexwerkers wordt teruggedrongen. Ik kreeg toen de toezegging, dat ik hierover geïnformeerd zou worden. En dat is niet gebeurd. Dus een jaar later wil ik die informatie graag alsnog. Want ik zie dus geen cijfers over aanstellingen in deze begroting. Voor de rest wordt er een bedrag gereserveerd voor asbestdaken, in 2024 weg moeten. Maar dat is door de Eerste Kamer teruggetrokken, dus ik denk dat er geld overblijft dit jaar. En, nee, ik sluit daarmee af.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog? Nee, ja, mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: In de eerste plaats zou ik graag willen voorstellen dat wij volgende keer gewoon het jaarverslag van ODIJ bij het punt van de begroting doen, is het niet handiger? Dan kan je dat in één keer lezen. Oké, maar het blijft wel in dezelfde vergadering altijd, nou, dat is dan, het leek mij gewoon een beetje onhandig, maar oké. Ik zag dat er een paar, nou ja, de kosten gaan omhoog, dat valt mee, dus op zichzelf, zullen wij daar niet heel moeilijk doen, bovendien krijgen wij in 2018, krijgen wij nog geld terug, maar ik had wel twee vragen. In de eerste plaats de datalogger, die is in 2018 minder gebruikt. En dat is eigenlijk heel jammer, want dat is iets, wat bedrijven kunnen vragen om hun energieverbruik te kunnen checken, want dan kunnen ze daarna minder gaan verbruiken. Nou, dat is natuurlijk belangrijk. Dus misschien kunnen wij stimuleren dat de ODIJ daar iets aan doet, om te zorgen dat dat wel gebruikt wordt en een tweede vraag was eigenlijk of ODIJ niet voor ons ook CO2 en fijnstofmetingen zou kunnen doen, fysieke, in plaats van dat wij berekend worden. Omdat, het lijkt dat zij dat moeten kunnen doen, als dienst en dat zou voor ons mooi zijn, omdat wij nu bezig zijn in een energietransitie en dan is het mooi als je bijvoorbeeld jaarlijks of een paar keer per jaar misschien zelfs, een fysieke meting kan doen om te kijken hoe goed het gaat. Dat waren mijn ...

De voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog het woord? Dan ga ik het woord geven aan de wethouder.

Wethouder Berkhout: Ja, dank u wel voorzitter. Even kijken, in antwoord op mevrouw Eckhard van de SP, excuus als wij niet eerder aan die toezegging hebben beantwoord. Ik kan u in algemene zin meegeven dat de ODIJ een hele grote, vaste kern aan vaste medewerkers heeft en een kleine flexibele schil, maar ik kan u ook toezeggen, dat wij een specificering van die verdeling nog naar u toesturen. En dan GroenLinks, ja, nu valt de bijdrage iets hoger uit, vorig jaar kregen we iets van geld terug, het zijn nog minimale bedragen, mij is ook verteld dat in al die jaren dat de ODIJ voor Haarlem werkt, voor de gemeente er eigenlijk nooit een extra claim is geweest, dus is dan een eerste moment, dus nou, en met zo'n bedrag is dat, denk ik, te behapstukken. Dan die datalogger, ja, terecht punt, dat zouden wij ook graag willen dat dat meer gebruikt wordt komend jaar, dus dat ga ik ook nog eventjes na, dat lijkt mij gewoon, het is een goed instrument om dat inzichtelijk te maken en wat u zegt die CO2 en fijnstof fysiek meten in plaats van, de berekende meting, zoals we dat doen, dat u dat zou wensen, dat kan uiteraard, dat vraagt alleen wel een extra opdracht aan de OD IJmond, dus dan zou ik ook willen weten of daar dan draagvlak voor de commissie, bijvoorbeeld, voor is, want dat kan ook weer extra kosten met zich meebrengen, maar in principe is dat wel mogelijk.

De voorzitter: Dan nog een tweede termijn? Ik denk het niet. Dan wilde ik u nog even vragen, wethouder, u doet een toezegging aan mevrouw Eckhard of een herhaalde toezegging over die cijfers. Op welke termijn kan mevrouw Eckhard die toezien, toe krijgen?

Wethouder Berkhout: Volgende week.

De voorzitter: Volgende week, nou, dat is duidelijk, mevrouw Eckhard, hou het even in de gaten. Dan, hoe zal ik dit stuk naar de raad voor u sturen? Kan dat als hamerstuk? Ja, zie ik knikken. Prima, dan doen wij dat als hamerstuk. Dank u wel.

8. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen + op de Kadernota)

De voorzitter: Dan ga ik met u verder naar agendapunt 8 en dat is de spreektijd voor belangstellenden over niet op de agenda staande onderwerpen. Wij hebben drie insprekers. Ik wil u alle drie vragen om naar voren te komen en tegenover mij plaats te nemen. Dat is de heer Bol, dat is een inspreker over het vergroeningscollectief Busken Huëtstraat en de heer Buiten. Als u alle drie wil plaatsnemen? Dan krijgt u zo het woord. U kunt tegenover mij plaatsnemen, de drie stoelen. Hartelijk welkom, waar u wilt zitten, mijnheer

Buiten, maakt mij niet uit. Mijnheer Bol, als u anders tegenover mij wilt zitten, dan helemaal goed. Mag ik u ook als eerste het woord geven, mijnheer Bol, u weet natuurlijk uitstekend hoe het werkt. U heeft drie minuten en als de tijd op is, dan zal ik u even een seintje geven. Als u het rechterknopje indrukt, dan gaat de microfoon aan en dan kunt u inspreken. Ja, dat is misschien handig, als u dat eventjes daarna doet. Dan hebben de mensen dat ook in handen. Nee, nee, nee, ik heb liever dat u gewoon uw inspreektekst nu doet en dat, oh kijk, dat is helemaal handig. Het staat trouwens ook al online. Mijnheer, de rechterknop, als u die indrukt, dan gaat de microfoon aan. Nee. De rechterknop, mijnheer Bol. Ik ga even het woord geven anders aan mevrouw, wilt u uw microfoon, de rechter, ja, die doet het namelijk wel. Dan stelt u zich even voor, ik heb uw naam helaas niet helemaal paraat hier en gaat uw gang, u heeft drie minuten de tijd daarna.

Mevrouw Wiersema: Ja. Graag stel ik mij aan u voor. Ik ben Daphne Wiersema en ik ben hier samen met mijn buurman, Coen Hofland en wij vertegenwoordigen het vergroeningscollectief van de Busken Huëtstraat in Haarlem Oost. Naast ons tweeën bestaat ons collectief nog uit acht andere burens. Via deze inspraak willen wij u een aantal dingen vragen, namelijk of u ook positief staat tegenover ons vergroeningsinitiatief, welke ik zo zal toelichten, akkoord wilt gaan met de bijgevoegde vergroeningsplattegrond en ons bomenvoorstel, medewerking wil verlenen aan de vergroening van de straat door middel van de juiste vergunningen, herstrating van de Busken Huëtstraat, waardoor de bomen en bakken op de juiste plekken in de straat staan, zonder parkeerplekken te hoeven inleveren en budget vrij te maken voor uitvoeringstekeningen voor herstrating Busken Huëtstraat, juiste plaatsing bomen, om ook definitief aantal parkeerplekken vast te stellen, aanplanting van circa acht bomen, aanschaf, aanplant, bomengrond en herstrating parkeerstroken Busken Huëtstraat. Onze straat is één van de levendigste, kinderrijke straten waarin veel sociaal contact is tussen burens. Ruim twee jaar geleden zijn we gestart te verkennen hoe we ons straatje nog mooier en gezelliger kunnen maken. Vooral wilden we onze straat nog groener maken. Want op een enkele boom na, is onze straat helemaal kaal. Dat is saai, levenloos en 's zomers vooral ook zinderend heet. De dubbele rij auto's zijn de letterlijke blikvangers van onze straat. Op advies van de gemeente hebben we hiervoor een open proces gehanteerd, met al onze burens. Na de verkenning met een Haarlemse landschapsarchitect hebben wij een enquête uitgestuurd naar al onze straatbewoners. Hieruit kwam naar voren dat een grote meerderheid van ruim 93% voor vergroening was van onze straat en dat de voorkeur daarbij lag op kleine bomen. Wel waren onze burens bezorgd over het ten koste gaan van parkeerplekken. En daarom hebben wij steekproefsgewijs een onderzoek uitgevoerd naar het parkeergedrag en aantal auto's in onze straat. Op basis van dit onderzoek en ieders voorkeur hebben wij een voorzet gedaan, waar kleine bomen zouden kunnen komen te staan in onze straat. Wij hebben de bomen zo ingetekend, dat tussen die bomen parkeervakken worden gecreëerd, waardoor er efficiënt geparkeerd kan worden. Wij verwachten daarom ook dat er nagenoeg geen parkeerplek verloren gaat. Onze resultaten hebben wij reeds met de gemeente gedeeld en op basis van een clickmelding zijn onze plannen iets gewijzigd. Bomen kunnen slechts aan één kant van de straat worden gepland, maar aan de andere kant van de straat maken wij graag gebruik van de al bestaande bakken van 1 x 1 meter, die daar al staan. Het plan dat nu voorligt, is het resultaat van een collectief proces van ruim twee jaar, waarin wij als burens samen hebben gewerkt om tot dit gedragen plan van onze straat te komen. Dank u wel voor uw aandacht.

De voorzitter: Keurig, dank u wel. Dan mag u uw microfoon uitzetten. En dan wil ik graag het woord geven aan de heer Bol. Gaat uw gang.

De heer Bol: Dank u wel. Het werkt. Ik spreek namens de Stichting Stedenband Haarlem-Mutare, het Haarlemse Nicaragua-Komitee en het debatcentrum de Pletterij. Het verhaal is: hoe kaderen wij in Haarlem in als een Global Goal gemeente? De Verenigde Naties heeft 17 doelen gesteld om de wereld eerlijker en

duurzamer te maken. Deze Globale Goals worden door de VNG ondersteund met een zogenaamde Global Goal Campagne. In het huidige coalitieakkoord is opgenomen dat Haarlem een Global Goal Gemeente is. Daar zijn wij als Stedenband en als andere organisaties erg blij mee. De duurzame ontwikkelingsdoelen kunnen een belangrijker instrument worden om ook in Haarlem bij te dragen aan een duurzame wereld. We zijn dan ook erg verheugd dat in de kadernota een pagina of tien gewijd wordt aan de duurzame doelen. Ook vinden wij het erg positief dat de wethouder Duurzaamheid bij de drie klimaatdebatten, die wij georganiseerd hebben, aanwezig was en dat de wethouder heeft toegezegd, wethouder Berkhout, om op 11 september aanwezig te zijn bij een debat, waarin wij terug kijken op onze duurzaamheidscampagne, die wij gevoerd hebben van het afgelopen voorjaar en wij een klimaatonderzoek gaan presenteren over Mutare, van vluchtelingen, die naar Mutare gaan. Het Nicaragua Komitee gaat dit voorjaar, dit najaar een workshop houden over de SDG's en daar nodigen wij de gemeenteraad nadrukkelijk bij uit. Kortom, we zijn blij met de gemeente en met de intentie om invulling te geven aan de duurzame ontwikkelingsdoelen. De kadernota lezende echter, maakt dat we het jammer vinden dat er niet verder wordt gekeken dan het ontwikkelen van een Haarlems klimaatbeleid. Op zich is dat heel nodig, maar het is wel goed je te realiseren dat de SDG's over meer gaan dan alleen de temperatuur in Haarlem. Wat we in de nota missen, is een blik naar buiten, over de stadsgrenzen. Terwijl die er wel is. Denk maar eens aan het ShelterCity project waar de Vluchtelingenwerk, gemeente Haarlem en Pletterij voor een periode van drie jaar, zes keer een mensenrechtenactivist een veilig onderdak biedt. Denk eens aan alle lokale initiatieven, zoals het mensenrechten/theaterproject van De Caravaan van het Nicaragua Komitee, dat nu in uitvoering is, het Dictee voor nieuwe Nederlanders, Unescoschool Sancta Maria, Wereldkeuken, Stichting Ghana, Hotel de Koepel, ZOHOR, Stem in de Stad, mensen, die werken samen met mensen in herkomstlanden. Gebruik de Globale Doelen Campagne om een hand uit te steken naar die groepen, die in Haarlem kijken naar zichzelf, maar ook nadrukkelijk kijken naar de rest van de wereld. Dat is volgens ons de kern van de Global Goals. Als wij het klimaat verpesten, heeft dat ook grote gevolgen voor de rest van de wereld.

De voorzitter: Mijnheer Bol, wilt u afronden?

De heer Bol: Ja, wij steken dus een hand uit om samen met de gemeente een Global Goal Campagne te ontwikkelen. Dat is in feite de essentie.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is dan heel duidelijk meteen. Dan graag het woord voor de heer Buiten. U heeft ook drie minuten, gaat uw gang.

De heer Buiten: Dank u wel. Beste raadsleden, wethouder en andere aanwezigen. Ik ben Niko Buiten en als vrijwilliger actief op het vlak van Natuurbeheer, Natuureducatie en Natuuronderzoek. Ik ben bijvoorbeeld coördinator van de natuurwerkgroep van het Poelbroekpark. Op 1, 3 en 4 juli bespreekt de gemeenteraad van Haarlem de kadernota 2019. U kunt besluiten wijzigingen aan te brengen. Wanneer ik de kadernota goed begrijp, dan bestudeer ik de bladzijde 14 en 84 van de kadernota, gaat de leefbaarheid en het initiatievenbudget in 2020 geheel of grotendeels op aan het opstarten van het programma Nieuwe Democratie en de viering van 775 jaar Stadsrechten. Voor zover mij bekend, zijn en worden natuurorganisaties hierin niet betrokken. Dat is onjuist, omdat ondersteuning van natuurbeheer-werkgroepen, dus dat daar geld dat toe gaat en groengroepen dan vermindert of verdwijnt. Zij kunnen dan ecologische hotspots niet meer goed beheren, invasieve exoten in de stad niet meer goed bestrijden. Zij bestrijden bijvoorbeeld reuzeberenklauw en maaien ecologisch waardevol gras en rietland, terwijl er geldelijke tegemoetkoming nodig is voor onder meer aanschaf, onderhoud en incidenteel huren van gereedschap voor scholing en een klein beetje eten en drinken, dus koffie en koek. Ik verzoek u het leefbaarheidsbudget en initiatievenbudget,

leefbaarheid en initiatievenbudget in 2020 en volgende jaren voor deze doelen onverkort te laten bestaan. Dat is, dank u wel voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, dat is keurig binnen de tijd uiteraard. U mag uw microfoon ook uitzetten. Dank u. Ik wil u in ieder geval alle drie bedanken voor het inspreken. Dat wordt altijd erg gewaardeerd door de commissie. De commissieleden hebben nu nog de mogelijkheid om u een verduidelijkende vraag te stellen. Ik zie dat daar ook, dat daar de behoefte aan is. Dan begin ik gewoon bij de heer Van Leeuwen van D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag voor mevrouw Wiersema. Hartelijk dank voor uw spraakbijdrage. Dit klinkt precies als wat wij verwachten van betrokken Haarlemmers om hun straat beter te maken. Dus heel veel dank daarvoor, alleen hebben wij het plan natuurlijk nu nog niet kunnen zien. Maar eigenlijk een hele simpele vraag: u bent hiermee bezig, wat is dan de reactie van de gemeente? En dan ofwel de gebiedsverbinder ofwel de wethouder. Dus hoe wordt uw harde werk beloond door de reactie van de gemeente?

Mevrouw Wiersema: Volgens mij is er een positieve reactie van de gemeente, die ook heeft meegeholpen in het doen van de clickmelding en ook in de zoektocht in hoe wij, ja, eigenlijk als burgers te werk moesten gaan en het is voor ons nu vooral wachten op een groen licht. Ja. Groen licht of groene bomen. Dat mag ook.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie heeft er nog een, ja, mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ik heb nog twee vragen. Eén in ieder geval voor de heer Bol: wat heeft u nu nodig om aan te slag te gaan met zo'n campagne voor de Sustainable Development Goals?

De heer Bol: Dank u wel voor de vraag. Nou, wij zijn al bezig met een campagne en wij vinden het heel goed om met de gemeente verder na te denken hoe je er verdere vormen aan kan geven, maar wij zijn nu dit voorjaar begonnen met een aantal klimaatdebatten. Er zijn drie keer mensen uitgenodigd uit Zimbabwe om mee te denken daarin en in september komt onze coördinator uit Mutare, die resultaat doorgeeft van het onderzoek, dat wij hebben gedaan eigenlijk, vluchtelingen die naar Mutare trekken in verband met de klimaatoverlast in Mozambique en Zimbabwe.

De voorzitter: En u had nog een vraag?

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ik had nog een vraag voor mijnheer Buiten: hoeveel geld is er dan nodig?

De heer Buiten: ... die ik ken, 200.000 euro. Dan gaat het voor het feest 150.000 euro voor volgend jaar en het opstarten is een onbekend bedrag. Dus ik denk dat al het geld dan op is. Toen dat ik dat las denk ik: nou, dat wens ik niet, dan moeten die groepen en een hele hoop andere initiatieven, die kunnen dan niet bestaan. Snapt u wat ik bedoel? Dus ik wijs u hier op, ik stuur dit ook naar alle raadsleden toe, die hier aanwezig zijn, de fracties, om eens goed uit te zoeken wat er nou aan de hand is. Ik kwam hier een paar dagen geleden achter, deze visie en meer heb ik niet kunnen uitzoeken. Ik kan alleen dit naar voren brengen en ik hoop dat u het goed uitzoekt en dat er niet weer iets gebeurt, zoals vorige keer. Toen een aanslag werd gedaan, omdat wij een stadsecoloog wilden redden, ook uit dit budget of voor een ander budget, dat ben ik even kwijt. Een aanslag gedaan, dus het lijkt wel een soort herhaling. En ik denk dat het gewoon ambtenaren zijn, die denken

van: nou, dat is een makkelijk potje, laat ik daar het geld maar vandaan halen. Als ik niet protesteer, dan gebeurt het gewoon.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ik zag de heer Mohr, Hart voor Haarlem.

De heer Mohr: Ja, dank u wel. Een vraag aan mevrouw Wiersema. Uitstekend ingesproken, mooi plan, ook daarin samenwerking gezocht met de gemeente. Dat juicht volgens mij de hele raad toe. Ik ken het plan niet en mijn vraag is: wat kost het plan en heeft de wethouder daar al geld voor gevonden?

Mevrouw Wiersema: Het is ons, dank u wel voor uw vraag, het is ons niet bekend of op dit moment al geld is toegezegd voor dit plan. Wel hebben wij onderzoek gedaan naar de kosten voor dit plan, de schatting die nu ligt, is dat het ongeveer, nou in ieder geval voor de aanplant van de bomen, in bomengrond en uitgraven et cetera plus de boom zelf, dat dat zo'n 2000 euro per boom, 2000-2500 euro per boom zou kosten en dan gaat het over acht bomen. Wij hebben niet scherp wat de kosten zijn voor het herstraten of eigenlijk vooral ook op nieuw belijnen van de straat.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Je mag beide microfoons weer uitzetten. Dank u wel. Ja, de heer Amand, Trots.

De heer Amand: Voorzitter, ik had nog wel een vraag aan mevrouw: heeft u ook misschien contact gehad met de wijkraad hierover? Dat u zegt van: nieuwe belijning voor het autoparkeren of?

Mevrouw Wiersema: Er is contact geweest met de wijkraad en die juichen op zich het groene initiatief en het initiatief vanuit, ja, de bewoners heel erg toe. Wij hebben daarin geen contact nog gehad over het parkeren. In ons plan wel, hebben wij heel veel rekening gehouden met het niet verloren gaan van parkeerplekken en dat lijkt misschien een beetje apart, omdat er juist bomen de straat inkomen. Aan de ene kant van de straat maken wij natuurlijk gebruik van bestaande bakken, die er al staan, echter staan die eigenlijk op willekeurige plekken, dwars door alle belijning heen en dat zorgt voor heel inefficiënt parkeergedrag in onze straat. Dat hebben wij in onze steekproefgewijze onderzoek ook ondervonden, dat mensen niet goed weten of ze nou die bakken als uitgangspunt moeten gebruiken of juist de lijnen en iedereen doet iets anders. Daardoor zijn er soms hele grote ruimtes tussen auto's en door dus opnieuw die belijning te doen en die bomen eigenlijk als, ja, afbakening ook neer te zetten, is ons idee dat er geen parkeerplekken verloren gaan en er efficiënter geparkeerd kan worden.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ja, nog een aanvraag van de heer Amand.

De heer Amand: Voorzitter, dank u wel. Het idee van de Dacostastraat van die mooie bomen, heeft u dat een beetje in uw hoofd ook? Die mooie grote bomen, die daar staan?

Mevrouw Wiersema: Nou, mijn buurman heeft een illustratie mee van ons plan en die zullen wij u even tonen, dan kunt u zien, wij hebben namelijk een andere, hele leuke straatbewoner, die visueel vormgever is. Wij hebben onderzoek gedaan naar de soort bomen, die zouden passen bij alle wensen van bewoners. Nou, dit is onze straat nu. Het is een hele kale straat en dus een hele hete straat ook in de zomer. Heel veel bewoners hebben hun huizen heel mooi opgeknapt in de afgelopen jaren en het zou eigenlijk heel mooi zijn voor onze straat, als dat ook verder wordt aangekleed eigenlijk met de bomen. Heel veel straten om ons heen hebben wel bomen en onze straat valt daar eigenlijk heel erg, ja, op door juist die afwezigheid van bomen.

De voorzitter: Prima. Ik, zijn er nog commissieleden, die een verduidelijkende vraag hebben? Volgens mij, ja, de heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Een korte vraag ook aan mevrouw Wiersema. Die belijning, volgens mij zijn het toch witte klinkertjes, die daar de kaders van de vakken aangeven of is dit een gespoten belijning? Witte klinkers, dus het is eigenlijk het verplaatsen van de witte klinkers?

De voorzitter: Prima. Andere commissieleden nog? Nee, misschien is het handig als u eventjes, als u het niet erg vindt, om die tekeningen even rond te laten gaan, dan kunt u ...

Mevrouw Wiersema: Ja, die zitten ook in de bijlage.

De voorzitter: Ja, oh, dat is fijn, dan kunnen ze daar ook nog even bekeken worden, maar dan kunnen commissieleden nu ook even bekijken. Dan wil ik u alle drie hartelijk danken voor het inspreken. U kunt plaatsnemen op de publieke tribune of lekker naar huis gaan.

Overige punten ter bespreking

10. Informatienota Startnotitie opstellen beleid milieuzone (RB)

De voorzitter: Dan gaan wij verder met de agenda. Ik wil u eventjes een voorstel doen. De wethouder heeft aangegeven dat wij nog wachten op een ambtenaar, die ondersteuning gaat verlenen bij agendapunt 9. En omdat wij daarop wachten, zou ik willen voorstellen om te beginnen met agendapunt 10, dat is de milieuzone. Als u dat akkoord vindt, doe wij eerst 10, dan 9. Ja? Mooi, dan gaan wij dat doen. Het coalitieprogramma Duurzaam Doen geeft aan dat Haarlem een milieuzone krijgt om tot een schone lucht te komen met als eerste stap een onderzoek, waarbij ook de mogelijke effecten voor het bedrijfsleven worden meegenomen. Vanuit de door Haarlem ondertekende Green Deal Zero Emission Stadslogistiek wordt tevens gewerkt aan een emissievrije bevoorrading van de binnenstad vanaf 2025. Vanuit die doelstelling zal een deel van de milieuzone dan overgaan in een emissievrije zone voor bestel- en vrachtwagens. Daarbinnen hebben diesel- en benzinevoertuigen geen toegang. De startnotitie geeft aan welke beleidskeuzes er moeten worden gemaakt over de vorm, reikwijdte en planning van een milieuzone en een emissievrije zone, welke onderzoeken daarvoor nodig zijn en hoe de participatie is voorzien. Beoogd resultaat is een raadsvoorstel eind 2019 voor de invoering van een milieuzone en een emissievrije zone. Het college heeft deze nota ter bespreking aangeboden en de invoering van een milieuzone is natuurlijk een belangrijke maatregel. Het college wil daarom de commissie daarbij graag in een vroeg stadium betrekken. Wie kan ik hierover als eerste het woord geven? De heer De Lint, CDA.

De heer De Lint: Dank u wel, voorzitter. Ik vond het goed om te zien dat er in het stuk ruimte is voor een ontheffingenbeleid. Een paar maanden geleden, herinner ik mij nog, dat er een inspreker was, die had net een nieuw busje gekocht en volgens mij had hij gezegd dat hij een maand later al had gehoord dat hij die niet meer kon gebruiken. Het zou mooi zijn als wij in dat soort schrijvende gevallen een uitzondering kunnen maken, maar het is in dat kader belangrijk om hier de communicatie over goed op orde te krijgen. Ik googelde de woorden milieuzone en Haarlem en ik kreeg toen uiteenlopende resultaten. Allereerst een nieuwsbericht van 26 januari 2017, waarin het college van B & W zei, dat ze niets zag in een milieuzone. Als een ondernemer hetzelfde googelt en dat ziet, dan denkt hij bij het investeren niet nog een keer na of hij aan de milieuregels moet gaan voldoen. Daarom roep ik de wethouder op om hierover te communiceren via de gemeentewebsite,

dat de mensen op zijn minst, als ze zien, als ze googelen, dat zij zien dat de gemeente met iets gaat komen. Dat lijkt mij een belangrijke start.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: De heer De Lint, dan hoor ik u eigenlijk zeggen net van: ik wil de wethouder vragen om heel goed hierover te gaan communiceren, maar als er in 2017 is gezegd: het heeft geen zin. Waarom gaan wij het alsnog doen?

De heer De Lint: Er is nu een plan waardoor het wel zin heeft. Het punt is dat je duidelijk wil hebben wat te communiceren en wat het plan is. En toen zag ik uiteindelijk toch nog een waarschuwing, dat die zone er wel aan kwam en het was als een reactie op een post van Geen Stijl. En als dat de manier is om bij ons coalitieprogramma uit te komen op dat wij dit van plan zijn, dan denk ik dat ondernemers en Haarlemmers een betere communicatie verdienen om hierachter te komen, achter deze plannen te komen. Wat wil ik dan nog meer zeggen? Ja, pas aan het einde van de startnotitie, zag ik dat het college de hele stad in gedachten had voor milieuzone, uiteindelijk.

De voorzitter: U heeft een, sorry dat ik u onderbreek, u heeft een interruptie van mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja, u heeft het over communicatie. Nou, prachtig woord is dat natuurlijk, maar volgens mij moet het vooral participatie zijn en ik vraag mij ook even af of u misschien op dit moment nader kunt toelichten wat u bedoelt met communicatie en wat dan de rechten zijn van de mensen, die ermee te maken krijgen?

De heer De Lint: Ja, ik denk dat, ik snap mevrouw Ottens punt over participatie, dat deel ik. Wat mijn punt was, is dat, ja, als ondernemer, dat men kan denken, dat men opzoekt of, als ze investeren in een nieuw busje of er iets aan zit te komen met milieuzones in Haarlem. Als Haarlems ondernemer is het handig om te weten. Als je dan googelt en je ziet dat de gemeente Haarlem niet van plan is dat te gaan doen, is dat een verkeerd resultaat, want er zijn plannen. Dus mijn voorstel zou zijn om die communicatie, dat er überhaupt plannen aankomen, om dat in ieder geval online te zetten.

Mevrouw Otten: Mag ik daar nog iets aan toevoegen?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Otten: Ik denk dat u al, misschien al een klein beetje de boot gemist heeft, er zijn meerdere bijeenkomsten geweest en u zou al lang op de hoogte moeten zijn van alle problematiek, die het met zich meebrengt.

De heer De Lint: Daar ben ik ook van op de hoogte, maar ik zeg: als je googelt en dat het enige resultaat is, dat dat niet de bedoeling kan zijn.

Mevrouw Otten: Maar googelen is niet spreken met ondernemers.

De heer De Lint: Nee, nee, dat heb ik ook nooit beweerd. Ik wilde zeggen dat het van toepassing gaat zijn op de hele stad en nou ben ik daar niet per definitie op tegen, maar ik zie wel dat het een hele hoop inwoners kan gaan raken, wiens auto's op dit moment niet aan die eisen voldoen. Daar maak ik mij zorgen over en ik

verwacht dat hier aandacht voor zal komen bij vervolgstappen, zodat wij daar een weloverwogen beslissing over kunnen maken. Dank u wel.

De voorzitter: Wilt u, ja, interruptie, de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: U zegt een weloverwogen beslissing maken. Welke uitzondering ziet u zelf voor u, in zo'n milieuzone?

De heer De Lint: Ik heb nog niets gezegd over uitzonderingen.

De heer Aerssens: Nee, daar vraag ik juist naar.

De heer De Lint: Ja, nou ja, ik heb daar nog niet een beeld over en dat moeten wij in een weloverwogen beslissing kunnen maken.

De voorzitter: Ja, u wilt uw betoog? Ja, gaat uw gang. De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Het moge duidelijk zijn dat in 2017 eigenlijk al heel erg duidelijk was dat dit niet nodig is. Wethouder Sikkema schreef in een brief aan deze commissie: het heeft geen zin. En dat stond bijna letterlijk zo in die brief vermeld. Het verbaast de VVD dan ook dat wij op dit moment wel deze plannen aan het maken zijn om voor bestelbusjes en dergelijke, om toch een milieuzone in te gaan voeren. Het gaat geld kosten, terwijl het geen zin heeft. Ondernemers op dit moment, die zijn druk bezig met zelf innoveren, met zelf kijken: oké, hoe kan ik zuiniger gaan rijden en hoe krijg je, ook voor het bedrijf, een beter beeld? Heel veel bedrijven zijn er echt mee bezig om groen uit te stralen en dat moeten wij alleen maar aanmoedigen. Echter, het afstraffen van mensen, die nog niet zover zijn, met een milieuzone, lijkt ons echt de verkeerde weg. Wij ondersteunen liever in de beweging dan domweg een milieuzone invoeren, wat wethouder Sikkema zelf gezegd heeft, geen zin heeft.

De voorzitter: Mevrouw Schneiders, u heeft een interruptie.

Mevrouw Schneiders: Dank u wel. Ik wilde vragen in de eerste plaats waarom het geen zin zou hebben en in de tweede plaats waarom je, dit is een startnotitie, u heeft toch gelezen wat er allemaal aan mogelijkheden is en aan keuzemogelijkheden zijn, dus waarom stapt u daar zo hard in?

De heer Aerssens: Nou, ik rijd graag met u naar Oldambt om de oud-wethouder te gaan vragen wat haar beweegreden was om te zeggen dat het geen zin had, dat staat echter letterlijk zo in een brief vermeld. Wij kunnen nog even bellen, goed punt. Ik denk, bezoek is leuk, maar goed vooruit, dan moeten wij die auto gebruiken en ik snap dat GroenLinks dat niet wil, maar nee, de VVD is tegen de milieuzone. Wij zien er het nut ook niet van in en zijn het dus eigenlijk helemaal met uw eigen oud-wethouder eens.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Ja, nou dan mag u gelijk doorgaan, mevrouw Schneiders.

Mevrouw Schneiders: Dank u wel, dat was het truc, die mijnheer Aerssens ook net had, dus die neem ik over. Het gaat nu eventjes weg. Dit is natuurlijk nog een globale startnotitie. Dat is zo, alle mogelijkheden zijn er open, maar inderdaad, zoals mevrouw, onze vroegere wethouder, mevrouw Sikkema zei: het is belangrijk dat wij zo vroeg mogelijk betrokken worden en dat gebeurt blijkbaar met deze startnotitie. Nou, dat is hartstikke mooi, maar dat betekent ook dat er dus nog veel keuzes openliggen, dat het ook best gek is, vind ik, als je meteen zou zeggen van: nou, dat doen wij helemaal niet, want je kan nog best wel veel kanten op. Ik ben, als

GroenLinks, ik ben met GroenLinks, heel blij met dit initiatief. Wij zijn heel blij met deze, met het instellen van een milieuzone. Wij vinden dat het belangrijk is, dat de omgeving gezond wordt, dat wij de leefomgeving gezonder wordt, dat het CO₂gehalte beneden gaat, dat het fijnstof gezonder wordt en dat het dan vooral in de binnenstad in die drukkere, kleinere straten, want dan kan het ook geen kant op en dan heb je dus nog veel meer kans, dat je dat allemaal inademt en dat is hartstikke ongezond. Dat het geen zin heeft, zou ik echt niet weten, er zijn heel veel steden ons al voorgegaan, waar het ook zin had en die dat gewoon ook hebben gedaan, dus waarom zouden wij het niet doen?

De voorzitter: Mijnheer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Mevrouw Schneiders, als u wil dat die bussen en dergelijke, busjes uit het centrum verdwijnen, dan moeten wij daar wat aan doen en dan moeten wij niet een milieuzone instellen, want een milieuzone zorgt er uiteindelijk ook gewoon nog voor, dat die busjes ook nog gewoon het centrum in kunnen, want de ontwikkelingen gaan zo snel, dat wij zo meteen gewoon busjes hebben, die dezelfde grootte hebben als de huidige busjes, die gewoon het centrum in kunnen. Dus dat is echt geen argument.

Mevrouw Schneiders: Oké, dank u wel. Nou, wat ik belangrijk vind, is dat wij goed onderzoek doen, dat wordt nu ook aangeboden, er wordt eigenlijk gezegd, dat wij goed weten welke groepen Haarlemmers, er hoeveel hinder en wat voor soort hinder zouden hebben van het instellen van een milieuzone, want dat moet wij natuurlijk weten, want dan kunnen wij afwegingen maken. GroenLinks Haarlem eigenlijk is niet zo heel erg voor onderzoek, zeker niet voor veel onderzoek en in de notitie staat al meteen adviesbureaus, dan denk ik van: nou, voorzichtig, doe dat niet teveel. Je hebt nu vooral een bureau nodig wat gegevens kan verwerken, namelijk de gegevens van de mensen die in de stad rijden. Maar dus, er moet wel onderzoek gebeuren, maar dus niet teveel. En bijvoorbeeld zouden wij kunnen beginnen met intern alles checken van al die uitgegeven pasjes in de binnenstad, want dat geeft al een heleboel informatie van ondernemers en bedrijven, die bijvoorbeeld in de binnenstad rijden. Nou, wij vinden het dus goed dat er duidelijk wordt wat de kosten worden, de kosten van het invoeren van die milieuzone. Het lijkt mij dan ook belangrijk dat wij het plan volgen, dat wij dat in ringen doen, dat wij bijvoorbeeld beginnen met een binnenste ring, eventueel zoals de autoluwe binnenstad en dat wij dan een ring daaromheen, dat wij dus gefaseerd invoeren en dat wij daarmee dus zoveel mogelijk tegemoet kunnen komen aan problemen, die er zijn en aan mensen die misschien eerst nog hinder ondervinden of nog wat tijd nodig hebben om over te gaan naar een nieuwe situatie. Dus gefaseerd invoeren, waar al camera's zijn, kunnen wij beginnen en wij zouden het heel belangrijk vinden dat onderzoek, dat dat wel zo snel gebeurt, dat wij in de begroting straks weten hoe duur het is, want dan zouden wij in de begroting geld kunnen vrijmaken, als wij natuurlijk voorbij die termijn gaan, dan is het heel zonde, want dan verliezen wij meteen weer jaar met de invoering.

De voorzitter: Mijnheer Amand, Trots.

De heer Amand: Ja, dank u wel voorzitter. Mevrouw Schneiders, wij hebben van Trots Haarlem één vraag aan u: heeft u al met de ondernemers gesproken? De mensen van de markt? De winkeliers? De toeleveringsbedrijven? Het is allemaal mooi, ik volg het ook in Utrecht en Amsterdam, hoe staat u daar in? Geeft u daar eens antwoord op?

Mevrouw Schneiders: Nou, als u de notitie heeft gelezen, dan kunt u zien dat er verschillende categorieën zijn. Nou, vrachtauto's, die doen al aan Euro 4, want dat is een landelijke verplichting. Nou, als je zou kiezen voor een Euro 4 voor personenauto's en busjes, dan gaat dat voor personenauto's en busjes, die van na 2005, dus

betekent dat auto's van 14 jaar oud, dan gewoon nog in de binnenstad mogen rijden. Dus waar hebben wij het over, zou ik zeggen?

De voorzitter: De heer Aerssens, VVD. Nee, ik ga, de heer Amand, u heeft nog een vervolgvraag. Gaat u eerst.

De heer Amand: Voorzitter, dat u mij ziet, dus dat is ook wel eens een keer belangrijk om dat te zeggen. Het is het natuurlijk wel zo, mijn vraag was: heeft u met ondernemers gesproken? Dat is mijn vraag.

Mevrouw Schneiders: Ik heb nog niet met ondernemers gesproken, maar dit is ook een startnotitie, wij gaan nu nog beginnen, er komt inspraak, er wordt van alles onderzocht, dat komt nog en ik vind ook dat er natuurlijk een soort hardheidsclausule zou moeten zijn, zodat ondernemers, die net een busje hebben gekocht, zoals mijn buurman zei en die dus nog niet meteen over kunnen stappen, dat die nog even de tijd hebben om over te stappen, maar dat met die busjes van 14 jaar oud, ik weet niet of je die nu nog zou kopen.

De voorzitter: Mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja, ik wil daar toch nog wel wat over zeggen, mevrouw Schneiders. Bij het vorige onderwerp heb ik mijn mond gehouden, gezien mijn beperkte spreektijd, maar ook daar viel mij op dat er eigenlijk heel weinig wordt gesproken over Haarlemmers en de mensen die het aangaat. Het wordt maar heel makkelijk allemaal hier over tafel gegooid, volgens bezitten wij geen van allen de parate kennis en is alles nog in ontwikkeling en ook bij dit onderwerp valt mij dat weer op. Uiteindelijk is natuurlijk het doel: elektrisch gaan rijden in de binnenstad, maar dat kan niet zomaar. Bijvoorbeeld een bierwagen, dat kan elektrisch nog helemaal niet vervoerd worden met de huidige technieken. Wat denkt u van afschrijving van auto's? Die over 10,12 jaar lopen van ondernemers. Dus ik vind het heel bijzonder, dat u als grootste partij in deze raad, niet eens even met een ondernemer heeft gesproken en niet aanwezig was op de bijeenkomsten, die er waren over de autoluwe binnenstad. Daar was ik als enige overigens vertegenwoordigd van deze hele raad en dan hoort u wat er werkelijk speelt.

Mevrouw Schneiders: Oké, dank u wel. Dat vind ik ook jammer, dat ik daar niet bij was. Maar inderdaad, bierauto's, nou, dat is één van de dingen die ...

Mevrouw Otten: Dan moet u actief op zoek gaan naar bijeenkomsten, die daarover worden gegeven.

De voorzitter: Mevrouw Schneiders, gaat uw gang.

Mevrouw Schneiders: Bierauto's, nou ja, dat is een voorbeeld van inderdaad wat lastig zal zijn, dan zullen misschien nog wel meer grote leveranciers zijn, die niet zo snel over kunnen stappen op een andere auto, dus daarom denk ik ook dat je, daar moet je natuurlijk rekening mee houden. Natuurlijk, wij willen ook niet als GroenLinks zeggen van dat iedereen maar meteen moet overstappen op andere auto's, maar wij houden niet alleen rekening met de ondernemers, maar natuurlijk willen wij wel heel graag rekening houden met ondernemers, maar natuurlijk ook met die andere mensen, met de mensen die er wonen en die al die busjes voor de deur hebben, de hele tijd. Dus wij proberen een, proberen een genuanceerd beeld te geven van: laten we nou beginnen, laten wij een prikkel uitdelen aan mensen van, laten we een start maken en laten wij de mensen in ieder geval proberen wakker te schudden van: o ja, daar moeten wij aan doen en laten wij de volgende keer, dat mensen bedenken: wij gaan de volgende keer een elektrische auto kopen of in ieder geval een schonere.

De voorzitter: Mijnheer Mohr, u heeft ook een interruptie voor mevrouw Schneiders.

De heer Mohr: Voor mevrouw Schneiders, ja, want u bent glashelder en het gaat nu om oude auto's en vrachtauto's. Ik vermoed dat het een geleidende schaal is en dat wij het zo dadelijk ook nog gaan hebben over modernere auto's. Mag ik u een gewetensvraag stellen? Een auto, een moderne auto, van laten we zeggen een jaar of vijf oud, die per kilometer 248 gram CO2 uitstoot, is dat een auto die u toelaat of is dat een auto waarvan u zegt: de eigenaar zou een andere moeten kopen?

Mevrouw Schneiders: Als het een auto is van vijf jaar oud, dan zou die dus, dan zou hij al Euro 5 zijn en dan betekent het dus dat die nog wordt toegelaten. Want ja, omdat, wij kunnen niet inderdaad ineens naar elektrisch, dus wij zouden het heel fijn vinden om emissievrij te gaan rijden, nou, daar komen wij misschien toe in de binnenstad met de autoluwe zone, maar zover zijn we natuurlijk nog niet voor de rest. Het moet een geleidende schaal zijn.

De heer Mohr: Voorzitter, even voor, het ging namelijk om de auto die u zelf rijdt. Dat is een moderne auto, die 248 g per kilometer uitstoot, dat is enorm, echt enorm en politiek gaat natuurlijk ook over geloofwaardigheid, dus wat betekent dit voor uw auto? En dat was mijn vraag. En u valt geloof ik nog net binnen de door u zelf gestelde grenzen. Dat is geluk hebben.

De voorzitter: Mijnheer Aerssens heeft ook een interruptie voor u.

De heer Aerssens: Ja, ik wil u eigenlijk nog twee punten voorhouden. Het eerste punt: er zijn heel veel auto's in Haarlem, die 14 jaar en ouder zijn. Als wij dit voor heel Haarlem gaan invoeren, is dat totaal onzinnig, maar het punt wat we eigenlijk nog meer aan uw betoog stookt, het gaat over de luchtkwaliteit, die u wilt verbeteren, want wat wilt u hier gaan verbeteren? In Haarlem voldoen wij namelijk op dit moment gewoon ruimschoots aan de Europese luchtkwaliteitsnormen, dus wat, in uw ogen, gaan wij met het invoeren van deze milieuzone nu eigenlijk oplossen?

Mevrouw Schneiders: Toch die luchtkwaliteit en fijnstof en daarom zou ik ook heel graag willen dat wij fysiek gaan meten. Omdat al die berekende metingen, ja, dan voldoe je al snel, want dan zeg je: wij hebben zoveel auto's en ja, dan weet je niet hoe het feitelijk zit.

De heer Aerssens: En dan gaat u een probleem oplossen, wat er dus niet is? Volgens de Europese normen zijn er geen problemen. En u gaat iets oplossen wat, wat u maar gewoon op tafel gooit en verzin het. Terwijl wij aan heel veel andere dingen geld kunnen uitgeven, dat vind ik echt doodzonde.

Mevrouw Schneiders: Maar het probleem is er wel, alleen de Europese normen zijn dus, dat zijn niet de normen voor onze mensen in de straat. Kijk, als je het over de hele stad berekent, dan is het natuurlijk heel breed, maar als je kijkt naar de binnenstad en naar smalle straten zoals wat wij daarnet langs kregen, daar heb je wel last van die overlast. Als wij naar de WHO-normen kijken, dan zijn die bovendien een stuk strenger en dan voldoen wij helemaal niet.

De voorzitter: Mevrouw Eckhard, SP. Had u ook nog een interruptie of niet? Nee, prima. Mevrouw Schneiders, u was klaar met uw betoog? Fijn. Dan, wie wil nog het woord voeren? De heer Abassi, Partij van de Arbeid.

De heer Abassi: Dank u wel, voorzitter. Ja, laat ik beginnen te zeggen dat de PvdA ook voor de invoering van een milieuzone is en dat wij ook heel blij zijn, dat wij als raad zo vroeg worden meegenomen in de

besluitvorming. En dat we eigenlijk al in een verkenningsfase al zoveel informatie hebben gekregen, dus dat is heel fijn. Dank ook daarvoor. Echter snappen wij ook wel dat het invoeren van de milieuzone veel vragen met zich meebrengt, zoals inderdaad, wat wij nu al veel hebben besproken: hoe zit het met de bevoorrading van bedrijven? Maak je een uitzondering voor bepaalde type auto's? Maken wij bijvoorbeeld een uitzondering voor mindervalide mensen? Dus mensen die de auto echt nodig hebben. Ja, dat zijn wel vragen die wij de komende maanden graag beantwoord willen zien en daar doen we dan ook graag aan mee en betrek inderdaad ook de mensen van de binnenstad, de ondernemers, erbij. Maar ja, eigenlijk als antwoord op de vraag van mevrouw Otten, dat gebeurt in september, dan begint de participatieronde en zorg dat dat ook gewoon goed gaat. Dank u wel.

De voorzitter: Nog een interruptie van de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Voor het invoeren van een milieuzone, maar welk probleem gaat u hiermee oplossen?

De heer Abassi: Wij gaan het probleem van luchtkwaliteit oplossen, nou, dat hebben we al besproken en andere dingen zoals, ik heb vorige keer hier in de commissie gezegd, dat ik het heel fijn vind als het gebruik van de auto gestimuleerd wordt, maar ik begreep dat dat geen Nederlands woord is, dus ik zou het nu demotiveren noemen. Dat soort dingen, dus dat de auto veel minder gebruikt wordt, beter voor het milieu en dat wij de binnenstad mooi en schoon houden, minder blik erin.

De heer Aerssens: Maar dit is toch geen maatregel om minder auto's te krijgen? Het is gewoon een random verzonden maatregel, die een probleem oplost, wat er niet is. Er komen nog altijd evenveel auto's de stad in, want als iedereen gewoon voldoet aan die norm, dan zijn wij dat, heel veel auto's voldoen er aan, heel veel auto's van bewoners voldoen er niet aan. Ook mensen die op de PvdA stemmen, hebben auto's van 14 jaar en ouder. En die gaat u nu met deze invoering gewoon verbannen.

De voorzitter: De heer Abassi.

De heer Abassi: Nou, prima, ja, dat gaan we niet doen, maar de mensen die, de PvdA stemmers die auto's hebben van 14 jaar en ouder, die vragen wij om ...

De heer Aerssens: Die krijgen van u een nieuwe auto?

De heer Abassi: Die vragen wij om hun auto in te ruilen voor andere dingen. Nee, het maakt toch allemaal, wij hebben het er al over gehad, het gaat, het wordt zo'n welles/nietes verhaal van: het is wel ergens goed voor, het is niet ergens goed voor. Wij weten dat het invoeren van een milieuzone goed is voor de verbeteren van luchtkwaliteit en daar kunnen wij dan de hele avond over doorgaan, maar dat is naar onze mening zo.

De voorzitter: De heer Mohr. U had een interruptie voor de heer Abassi? Nee, u wilt uw termijn? Ja, gaat uw gang.

De heer Mohr: Ja, voorzitter, dit is hobbypolitiek. Wij hebben eerder gezegd en dan met name de hobby van GroenLinks en daar hebben wij straks met elkaar last van. Wij hebben eerder gezegd dat GroenLinks en ook deze coalitie één doel heeft en dat is van de binnenstad, in eerste instantie en daarna van al die ringen daaromheen, een groen kalifaat te maken, waarin iedereen, die niet aan de groene meetlat van GroenLinks voldoet, wordt verbannen, wordt weggejaagd, de stad uit moet. Voorzitter, wij zijn tegen een milieuzone, omdat die niet effectief is. Wij zijn ook tegen een milieuzone in Haarlem, omdat de GroenLinks-wethouder,

nota bene, nog geen 2, 3 jaar geleden heeft gezegd: kansloos. En wij zijn bovendien tegen een milieuzone, omdat, wat ons betreft, de auto geen vies ding is in de Haarlemse binnenstad. Dus blijf nou toch alstublieft van die automobilisten af, u heeft de scootrijder gepakt, u heeft de huizenbezitter gepakt, u pakt straks de binnenstadbewoner, die een kleine portemonnee heeft, laten wij nou van die auto afblijven, alstublieft.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Abassi.

De heer Abassi: Dank u wel. Ik had een vraag aan mijnheer Mohr: u vindt dus een auto niet een vies ding, dus u vindt de uitlaatgassen niet iets vies?

De heer Mohr: Mijnheer Abassi, ik bedoelde dat natuurlijk overdrachtelijk. De auto is in politieke termen een vies ding, omdat ik merk dat al het beleid gericht is op het verbannen van al dat soort vieze elementen uit de binnenstad, dus vooral in overdrachtelijke zin. Maar ik vind de auto van mevrouw Schneiders, wel een vies ding, 248 gram per km, dat is niet meer van deze tijd.

De heer Abassi: Ik stimuleer dan ook mevrouw Schneiders, om die in te leveren.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, D66, voor zijn termijn.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, wat ontzettend fijn dat wij hierover praten met elkaar aan de hand van een startnotitie, want in de vorige periode hebben wij het hier inderdaad over gehad en toen verschilden wij ook al van mening met het college, dat dit een innovatieve maatregel zou zijn. Wat is nou het mooie? D66 is een partij, die oriënteert zich ook internationaal en onze oosterburen weten het al veel langer: ze zijn verre van innovatief, die milieuzones. Sterker nog, ze zijn ontzettend effectief. In een stad als Berlijn, waar al jarenlang een milieuzone geldt, is het aantal ongezond makende roetdeeltjes, met meer dan de helft afgenomen. Het is gewoon effectief. Het is gezonder in die stad, maakt niet uit waar je woont, of je nou hier aan de Verspronckweg woont, aan De Bolwerken, aan de Amsterdamsevaart, aan de Schalkwijkstraat, er rijden daar heel veel auto's en die auto's stoten 24 uur per dag ongezonde deeltjes uit, ongezonde deeltjes voor ouderen, voor mensen van middelbare leeftijd en ongezonde deeltjes voor kinderen. En dat willen we niet. Heel simpel, dus welk probleem lossen we op, mijnheer Aerssens, de VVD? Wij maken deze stad gezonder. Wij willen hier blijven leven, wij willen dat wij hier even lang blijven leven als op andere gezonder plekken, dus wat wij doen? Wij zorgen dat Haarlemmers gezonder kunnen leven. Dat doen wij. Als u zegt: u lost geen probleem op, keiharde nepnieuws. Keihard nepnieuws. Het is gewoon onzin. Het is gewoon onzin. Het is gewoon onzin, heel simpel. Nou, anyways, wat ook nog speelde, en wij hadden toch ook nog een ander probleem, er bestaat in beleid, overheid maken regels, bestaat zoiets als een waterbedeffect. Stel nou dat al onze burens, die verbieden iets, waar gaan dan die dingen heen, die daar verboden zijn? U raadt het al, nou, dat gaat naar die plek, waar geen regels zijn, dus ja, stel nou dat onze burens, zo'n mooie milieuzone bedenken. Nou ja, dan kunt u bedenken waar die, snorscooters of bepaalde apparaten heen gaan op marktplaats. Nou, die gaan naar Haarlem. Nou, dat willen we niet. Dan nog iets over het tempo.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, u heeft een interruptie van de heer Mohr.

De heer Mohr: Ja, want de heer Van Leeuwen beschrijft precies wat wij al maanden roepen en wat het college ontkent, namelijk: wij pesten automobilisten Haarlem uit. U zegt precies wat wij bedoelen. Want het begint met een milieuzone, de eerste ring, dan verplaatst het probleem, zoals u zelf stelt, zich naar de buitenkant van de eerste ring. Dan wordt er een tweede ring gelegd, dan verplaatst het probleem zich naar de buitenkant van de tweede ring. Uiteindelijk zijn de mensen met weinig geld hier de klos van, van uw beleid, hè, en ja, dan is

Haarlem een schonere stad, maar dan betalen wij er wel een rekening voor, want dan kunnen er in Haarlem alleen nog maar mensen wonen, die twee keer de Balkenendenorm verdienen of onder het sociaal minimum zitten, dat wil u niet, dat wil ik niet en ik hoop dat het college dat ook niet wil.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Nou, ik kan alleen maar constateren dat wij dat niet zo zien, dus dat zien wij geheel anders. Uiteindelijk is die schone stad voor iedereen en maakt het helemaal niet uit wat je inkomen is. Dus daar ga ik verder niet op in. Nog heel duidelijk, over het tempo, want daar zei mevrouw Schneiders iets van, dat heb ik hier ook eerder betoogd: laat ze nou niet een ratjetoe van milieuzones gaan maken. Laat wij nou niet allemaal zelf het wiel uitvinden, dus laten wij meegaan met het tempo van de VNG, ook al is dat tempo misschien niet zo snel, als wij hier als raad met elkaar willen, want wij moeten volgens mij niet met elkaar willen, dat je in elke stad in Nederland een andere sticker of een andere bumperklever of weet ik veel wat op je auto moet hebben, om naar binnen te mogen, want dat is natuurlijk wat de afgelopen jaren is gebeurd, of je nou Eindhoven of Amsterdam binnenrijdt, er hangen overal compleet andere verkeersborden, je kan er geen touw aan vast knopen, overigens weet ik dat zelf niet, want ik heb geen auto, dus ik zie dat dan vooral als ik daar langs fiets, als ik richting Amsterdam fiets of hardloop. Maar in ieder geval: laat ze meegaan op het tempo van de VNG, want volgens mij moeten wij met elkaar willen dat het landelijk uniform wordt ingevoerd. Ik heb ook van de wethouder begrepen, want ik heb hier eerder over gesproken, dat hij met de staatssecretaris hierover gesproken heeft, dacht ik, daar lopen wij op voor, dat staat ook in de notitie, dus alstublieft, laten wij dit verstandig doen, laten wij niet het wiel uitvinden, kost ook nog extra geld en laten wij meelopen met die VNG en de staatssecretaris om dit uniform te doen in Nederland. Dit moeten wij gewoon willen, Duitsland weet het al veel langer, Duitsland, de mensen van de diesels, hè, die wisten echt wel hoe een diesel rijdt en wat een mooie auto's het zijn en ook daar het werkt gewoon, het werkt, het kan echt. Ga zo door.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, ik moet eerlijk zeggen, ik geniet ontzettend van dit debat tot nu toe, heel goed. Ja, ik wil u alleen wel vragen, hè, de term fake news is natuurlijk best wel grappig, ik kan daar ook om lachen, maar laten wij die gewoon lekker bewaren voor Amerika en als u echt vindt dat iemand een onwaarheid spreekt, zegt u dat dan, maar ik ga verder naar de heer Hulster.

De heer Hulster: Dank u wel. Actiepartij is ook blij, dat dit college met een milieuzone komt en straks ook met een emissievrije zone, al was het maar voor de mensen met longproblemen of de mensen die lekker willen sporten langs de wegen in Haarlem. Wij vinden het wel jammer dat het niet wordt gekoppeld aan de discussie van: hoe groot mogen de voertuigen nou op bepaalde plekken zijn? Want dat zou eigenlijk wel goed zijn. En wij vonden het ook een beetje teleurstellend, dat met name de tweetaktscooters nog niet meteen kunnen worden geweerd, want zoals we allemaal weten, is een tweetaktscooter vervuilender dan een hele grote vrachtwagen.

De voorzitter: Iemand anders nog het woord? Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u. Wij zijn ook voor een milieuzone, dat zal niemand verbazen, maar hij moet wel effectief zijn. En ik denk dat die wel effectief is, ik denk ook dat het wiel al een paar keer uitgevonden is. Er zijn 13 gemeentes, die dit onderzoek al gedaan hebben, er zijn drie grote gemeentes, die nog verder gaan in specifieke eisen, dus ik stel voor dat wij die onderzoeken gewoon overnemen en dan kunnen wij een beetje opschieten, want dit duurt allemaal wel ontzettend lang. Overigens ben ik het wel met de VVD eens, dat je nieuw gedrag moet stimuleren in plaats van milieuzone en oud gedrag bestraffen, dus daar zou ik wel wat

meer inzet op willen. De vraag aan de wethouder: hoeveel auto's, ouder dan 14 jaar, zijn er nou eigenlijk in Haarlem? Volgens mij kan dat gewoon op kenteken uitgezocht worden. Dat lijkt mij een technische vraag, waar wellicht antwoord op kan komen. Ja, geweldig. Ondernemers in Haarlem, voor GroenLinks wisten op, of voor CDA, wisten in januari 2017 eigenlijk best, konden zij aan hun water voelen, dat dit eraan ging komen, dus zij hadden daarop kunnen anticiperen en mevrouw Otten, ondernemers schrijven hun vastere materiële activa af in 20%, vijf jaar. Niet in 10 of 12 jaar.

De voorzitter: De heer Amand, Ja.

De heer Amand: Ik kom met mijn termijn, voorzitter. Dit is een hele interessante discussie, het is ook jammer dat de winkeliers hier ook niet bij zijn en de bedrijven en de hoteliers, want dit is natuurlijk wel waar de Haarlemmer niet op zich te wachten natuurlijk. Kijk, wij zijn wel voor zones, maar ga dat dan eens ook in overleg doen met alle betrokken personen, die belang erbij hebben. Kijk, als ik in Schalkwijk kijk, daar hebben wij niet eens elektrische palen achterin, dus wij lopen natuurlijk een heleboel achter. Ik hoor GroenLinks niet over Schiphol, dat is de grootste vervuiler, ik hoor niet over Tata Steel, ik hoor niemand daarover, het is net als bij de provincie: alles zwijgt om het grote geld. En dat komt uit. Dus zo meteen: wat is de oplossing voor de Haarlemmer zo meteen? Dat is misschien, dat wij zo meteen in de Hout moeten parkeren, daar gaan wij heen en daar koffie drinken en terug, maar daar zit de Haarlemmer niet op te wachten. Haarlem wil gewoon een normale stad, dat je normaal in de stad kan parkeren. Kijk en mijnheer Van Leeuwen, die fiets, dat weet iedereen, maar ja, wie gelooft mijnheer Van Leeuwen nog eigenlijk? Dus...

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Nou, op dit punt geloof ik de heer Van Leeuwen wel. Voorzitter, wij zijn ook wel voor de milieuzone, wel van: hoeveel wijziging kan je in een korte tijd doen? Er zitten heel soort stappenplan, dus aan de ene kant willen wij snel, maar aan de andere kant ook weer niet teveel tussenstappen en ik denk dat het vooral ook helderheid is voor de particuliere markt, voor mensen die nu een auto gaan aanschaffen, een tweedehands auto, van welke auto kan je nog aanschaffen? Dus, die helderheid moet er gewoon zo snel mogelijk komen. Wij zouden ook wel graag iets voor die brommers zien, met name die tweetaktbrommers, dus wat kan de wethouder daar nog aan doen? En tenslotte mis ik het hele verhaal over de kleine vrachtwagens, ik heb dat natuurlijk al een paar keer gezegd, maar als ondernemers nu gaan investeren in zero emissie en zij schaffen daar hele grote zero emissievrachtwagen voor en vervolgens horen zij van: ja, maar u mag die en die en die straat in de binnenstad niet meer in, een jaar later, ja, die twee dingen horen bij elkaar. Er moet dus helderheid komen voor de ondernemers, welke vrachtwagens mogen straks de Vijfhoek in? Welke vrachtwagens mogen de binnenstad in? En dat gaat niet alleen om zero-emissie, het gaat ook om de omvang van vrachtwagens en ja, ik hou de wethouder er toch wel aan, dat daar in de loop van dit jaar duidelijkheid over gaat komen. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij heb ik iedereen gehad. Klopt dat? Ja. Dan ga ik het woord geven aan de wethouder.

Wethouder Berkhout: Dank u wel, voorzitter. Ik genoot ook wel een beetje van dit debat. Mooi. Voor en tegenstanders. Ik hoorde wel meer voorstanders overigens. Dat mocht ook wel, want dat staat ook in het coalitieakkoord. Dus. Ik keek in ieder geval naar 4 partijen. Volgens mij staan jullie erachter, want daar staat een handtekening onder. Nee, maar. We hebben dit wel ook zo opgesteld in die alinea in het coalitieakkoord. Daar staat: voor een schonere lucht, maar ook rekening houdend met het bedrijfsleven. Volgens mij is dat ook precies de zorg die we ook bij een aantal partijen horen terugkomen in dit gesprek. Dat is ook precies waar we al mee bezig zijn. Mevrouw Otten had het er ook over. Nu in het uitbreiden van autogebied precies die balans

tussen bewoners aan de ene kant. Die zeggen: ik wil graag schone lucht. En die ondernemers die zeggen: ja, maar ik moet wel mijn winkel bevoorraden. Beide kan je niet 100% tevreden stellen in zo'n proces. Je moet dat wegen. Je moet ook echt dat stapsgewijs opbouwen. Maar, goed. Dan nog eventjes voordat ik de vragen aanga. Daarom is deze scoop, deze eerste stap, is ook echt heel breed. Zowel qua wat valt eronder, personenvervoer of bedrijfswagens. Tijdspad, hoelang nemen we daarvoor. En de zonering zelf, de ringen. We kunnen ook kaarten neerzetten, maar dan gaat dat een eigen leven leiden. Dat is nog niet op dit moment een proces waar we staan. Dat moet uit dat onderzoek volgen. Dat is een vrij breed onderzoek. Ik ga even wat vragen af. Ik begin wel heel even bij D66, want dat was op zich wel, los van het fake nieuws verhaal, een goed punt waar u op wees. U zei: die harmonisatie eigenlijk. Dat is precies wat er ook volgend jaar vanuit het rijk naar ons toe gaat komen. Begin 2020 komt er een uniformering eigenlijk van die milieuzones. Waar moeten die aan voldoen. Dan kan je ook als ondernemer, weet je ook. Als je verschillende binnensteden binnenrijdt om die te bevoorraden weet je waar je aan toe bent, maar voorkom je ook een wirwar ook voor mensen die een stad binnenrijden. Ik denk dat dat een heel belangrijk aanknopingspunt is. Dan nog, dan gebruik je dat dus als Haarlem om vervolgens wel een milieuzone op te tuigen. Dan gebruik je de uniformering van die regels. Ik ga even de vragen af. CDA. Ja, ik denk dat daar ook sprake moet zijn van een ontheffing voor speciale gevallen. Je moet hier, als je zo'n stap zet, dan moeten we dat doen met ontzettend veel belang voor wat betekent dat voor ondernemers, voor bewoners, afhankelijk van de scoop van de milieuzone. Er zullen altijd gevallen, schrijnende gevallen, zijn waar je ook coulance voor moet betrachten denk ik. Zo zit ik er wel in, in ieder geval. Dan communiceren. Ja, u haalt wel een bericht aan van de vorige coalitieperiode. Dus, ja. Ik kan ook wel Google wat er in 2014 misschien ergens is gezegd, maar het geld wat we nu hebben besloten met elkaar in maart 2018. Misschien moeten er eerst nog wat persberichten gepubliceerd worden voordat dit Google bericht naar de tweede pagina verdwijnt als ik u zo hoor. Nee maar tuurlijk, communiceren is cruciaal. Je kan, als je dit verkeerd doet door heel veel weerstand op te tuigen. Want mensen denken: wat overkomt mij nu. Nou, dat wil ik bewust niet. Daarom hebben we ook nog helemaal niks. Wij zeggen: er staat hier een zin in het coalitieakkoord. Wij denken dat dit. Wij willen voor een schonere lucht in de binnenstad. Wel met respect voor het bedrijfsleven. Hoe gaan we dat doen. Vervolgens gaan we dat proces in. Op die manier denk ik dat je ook door te spreken met ondernemers. Oké, dan horen we ook de vragen van wat daar leeft. Zo doe je dat heel stapsgewijs en voorkom je miscommunicaties. Uiteraard nemen we daar bewoners in mee. De VVD was duidelijk. Het heeft allemaal geen zin. Ik wil u er wel heel even op wijzen, dat deed GroenLinks ook summier, we voldoen niet aan die WAO normen van luchtkwaliteit. Er zijn bepaalde plekken in deze stad waar het echt gewoon niet schoon is. Misschien wel die Europese normen, maar dat is wel uitgesmeerd inderdaad. Daar is toch wel wat werk aan de winkel. Volgens mij komt er ook nog een schone lucht akkoord aan, als het goed is. Wij willen daar, tenminste als college, wel echt aan werken om de lucht in deze stad schoner te maken. Wij zien dit als een instrument om dat te bereiken. Niet om automobilisten te pesten, maar wel om bewoners een schonere en gezondere lucht te geven. Dan GroenLinks. Onderzoeken heeft u eigenlijk niet zo'n behoefte aan. Soms is het wel handig, al is het maar voor de juridische basis. Dat zou u ook wel moeten weten, denk ik.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Amand, Trots.

De heer Amand: Ja, dank u wel voorzitter. Trots heeft wel een vraag aan de wethouder. Ik zie de bekende ambtenaar naast hem zitten. Een goede trouwens, dat zeg ik er ook bij. Kunnen wij ook de cijfers krijgen van de ergste punten in Haarlem? Die het vuilste zijn van de uitstoot. Is dat beschikbaar voor ons?

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Berkhout: Ik was nog niet eens bij de beantwoording van uw vragen en u gaat al een extra vraag stellen.

De heer Amand: Nou, ik denk voordat u mij vergeet. Dat ik maar een antwoord krijg, want daar gaat het een beetje om wethouder, vandaag de dag. Antwoorden willen we hebben.

De voorzitter: De wethouder.

Wethouder Berkhout: Mijnheer Amand, antwoorden wilt u hebben voor de Haarlemmers. Ja, dat kunnen wij wel eventjes meegeven. Ik ga toch verder de vragen af en dan kom ik toch ook weer bij Trots straks terecht. De PvdA heeft allerlei vragen. Terecht. Daar gaan we dus in het onderzoek hopelijk ook meer richting aan geven. Dus dan krijgt u dat in het najaar ook terug. Dan zullen we ook dat gesprek daarover voeren. En er komt een participatiesessie aan, sessies moet ik zeggen. Waarbij we ook zoveel mogelijk betrokkenen daarin proberen mee te nemen. Dan Hart voor Haarlem. Even kijken. Ja, wat was daar nou. Wat mijn voorganger zei: dat moeten we niet doen. Het gaat best wel snel als het gaat om de ontwikkeling van milieuzones. Onder andere was ook trouwens de scoop van die milieuzone toen der tijd wat kleiner en wat de jurisprudentie dusdanig dat je echt wel stevig moest bewijzen waarom dat nodig was om zo'n milieuzone te starten. Inmiddels zijn er andere steden, mevrouw Eckhard had dat allemaal paraat. 13 steden, 3 grote steden, die daar ervaring in hebben opgedaan. Dat staat ook in de stukken. En hebben we de harmonisering, wat ik net tegen D66 zei, van die rijksregels. Waarbij eigenlijk het pad wordt gebaad voor milieuzonering op basis van rijksregels in allerlei steden. Dus dat maakt de situatie anders dan 2017. Even kijken. De Actiepartij is voor. Vraagt wel voor tweetaks scooters. Neem hem mee in het onderzoek. Ja, kijken of we die ook eronder kunnen laten vallen. Volgens mij zit daar ook een bron van vervuiling en frustratie. De SP zegt: kunnen we niet gebruik maken van die gegevens van die andere steden? Je hebt soms wel echt specifieke Haarlemse gegevens nodig. Onder andere over dat wagenpark van hoeveel auto's van 14 jaar en ouder hebben we hier nou. Kan ik toch niet geven dat aantal. Dat zou echt fake nieuws worden. Dat nemen we in het onderzoek dus ook mee. Dus je hebt die Haarlemse specifieke informatie nodig. Maar waar mogelijk kijken wij zeker naar de successen van de andere gemeentes. Sterker nog, u heeft ook kunnen zien op de laatste pagina, denk ik, dat we ook een raadsbezoek zouden willen plannen. Indien daar animo voor is, dat vraag ik toch maar eventjes, kunnen we kijken naar, het najaar zit volgens mij redelijk vol gepland trouwens met bijeenkomsten, dat we een afspraak maken met een stad waar ze al bezig zijn en ervaring hebben opgedaan met de milieuzone. Dan kan de griffie uiteraard dat verder regelen. Dat komt helemaal goed. Ja, Berlijn. Zou wel heel leuk zijn toch. In Amsterdam hebben ze ook een milieuzone. Kiest u maar. Berlijn of Amsterdam. Oké. Ja, ik ga toch door met mijn verhaal. Trots, even kijken. U zei nog wel één punt waar ik nog wel over zat na te denken. U zei van: wij in Haarlem, wij in Schalkwijk, of in Schalkwijk zijn niet eens laadpunten. U verwacht wel dat we daar milieuzonering mogelijk neerleggen. Dat vind ik ook wel een punt van aandacht. Als je wil. Als we die scoop zo breed leggen, zowel qua ring als dat we het uitbreiden naar personen, zou je ook moeten faciliteren dat mensen kunnen overstappen. Ik vind dat wel iets. Vind ik wel een terecht punt wat u daar zegt. Dat wil ik ook wel meenemen.

De heer Amand: Dat gaat u ook uitvoeren?

Wethouder Berkhout: Uitvoeren is een tweede. Dat heeft u mij inmiddels niet horen zeggen. Ik vind dat een belangrijke randvoorwaarde. Dat is net zoals bij handhaven op fietsen. Dat kan je pas doen als je voldoende capaciteit hebt voor fietsstalling. Zo'n soort principe zou je hier ook kunnen hanteren.

De voorzitter: U heeft nog één interruptie van de heer De Lint en dan laat ik u uw betoog even afmaken.

De heer De Lint: Ja, of de wethouder ervan bewust is dat er wel degelijk laadpalen in Schalkwijk zijn?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Niet veel volgens de heer Amand. Niet veel. We zijn ook hard aan het werken aan die laadpalen.

De voorzitter: De heer Amand, wilt u niet de hele tijd door de commissie heen schreeuwen?

Wethouder Berkhout: Ik heb u twee toezeggingen gegeven, de heer Amand. Dat is toch wel flink wat. Oké. Dan de ChristenUnie vraagt ook al voor de tweetaks scooters. Nou, nemen we mee in het onderzoek. U legt ook de link samen met de Actiepartij met de grote van de vrachtwagens of de stedelijke distributie in de binnenstad. Ja, is een terecht punt. Daar zit een balans tussen. Als we de greendeal zero emissie stadslogistiek echt gaan uitvoeren, dan moeten ondernemers tijdig voorbereid zijn op welke investering ze dan moeten doen. Dan kunnen we niet dat vervolgens ook weer bemoeilijken. Concreet heb ik u volgens mij al eerder toegezegd dat er op dit moment een onderzoek in de Vijfhoek plaatsvindt en dat de uitkomsten daarvan in het najaar zijn over de grote vrachtwagens et cetera. Op dit moment kan ik u zeggen: ja, hier zit ook een balans tussen. Dat zou ik willen zeggen. U zei ook nog iets over niet te veel tussenstappen. Ja, dat zou dat onderzoek ook wel echt moeten uitwijzen. Volgens mij, ik hoor aan de ene kant niet overhaast. Want dan zet je mensen voor het blok. Ik hoor u zeggen: niet te veel. Ik denk wel dat we dit echt gefaseerd moeten aanpakken. De GDZ staat nu voor 2025 voor de binnenstad. Dit is echt wel iets van de lange adem, denk ik.

De voorzitter: Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Even kort. De heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Nou, even een kleine opmerking over de grote vrachtwagens. Wilt u ook gaan kijken naar een generieke maatregel voor de hele stad. Niet alleen die zich concentreert op de binnenstad. Er zijn ook straten buiten de binnenstad die heel vee last hebben van te grote vrachtwagens.

De voorzitter: Andere nog? De heer Visser.

De heer Visser: Ja, ik sluit me daar bij aan. Het moet niet alleen over de Vijfhoek gaan. In Utrecht is voor de hele binnenstad een regeling. Ook met maatwerk, dus verschillen per straten. Dus kijk verder dan alleen de Vijfhoek.

De voorzitter: Wethouder, wilt u nog reageren?

Wethouder Berkhout: Ja, volgens mij heb ik al eerder gezegd dat ik dit wel meeneem. Deze zorgen heeft u ook al eerder geuit. Het valt niet onder de scoop van de milieuzone als zodanig. Volgens mij, daar komen we nog op terug.

De voorzitter: Fijn, dank u wel. Het stuk is zo voldoende besproken en het gaat niet door naar de raad.

9. Ter advisering aan de raad

9.1 19.50 uur Jaarstukken Mobiliteitsfonds Regio Zuid Kennemerland (RB)

9.2 Begroting en Jaarplan 2020 Mobiliteitsfonds Regio Zuid Kennemerland (RB)

De voorzitter: Dan ga ik u meenemen naar agendapunt 9. Dat zijn de jaarstukken van het mobiliteitsfonds regio Zuid Kennemerland. De gemeenschappelijke regeling bereikbaarheid Zuid Kennemerland schrijft voor dat zowel de jaarrekening als de ontwerpbegroting ter advisering worden aangeboden. De raad kan aangeven al dan niet akkoord te gaan met het ontwerp jaarverslag en de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling en of een inhoudelijke zienswijze aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling mee te delen. Wie wil een eerste termijn? Nou, ik zag veel enthousiasme bij de heer Van Leeuwen. D66.

De heer Van Leeuwen: Hulde, prima. Ga zo door.

De voorzitter: Fijn. De heer Schepers, Jouw Haarlem.

De heer Schepers: Ja, dank u wel. Ik maak het iets langer. De regionale samenwerking is belangrijk. Misschien wel belangrijker dan ooit. Zeker nu de Formule 1 met hoge snelheid op ons afkomt. Daarom hebben we ook laatst de motie van D66 gesteund. Over het jaarverslag en de jaarrekening heb ik weinig opmerkingen. Hier en daar wat verschuiving. Daar kunnen we prima mee leven. We zijn blij dat er nu eindelijk een akkoord is met de NS over het fietscarré. Dat heeft lang geduurd. Verder vragen we ons af of het mogelijk is om een werkbezoek te brengen aan het dynamisch verkeersmanagement. We willen heel graag in de praktijk zien hoe dynamisch verkeersmanagement werkt. We stemmen in met de begroting en wat ons betreft kan het als hamerstuk door. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Het lezen van dit stuk bracht eigenlijk maar één puntje bij ons op wat we echt specifiek nog willen benadrukken. Dat is eigenlijk waar de heer Schepers net mee afsluiten. Het dynamisch verkeersmanagement. Wij lezen dat het opnieuw vertraging oplevert. We zouden graag zien dat de wethouder hier zo wel actiever mee aan de slag gaat.

De voorzitter: De heer Abassi, PvdA.

De heer Abassi: Dank u wel, voorzitter. Ja, allereerst complimenten aan de auteurs van het jaarverslag, want dit was één van hun weinige jaarverslagen en begrotingen van minder dan 20 pagina's. Dat was heel fijn om dat ook een keer mee te maken in een tijd waar je kadernota's van 120 pagina's leest. Toen ik de begroting aan het lezen was kwam er maar één vraag in mij op. Ik las namelijk dat de begroting van 2020, ik pak hem eventjes erbij, is ongeveer 1,5 miljoen met de 4 gemeentes. De lasten in 2020 zijn ruim 900.000. Dat betekent dus dat er ruim 600.000 euro overblijft en in de toelichting in de begroting staat dat dat opzij gezet wordt. De vraag is: waarom wordt dat gedaan? En waarom wordt dat geld niet uitgegeven aan allerlei projecten die nu in Haarlem en omgeving nodig zijn zoals bijvoorbeeld onderhoud van wegen?

De voorzitter: Mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Dank u wel. De ideeën zijn allemaal goed. Ik vind het inderdaad een goed leesbaar jaarverslag. Helemaal fijn. Er zitten wel wat vertragingen in en dat leek erg door de provincie te komen. Ik hoop dat het nieuwe college dat dat gaat helpen om te zorgen dat onze wethouder gewoon daar wat vaart in weet te krijgen. Twee punten. De fietsroute Boerhaven-Fuikvaartweg. Wij wilde die fietstunnel veel liever, wij als GroenLinks, Amerikaweg-Prins Bernhardtlaan. Daar onder de Schipholweg door en niet verderop. Dat zou eigenlijk mooier zijn als dat in datzelfde plan zou kunnen worden gefietst. Dan kost dat gewoon minder geld. Dat we er geen 2 hoeven te maken. Gefietst, ja. Dus de vraag of de wethouder daar misschien kan proberen

dat voor elkaar te krijgen. Nou, die Efreeze. Ik heb wel gehoord dat het nou toch beter gaat met Efreeze, maar ook dat was een vertragingspunt van de provincie. En wat ook een vertragingspunt van de provincie was, dat is het doortrekken van het R-net naar Zandvoort. Dat is, als we nou echt een Formule 1 krijgen, natuurlijk eigenlijk juist wel een heel belangrijk iets. Dat we dat juist voorrang geven in plaats van dat we dat vertragen. Ja, naast die trein. We hebben vast heel veel nodig. Ik zou zeggen: laten we het proberen die dingen echt met voorrang toch nog voor elkaar te krijgen. En dus het geld wat over was. Nee, dat moet gewoon besteed worden nu dit jaar als het vorig jaar niet uitgegeven is aan die projecten die vertraagd zijn.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, voorzitter. Daar stond die dan eindelijk. Dat hele kleine zinnetje ergens midden in het stuk. Dat er een principeakkoord is over fietscarré. Ik ben heel blij. De wethouder brengt het wel heel bescheiden. De vraag is natuurlijk wel: wanneer gaat die open? Ik zou eigenlijk aan de wethouder willen vragen: gaat het de wethouder nog lukken om dat deze zomer te realiseren? Nog voordat de horde nieuwe studenten gaat komen. Dat die fietsenstalling beschikbaar is. Ik zie de wethouder nee schudden. Vind ik heel erg jammer, want in september heb je juist een enorme vervoerspiek. Wanneer dan wel, wethouder? We praten hier al zolang van. Het is toch ook duurzaam doen. Dit lijkt me nou echt zo'n doe dingetje. Als er een akkoord is, schouder eronder en realiseren deze zomer zou ik zeggen. Ik had nog wat andere vragen, maar die zal ik nog even technisch stellen. Eén ding viel mij wel op. Die doorfietsroute Velzen-Heemstede. Daar schijnt nog een financieel dingetje bij Haarlem te zijn. Terwijl ik dacht: we hebben alles besloten. We hebben laatst nog alles besproken. We waren allemaal enthousiast en nog wat discussies over routes. Dat het nog een financieel dingetje zou zijn, dat was voor mij nieuw. Misschien kan de wethouder daar wat over zeggen. Voor de rest: tempo, tempo, tempo met het fiets parkeren zodat we geen rijksgeld mislopen. Want dit stuk doet heel enthousiast over dat er geld wordt binnengehaald. Dat is alleen maar onderzoeksgeld. Daar hebben we geen realisatiegeld binnengehaald. Terwijl andere regio's wel realisatiegeld hebben binnengehaald. Dat komt doordat onze plannen nog niet klaar waren. We moeten echt met het Stationsplein en met het Spaarnwoude moeten we tempo maken voordat het rijksgeld op is. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u wel. Ja, een prima jaarverslag. Het viel me inderdaad op dat, één dingetje eigenlijk maar, de Schipholweg-Amerikaweg eigenlijk onder het kopje auto infrastructuur terecht was gekomen en dat moet natuurlijk ook onder fiets infrastructuur staan. Ik hoop dat de wethouder dat even opmerkt.

De voorzitter: De heer De Lint, CDA.

De heer De Lint: Ja, mij viel net zoals mevrouw Schneiders de Fuikvaartweg op en dat daar ook 100.000 euro voor is gereserveerd. Alleen hoorde ik wethouder Snoek laatst zeggen dat een tunnel voor de Amerikaweg er misschien zou komen en dat we dat dan niet twee tunnels zouden moeten hebben. Zijn er mogelijkheden om die 100.000 euro dan daartoe er naar door te laten stromen in plaats van weer terug te laten gaan naar de algemene middelen.

De voorzitter: Iemand anders nog? Nee. Wethouder, dan heeft u het woord.

Wethouder Berkhout: Ja, dank u wel. Wat mij werd verteld, dat dit jaarverslag en deze begroting zo sober zijn is dat we meer tijd kunnen besteden aan de concrete projecten. Dat vond ik eigenlijk wel heel mooi. Volgens mij. Dat is de insteek. We hoeven niet. Vorig jaar was het echt een lijvig stuk en nu is het gewoon doelmatig

neergezet. Ik hoor wel een paar mensen die daar wel tevreden over zijn. Dat is goed. Ik ga eventjes de partijen langs. Jouw Haarlem zeg: regionale samenwerking nu meer dan ooit. Ben ik helemaal met u eens. Dat wordt ook versterkt. We zijn ook gewoon in Zuid Kennemerland met een gezamenlijke agenda bezig. De laatste regionaadbijeenkomst zou ik echt bereikbaarheid is het grootste issue van deze regio. Inmiddels hebben we ook contacten met de andere regio's in deze kant van de MRA, de westflank heet dat. Dus ook de IJmond, daar werken we nauw mee samen. En ook met Haarlemmermeer zijn we contacten aan het starten. Volgens mij heb ik dat ook al eerder hier verteld, maar dat weet u ook. Als we iets willen met de bereikbaarheid van onze stad, van onze regio, moeten we dat ook op hoger niveau voor mekaar weten te boksen. Dan begint het met samenwerking met andere gemeentes. Maar dat wordt voortvarend opgepakt. Daarnaast, u heeft het over een werkbezoek om dat dynamisch verkeersmanagement een beetje inzichtelijk te krijgen. Dat vind ik een leuk verzoek. Dat wil ik even voor u nagaan. Lijkt me altijd goed om daar wat meer inzicht in te krijgen. Ik hoor ook wel graag of daar wat breder animo voor is. Maar dan kunnen we daar denk ik zeker, kan de griffie daar zeker iets in betekenen. De VVD wil juist dat er wel wat vaart wordt gemaakt met dat dynamisch verkeersmanagement. Dat begrijp ik. Dat komt wel vaak ook terug, maar vervolgens duurt het ook wel heel lang. Concreet hebben wij wel als bestuur vorige week eigenlijk, staat in de begroting voor het komend jaar, die "...ter waarde van 274.000 euro. Dat resterende potje van de provincie. Ook daadwerkelijk besloten dat we die gaan plaatsen. Ik hoorde ook een aantal geplaatst, dus die intelligente "... zeg maar op de zuidelijke ring hier in Haarlem. En die aanbesteding die gaat snel starten. Dus dat is wel een concrete actie die eigenlijk wel een mooie ontwikkeling is. De PvdA. Het was dus bewust zo. Bij die 600.000 euro, om en nabij, die vervalt dan toch weer in het spaarfonds, volgens mij. Voor zover ik dat kan zien. Ik had gevraagd om dit agendapunt uit te stellen zodat mijn ambtenaar mij op dit soort vlakken zou kunnen ondersteunen, maar hij is op dit moment. Ik zie daar een deur opengaan. Hij is op dit moment bij de gemeenteraad van Heemstede waar hij ook ondersteunt. Dat is mijn aanname. Het is volgens mij dat dat nu in het spaarpotje verdwijnt. Daar kan ik zeker nog even schriftelijk op terug komen. GroenLinks denkt dat er misschien nieuwe kansen aanbreken met een nieuwe gedeputeerde. Nou, het zou zomaar kunnen. Dat gaan we meemaken. Ik heb wel een veel belovend coalitieakkoord gelezen van de provincie. Ik raad u allemaal aan dat te lezen. Daar wordt echt specifiek de bereikbaarheid van de kust van Zuid Kennemerland ook genoemd als aandachtspunt en wordt geïnvesteerd in OV en fietsknelpunten. Het is veelbelovend. Want ook vaak zijn we voor onze knelpunten afhankelijk van bijdrages van de provincie. Dus dat belooft veel goeds. De ChristenUnie, fietscarré. Nee. U zag mij al schudden, nee schudden. Het komt er wel echt aan, maar niet voor de zomer. Dat is niet. Ja, wij zijn van duurzaam doen als dit college, maar soms heb je ook met andere partijen te maken. U weet ook, u pleit hier al langer voor. Het is complex toch eventjes om die laatste puntjes goed op de I te zetten. Wat mij belooft is, is dat het dit jaar gerealiseerd gaat worden. Daar houden we ons dan aan vast. Velsen-Heemstede waar u het over had. Dat daar nog een stukje tussen zou. Ga ik ook even voor u nazoeken hoe dat. Weet ik niet precies. Zowel het CDA als GroenLinks wijzen ook eventjes naar de Fuikvaart. Volgens mij moeten we daar ook nog eventjes opnieuw naar kijken. Ook vanuit het mobiliteitsfonds, ook vanuit de motie of het amendement wat over het Amerikaweg is aangenomen. Eventjes het hele plaatje eventjes opnieuw bekijken. Dus er is nu wel een onderzoek. Volgens mij zijn die resultaten ook binnen. Heb ik nog niet gezien vanuit het mobiliteitsfonds. Niet ter waarde van het volledige bedrag, maar alleen het onderzoekbedrag. Dat zet wel eventjes het in een ander perspectief. Ik wil u er wel op wijzen dat budgetten vanuit het mobiliteitsfonds ten goede moeten komen aan de regionale bereikbaarheid. Dus het moet echt ook een vertaling zijn dat het breder is dan alleen een investering in de Haarlemse infrastructuur. Dat kan op het gebied van de Fuikvaart in principe, omdat het een doorgetrokken lijn is ook richting Noord-zuid. Ik denk dat we daar gewoon eventjes weer op terug gaan komen vanuit het mobiliteitsfonds zelf hoe we daar nu naar kijken, ook gezien de gewijzigde omstandigheden. Kom ik nog op terug zou ik zo willen zeggen. Verder moet u concluderen, hoe we met het stuk verdergaan.

De voorzitter: Ja, ik wil u in ieder geval vragen. Ik hoor u iets zeggen over Velsen-Heemstede. Was me niet helemaal duidelijk. U ging daar op terugkomen?

Wethouder Berkhout: Ja, dat was dan de ChristenUnie vroeg dat daar nog een hobbel of een knelpunt lijkt te zijn of een financieel kostenplaatje op het Haarlemse deel van het traject. Heb ik niet scherp. Dus op dat aspect kom ik nog even terug als dat kan.

De voorzitter: Prima. Ik hoorde u ook zeggen dat op die 600.000 euro komt u ook nog eventjes op terug. Ik ga er voor beiden vanuit dat u dat ruim voor de raad zal doen.

Wethouder Berkhout: Ja, dat lijkt me haalbaar.

De voorzitter: Fijn. Dan is dat in ieder geval afgesproken. Had iemand nog behoefte aan een tweede termijn? Of kan ik gaan concluderen hoe we dit naar de raad gaan sturen? Dat laatste denk ik. Heel fijn. Zal ik het doen met een hamerstuk met stemverklaring zodat we nog alle kanten op kunnen omdat u nog informatie krijgt van de wethouder? Of is een hamerstuk met stemverklaring. Dat lijkt mij wel verstandig op zich. Dan doen we dat. Hamerstuk met stemverklaring.

21.00 tot 21.10 uur Pauze

De voorzitter: Het is nu ietsje voor negenen. We gaan even pauzeren voor een kopje koffie. Ik zie u om 10 over 9 terug. Dames en heren, welkom terug bij het derde en laatste deel van de commissie beheer.

Ter advisering aan de raad

11. Groot onderhoud Wandelpromenade Molenwijk (MS)

De voorzitter: We gaan beginnen aan agendapunt 11. Allereerst wethouder Snoek, welkom. Die is aangeschoven. En ook de heer Smit van OPH is aangeschoven. Hij moet zich nog wel even inloggen, maar dat komt straks wel. Ik ga u eventjes meenemen met dit stuk. Het gaat over het groot onderhoud wandelpromenade Molenwijk. Op 21 januari 2016 heeft de gemeenteraad een krediet ter beschikking gesteld voor het groot onderhoud wandelpromenade Molenwijk. De inschrijvingen op de aanbesteding voor de uitvoering van het werk waren allen fors hoger dan het beschikbare budget. Hierover is de commissie beheer op 4 oktober 2017 geïnformeerd. In de informatiebrief werd een second opinion aangekondigd. In het vervolg op deze second opinion heeft het college besloten het werk niet te gunnen, de aanbesteding in te trekken en het werk onder te brengen bij de raamcontractpartners groot onderhoud. De werkzaamheden aan de wandelpromenade Molenwijk worden in 2 fases uitgevoerd. Een onderzoeksfase en een realisatiefase. De commissie beheer is op 1 februari 2018 hierover geïnformeerd met een informatienota. De onderzoeksfase is nu afgerond. Alle onderzoeken zijn uitgevoerd. De gebreken van de wandelpromenade zijn in kaart gebracht. De herstelmaatregelen zijn bepaald en de kosten zijn berekend. Duidelijk is geworden dat het nog beschikbare krediet niet toereikend is om het groot onderhoud aan de wandelpromenade Molenwijk zoals op 16 januari 2016 door de raad is besloten naar behoren uit te voeren. Het college stelt de raad dan ook voor een extra krediet beschikbaar te stellen van 3 miljoen euro in het investeringsplan die voor de reservering op de IP post WZ.06 op te hogen met 2.200.000 euro. Dames en heren, let u even op. En deze verhoging bij de actualisatie van het IP bij de kadernota 2019 als onvermijdelijk te beschouwen waarbij ruimte wordt gemaakt binnen het financiële kader door de investering aan de Prins Bernhardlaan te versoberen en of deels door te schuiven naar de periode na 2022. Nou, dit plan staat ter advisering op de agenda en de commissie zal vanavond

bepalen of dit voorstel rijp is voor behandeling in de raad. We hebben een inspreker, de heer Nan. Ja, welkom. Als u tegenover mij wilt plaatsnemen dan krijg u 3 minuten de tijd. U spreekt in zie ik namens de gezamenlijk VVE's. Ja, dat is een prachtige plek. Als u het rechter knopje indrukt van de microfoon dan gaat die aan. Dan heeft u 3 minuten de tijd. Gaat uw gang.

De heer Nan: Het lichtje brandt.

De voorzitter: Het lichtje brandt, dus dat is een goed teken. Als de 3 minuten bijna voorbij zijn geef ik u even een seintje, dan kunt u afronden.

De heer Nan: Ik red het wel binnen die tijd. Goedenavond, geachte voorzitter, dames en heren van de commissie beheer. Mijn naam is Jos Nan, voorzitter van de raad van commissarissen van de vereniging van eigenaren Molenwijk 2. Dat is dan de burg laagbouw. Ingesproken wordt namens alle VVE's op Sandenburg, Prattenburg en Engelenburg. Het betreft in totaal 1.022 woningen en bedrijfsruimten in het middengebied van Molenwijk. De werkgroep gezamenlijke VVE's Sandenburg, Prattenburg en Engelenburg geven hun steun aan het voorliggende raadstuk groot onderhoud wandelpromenade Molenwijk. In het raadstuk staat op bladzijde 6 punt 3 onder andere vermeld dat na het besluit van de raad in 2016 om de wandelpromenade te herstellen er een klankbordgroep met vertegenwoordigers van elke betrokken VVE is opgericht. Dit is zijde de waarheid. Naar aanleiding van onder andere lekkages, betonrot en gladde planken op hellingbanen en loopbruggen zijn de gezamenlijke VVE's Sandenburg, Prattenburg en Engelenburg vanaf 2008 met de gemeente Haarlem in overleg betreffende de renovatie van de wandelpromenade. In de afgelopen 10 jaar zijn er door de gemeente 5 projectleiders aangesteld die zonder enige kennis aan het project renovatie wandelpromenade zijn begonnen. Ze hebben van de gezamenlijke VVE's alle benodigde informatie, zowel mondeling als schriftelijk, ontvangen om hun wegwijs in het gebeuren te maken. Vele onderzoeken naar de lekkages en de eigendomssituaties hebben plaatsgevonden, maar zonder resultaat. De gezamenlijke VVE's hebben veelvuldig vanuit de splitsingsakte, zowel mondeling als schriftelijk, op de onderzoeken betreffende de eigendomssituaties gereageerd, maar werden door de eerste 4 projectleiders niet gehoord en waren een roepende in de woestijn. De huidige vijfde projectleider, aan de overkant, heeft de informatie van de gezamenlijk VVE's wel tot zich genomen en is daarmee aan de slag gegaan met het voorliggende raadstuk als resultaat. Begin 2000 is de wandelpromenade ook gerenoveerd met onder andere nieuw bedekking en balustrades. Sinds deze renovatie is er vrijwel geen onderhoud aan de promenade uitgevoerd. Er wordt getracht om de lekkage bij de Jumbo te verhelpen, hetgeen nog geen resultaat heeft gehad. Aan andere lekkages vanaf de wandelpromenade is niets gedaan.

De voorzitter: De heer Nan, wilt u gaan afronden?

De heer Nan: Dit komt de constructie en de levensduur van het bouwwerk niet ten goede. In tegenstelling tot de gebouwen van de VVE's die volgens een wettelijke voorgeschreven meer jarenonderhoudsplan worden onderhouden zien de eigendommen van de gemeente Haarlem de wandelpromenade die via een notariële akte onlosmakelijk met een splitsingsakte van de VVE's zijn verbonden er sterk verwaarloost uit, omdat er vrijwel geen onderhoud is uitgevoerd. Hopelijk wordt na de voorgestelde renovatie wel regelmatig aan de wandelpromenade enzovoort onderhoud gepleegd, want anders sta ik hier over 25 jaar als 102-jarige weer als inspreker voor u. De gezamenlijke VVE's verzoeken u vriendelijk maar dringend om een positief advies te geven aan het voorliggende raadsstuk groot onderhoud wandelpromenade Molenwijk. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. Nou, het was niet helemaal binnen de tijd, maar u sprak zo mooi en duidelijk dat ik het eventjes heb laten gaan. Dank u wel namens alle commissieleden voor het inspreken. Zijn er nog commissieleden die een verduidelijkende vraag voor de heer Nan hebben? Ja, de heer Schepers.

De heer Schepers: Mijnheer Nan, u kiest voor een renovatie. Hoe staat u tegenover andere alternatieven? Is dat ook mogelijk?

De heer Nan: Die andere alternatieven die zijn al eerder besproken in andere jaren. Toen is besloten om voor renovatie te gaan. Als we naar de splitsingsakte kijken dan zou renovatie daar ook uit voort vloeien. Alle andere alternatieven die er zijn die zijn in principe notarieel gezien niet mogelijk.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer Nan, constateerde u dat u in feiten al heel lang tegen de vorige projectleiders heeft aangegeven dat de zwaarte van het achterstallig onderhoud veel groter was dan keer op keer geconstateerd?

De heer Nan: Dat klopt. Wij hebben eerder al aangegeven in eerdere jaren dat toen er bekend was wat voor budget gevraagd werd om het te renoveren dat dat te weinig zou zijn en dat wij verwachten dat het meer zou kosten.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ik denk dat u gelijk heeft wat betreft uw notariële positie. Maar toch nu het financieel zoveel duurder blijkt te zijn en het afbreken van de promenade goedkoper. Ik weet dat daar 100% draagvlak voor nodig is, maar toch ben ik benieuwd hoe u daar tegenaan kijkt. Stel nou dat we dat extra geld wat nu nodig is of een deel daarvan daarvoor zouden inzetten om eventuele knelpunten op te lossen. Zou dat niet dan toch ook niet een mogelijke haalbare route voor u kunnen zijn?

De heer Nan: Het is zo dat het middengebied, dus de flatgebouwen op Sandenburg, Prattenburg en Engelenburg, die zijn in combinatie met de promenade gebouwd en alle woningen zijn levensbestendig. Zelf woon ik Sandenburg laagbouw. Woon ik bovenste verdieping, twee hoog. Ik kan tot het einde van mijn leven, al ben ik slecht ter been, kan ik daar blijven wonen, want ik heb een hellingbaan dat ik omhoog kan. Op het moment dat ik in het gebouw ben dan kan ik via een traplift kan ik dus naar de tweede verdieping toe. Als de hellingbaan weg is en de promenade heb ik die mogelijkheid niet meer. Dus je haalt sowieso bij de laagbouwwoningen de levensbestendigheid van de woningen haal je dus weg. Ten tweede is het zo, stel dat de promenade weg zou gaan, dan zal er dus, en dan verwijzen wij als VVE naar de notariële akte, zal er dus iets anders moeten komen waardoor wij de woningen binnen komen. In het stuk staat: dat zou de VVE op kosten jagen. Wij denken dat het niet de VVE is, maar dat de gemeente die aanpassingen zou moeten betalen. Ik denk als je dus naar de gemeente gaat kijken dat dat dan op een heel fors bedrag uit zou komen en dat is misschien nog wel meer als wat nu gevraagd wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere commissieleden? Nee. Dan gaan we beginnen met de behandeling van het stuk. Wie kan ik zijn eerste termijn geven? Ik ga bij de heer Abassi, PvdA, beginnen.

De heer Abassi: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wilde beginnen met eigenlijk twee dingen te benoemen. Twee dingen waar ik heel erg van ben geschrokken. Eén is: ik vraag me heel erg af hoe het kan dat de bewoners van

Molenwijk meer dan 8 jaar hebben moeten wachten voordat ze eindelijk toezegging kregen dat de promenade hersteld zou worden. Vanaf 2008 tot 2016. Dat is gewoon te lang. Dat kan gewoon niet als je zo lang moet wachten voor zo iets belangrijks in je leefomgeving. En hoe kan het nou dat de vorige projectleiders, de huidige projectleider doet dat natuurlijk wel, maar waarom zij niet geluisterd hebben naar wat de VVE's gezegd hebben. Namelijk dat de kosten hoger zijn. Daardoor zitten wij nu dus hier met een budgetprobleem. In 2016 is er besloten om het te herstellen. Het budget was uit mijn hoofd 3,2 of 3 miljoen en nu 3 jaar later wordt er aan ons gevraagd na nader onderzoek is er gebleken dat 3 miljoen euro bij moet. Laat ik voorop stellen wij gaan akkoord met het besluit. Wij vinden dat dat gewoon gedaan moet worden. De bewoners is iets beloofd en het herstel moet gewoon doorgaan. Ik heb ook een directe vraag aan de wethouder. Dat heeft te maken met een ander project wat hierdoor in de knel komt, namelijk onderhoud van de Prins Bernhardlaan. Dat zijn ook Haarlemmers en dat zijn ook mensen die graag willen dat hun leefomgeving mooi onderhouden wordt. Die moeten 2,2 miljoen inleveren. Hoe gaat de wethouder dat uitleggen aan die bewoners en hoe gaat de wethouder aan hun vertellen dat hun project 2,2 miljoen minder wordt qua budget? Ik had nog een vraag, maar ik ben dat even vergeten. Ik kom er in de tweede termijn op terug.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter dank u wel. Ja, allereerst. Wat goed dat dit stuk er nu zo ligt en wat goed dat ook de bewoners complimenten geven aan deze projectleider, want dit moet gewoon opgepakt worden. Dit moet opgepakt worden want er is te lang geen goed onderhoud uitgevoerd. Ik heb de gelukkige omstandigheid dat ik zelf 8 jaar lang op de Molenwiek heb rond mogen lopen. Ik heb daar heel mijn jeugd mogen spelen op die prachtige balustrade. En ja, er is hier in de jaren 70 een project neergezet waarbij de openbare ruimte plus 1 is, dus op de eerste verdieping eigenlijk. En zo zijn alle woningen ook ingericht. Dus als ik dan bij vriendjes of vriendinnetjes speelde dan zag je beneden was eigenlijk de kelder en de voordeur zat op de eerste. Los van het hele juridische verhaal, het is echt een illusie om te denken dat je dat ding kan slopen. Dan moeten er inderdaad liften gebouwd worden. Er moeten trappen aangelegd worden. Wie gaat dat betalen? Is dat die VVE? Ga je de VVE's opzadelen? Het zijn niet de duurste woningen van Haarlem. Ga je nou echt aan die mensen die in de VVE zitten dan vragen dat te investeren? Moeten wij dat als gemeente doen? Goed dat het zo op tafel ligt, maar goed dat ook zo duidelijk op tafel ligt dat dit eigenlijk de enige haalbare optie is. Wij zijn dit verplicht. Wij zijn het verplicht als gemeenteraad van Haarlem om hier geld aan te geven. Dit is openbare ruimte waar wij eigenaar van zijn. Het is anders dan een straat. Het is anders dan een stoep. En helaas, daardoor is het ook duurder dan een 30 bij 30 betontegel. Is het ook duurder dan een paar gebakken klinkers waar we ook wel eens uren lang over kunnen kletsen hier. Ja, dat is balen. We hebben het zelf laten gebeuren. Wij hier met elkaar in deze gemeenteraad zitten hier vele avonden met elkaar te kletsen. En ja, deze promenade ligt er al een tijd en is al een tijd lang niet goed genoeg onderhouden met lekkage als gevolg, met gladde planken als gevolg. Ik zal ook heel eerlijk bekennen: ik ben ondertussen ook niet meer de jongste. Maar ook toen ik daar, ik denk, 30 jaar geleden speelde, toen waren die hellingbalen ook niet altijd even goed onderhouden en lag er ook wel eens een plank los. Dit hebben we met elkaar gedaan. We hebben het met elkaar geweten. Uiteindelijk moeten we nu op de blaren zitten. Want ja, we moeten nu meer geld uitgeven. Maar dus, complimenten voor de wethouder dat het nu zo voortvarend wordt opgepakt. Complimenten dat we het geld nu uit gaan geven, want deze Haarlemmers verdienen gewoon die mooie openbare ruimte die het kan zijn. Het is gewoon eigenlijk wel een hele mooie omgeving waarbij je zo autovrij op plus 1, wat mijnheer ook zei, naar je woning kan. Daar een traplift zit. Het zijn gewoon hele goede woningen voor jong en voor oud. Voor starters en voor de oudere mensen. Het is een heel mooi stuk Haarlem met een prachtig park in het midden. Dus ja, dan zijn wij het aan onze stand verplicht om dat goed te onderhouden. Is het dan heel zuur dat wij als raad, want dat ben ik niet eens met de heer Abassi. Het is niet het college. Wij als raad moeten bij

de kade gaan her projecteren. Wij als raad moeten gaan kijken hoe wij ons huishoudboekje sluitend krijgen. Ja, dat is heel zuur. En ja, dan moet een ander project opschuiven. Dit project, de heer Abassi zei het al. Deze mensen hebben veel te lang gewacht. Dit project moet gewoon gebeuren. Er is lekkage. Het is onveilig. We moeten dit gewoon doen. Ja, ik kan het niet heel veel moeilijker maken eigenlijk. Terwijl D66 betreft, fijn dat het er nu ligt. Fijn dat de bewoners tevreden zijn met de inzet van de gemeente. En fijn dat we dit nu goed op gaan pakken. Laten we dan wel in het meer jaren onderhoudsprogramma het zo programmeren dat we niet over 20 jaar weer zo'n achterstallig onderhoud hebben. Dan hebben onze opvolgers over 20 jaar weer hetzelfde probleem. Dat moeten we volgens mij niet willen met elkaar.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, wilt u een termijn?

Mevrouw Oosterbroek: Nee, een interruptie.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, want mijnheer Van Leeuwen u geeft wel aan van: we moeten dit gewoon doen. We hebben dit afgesproken. Wat voor consequenties zie je daar dan als we het hebben over de kadernota? Hoe gaan we dat opvangen dat geld?

De heer Van Leeuwen: Nou, dat staat volgens mij al prachtig in het stuk. Dan schuift er een project op. Dan wordt het goedkoper of doen we het later. Dat is wat ons betreft, de kadernota is een raadsinstrument. Als wij met elkaar als raad denken van: die Prins Bernhardlaan die moet toch sneller, want daar vallen de gaten en dan breek je je nek op de fiets omdat er gaten liggen. En iets anders kan later. Daar moeten wij met elkaar een debat over hebben. Uiteindelijk beheren wij met zijn 39en een huishoudboekje van de gemeente Haarlem. Dat huishoudboekje moet sluiten. Dit project moet. En welk project dan ietsje later kan, dat moeten wij met elkaar in een debat voeren. Daar doet het college wat mij betreft een goed voorstel voor. Dat is wel waar wij met elkaar in de raad over gaan. Laten we dat vooral besprek in de kadernota. Ik zie nog veel meer interrupties komen. Daar ga ik nu geen antwoord op geven.

De voorzitter: Nou, dat zien we nog wel eventjes. De heer Schepers heeft namelijk een interruptie voor u en ik verwacht in principe wel dat u er gewoon antwoord op geeft.

De heer Schepers: Ja, ik durf mijn vraag al bijna niet meer te stellen. Heeft u al ideeën of we het budget misschien ergens anders vandaan kunnen halen? Daar heeft u ongetwijfeld naar gekeken.

De heer Van Leeuwen: Nee, heb ik niet.

De voorzitter: Anderen? Wie wil het woord? De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Interessant wat D66 zegt. Wij moeten met elkaar het debat voeren in de kadernota. Laat ik overigens allereerst beginnen met een dank voor een zeer duidelijk verhaal van de commissaris. We moeten het debat met elkaar voeren. Als wij hier eind juni hier dit raadsstuk met zijn allen aannemen, of de meerderheid, dan valt er helemaal niks te discussiëren bij de kadernota. Want dan is er van te voren een claim gelegd op geld. Wat fijn dat dit stuk en die lucht nu ligt. Nee, dat is niet fijn. Dat had er veel eerder moeten liggen, dan waren de kosten misschien ook meegevallen. Op zich een treurige voorgeschiedenis. Ik heb daar inderdaad ook van gehoord dat projectleider op projectleider niet kundig genoeg was. Dat is toch wel zorgwekkend. Dan kan je het wel één keer wegpoetsen doordat er nu eentje is

geweest die het eens een keer goed opgeteld heeft en goed geanalyseerd heeft, maar ik word er niet vrolijk van als OP Haarlem. Wat is het probleem vandaag? Er moet 2,2 miljoen bij. Gelukkig is de vorige 3 nog niet helemaal uitgegeven. Je komt geloof ik uit op 5, uit mijn hoofd, 5,4 miljoen. Ik ben even mijn verbinding kwijt met het net. 5,5. Dat is pakweg een kleine verdubbeling van de aanvankelijke kosten. Als wij dan constateren nu, voordat we de kadernota integraal gaan behandelen en OP Haarlem in ieder geval serieus die rol invult door een integrale afweging in de kadernota te maken, dan wil ik van de wethouder ook precies weten wat er doorgeschoven wordt bij de Prins Bernhardlaan. Welk deel er bezuinigd wordt. Het is een en of verhaal. Welk deel er bezuinigd wordt en wat voor consequenties dat heeft voor de Prins Bernhardlaan. Het staat totaal onbenoemd. Het is een hele wazige dekking. Maar er moet nu even vlak voor de kadernota 2,2 miljoen veilig gesteld worden. Daar doet OP Haarlem niet aan mee. Dat betekent niet dat wij de constateringen die in het verhaal zijn gemaakt en de ernst van het achterstallig onderhoud ook maar op enige mate bediscussiëren. Maar nu op dit moment een paar weken voor de kadernota hier tegen ja zeggen betekent dat er geen discussie in de kadernota is. Dat doen wij niet. Als het nodig is zullen we daarvoor ook een motie indienen om te voorkomen dat het stuk tot besluitvorming leidt bij de volgende raadsvergadering, maar integraal meegenomen wordt bij de bespreking van de kadernota. Ja, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik was op zoek naar ademruimte. Die is er nu. Mevrouw Oosterbroek, wilde u nog een interruptie? Het hoeft niet hoor als het al voorbij is. Fijn. Dan mag u verder, de heer Smit, met uw betoog.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik ben heel duidelijk geweest. De ernst van de situatie herkennen wij. De ernst van het bedrag wat erbij moet vinden wij zo belangrijk dat wij het integraal willen afwegen in de kadernota. En ik wil van de wethouder dan om die afweging te kunnen maken in het totaal van de kadernota ook precies weten wat de consequenties zijn voor de Prins Bernhardlaan. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: De heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Het is een zaak die natuurlijk al jaren speelt bij de Molenwijk, waar ik wel eens regelmatig op vergaderingen kom. Het is heel jammer. Wij gunnen die mensen natuurlijk een leefbare situatie. Mijn collega zegt: ja, we schuiven alles door. Maar de mensen moeten eens een keer geholpen worden. Dat moeten we laten zien aan de Haarlemmers. We moeten niet steeds maar afschuiven. We hebben steeds nieuwe gezichten. Ik zie bij de heer Snoek ook al een ander gezicht weer. Het is allemaal prachtig, maar die bewoners kopen daar niks van. Die kopen helemaal niks van ons gepraat. Die willen gewoon zien dat wij, dat er wat gebeurt. Compliment trouwens nog voor de Nachtzangstraat. Geef ik u nog een complimentje. Ik geef niet gauw complimentjes, maar deze keer wel. Dus dat is toch een punt. Dat heeft ook 7-8 jaar geduurd. Wij vinden gewoon: deze mensen moeten gewoon geholpen worden. Het moet eigenlijk een beetje sneller als dat het was. Het is natuurlijk, iedereen gaat naar zo'n vergadering, Molenwijk. Iedereen komt bij mekaar. We hebben een andere projectleider. We hebben dat gezegd en dat gezegd. De mensen weten het niet meer. Ik snap nou gelukkig dat ze hier zijn om dat goed uit te leggen. Ik hoop dat de wethouder nu aan de slag gaat met een goede projectleider. Dat die zegt: nou, het is wel een hoop geld, maar dan hadden we het al jaren eerder moeten doen. Dan had het minder gescheeld. Maar ja, dan moet er iets maar even apart geschoven worden, wethouder. Dat geeft u toch mee. Die mensen zitten er al jaren op te wachten. Dus die mensen willen ook veilig wonen. Ik hoop dat u toenadering zoekt of u gaat wat schuiven. Laat u het weten wat u gaat schuiven. Maar dat die mensen wel snel geholpen worden. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, voorzitter. Hier rond die wandelpromenade, het is eigenlijk al 10 jaar een drama. Ik constateer dat alles weer bij elkaar komt wat wij aan negativiteit over de gemeente Haarlem kunnen zeggen. Het is namelijk geen enorm gebrek aan onderhoud. We hebben het gewoon laten lopen. Het is een komen en gaan van ambtenaren zodat bewoners elke keer weer in de steek worden gelaten. De gemeente heeft zijn dossiers niet op orde, want de eigendomssituatie was gewoon al een paar jaar geleden kwamen we daar gewoon niet uit en moest er eindeloos opnieuw onderzoek worden gedaan. Dat heeft natuurlijk allemaal die vertragingen opgeleverd. Ik vind net nog een brief terug in mijn archief dat er wordt beloofd dat we eindelijk gaan starten september 2018. Nou, dat is allemaal niet gebeurd. Elke keer worden we weer verrast door tegenvallers. Nu ligt inderdaad het voorstel voor dat het toch uiteindelijk, als we geluk hebbe, 6,3 miljoen. Want dat is helemaal nog niet zeker, want er zijn misschien nog eventuele tegenvallers. Dus we moeten maar hopen dat het beneden de 7 miljoen blijft en dat dit krediet voldoende moet zijn wat we nu weer moeten verlenen. Ik ben het helemaal eens met de heer Smit van de OPH. Ik vind het gewoon echt helemaal niet netjes om vlak voor de kadernota nu met dit stuk te komen. Dat had u gewoon een paar maanden geleden misschien ook wel kunnen doen. Dus ik zou denken: dat neem je dan bij de kadernota mee. Dat zou netjes zijn. Dat had ik ook wel van u verwacht, de heer Snoek, dat u dat ook wel zou weten. Kijk, wat zou ik er nog meer van kunnen zeggen. Natuurlijk moeten we het doen. Daar is geen twijfel mogelijk. Ik vind het natuurlijk ook wel weer heel zuur, en dat zullen we met meer dingen zien omdat we dit geld uitgeven, dat andere projecten in de tijd naar voren worden geschoven. Nu is daar de Prins Bernhardlaan. Zo zijn er nog meer als het gaat over projecten. Dat bijvoorbeeld het onderhoud aan een basisschool niet kan worden uitgevoerd. Zo moeten we afwegingen maken, maar niet integraal. Nee, het wordt telkens hap snap. Dan denk ik: dan is toch de kadernota een beter moment. Want het is natuurlijk al opgenomen in die kadernota. Maar dan praat je er ook over. Dan kan je ook een afweging maken als dat überhaupt nog zin heeft. Daar laat ik het voorlopig maar bij.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, voorzitter. Ik worstel. We moeten een betrouwbare overheid zijn en dit duurt wel heel lang. Er moet gewoon wat gebeuren. Maar als ik dan kijk naar de cijfers, dan schrik ik me gewoon rot. 3 miljoen is echt veel, veel erbij. Dan staat in het stuk ook nog meerdere risico's opgesomd dat het duurder kan worden. Die knelplaat moet wellicht vervangen worden. Over 25 jaar is er geen garantie dat de wandelpromenade nog steeds kan functioneren, zelfs als we hem gewoon goed gaan onderhouden. Krijgen we niet haast een soort enquête in deze raad over 25 jaar over dit besluit wat we nu gaan nemen over hoeveel geld we dan weer opnieuw eraan moeten gaan besteden. Als ik dan kijk naar de besluitvorming in 2015, heb ik dat er nog eens even bij gepakt. Toen stonden de varianten op een rij. Daar is ook al naar het draagvlak van de VVE gekeken. Die variant van het weghalen van de promenade had wel degelijk ook draagvlak bij de VVE's. Die scoorde een plusje. De variant die gekozen is scoorde plus-plus, maar de variant van het weghalen scoorde een plusje. De grote onzekerheid, dat werd net door die mijnheer terecht gezegd, van: mijn woning moet toegankelijk blijven. Het mag niet zo zijn dat de kosten op ons worden afgeschoven. Als dit project nu zoveel duurder wordt en het risico is dat het nog duurder wordt. Moeten we dan niet gewoon zeggen: we gaan die mensen uitkopen. We geven er geld bij. We zorgen dat zij geen financiële zorgen hebben. We gaan het heel mooi maken, hele strakke nieuwe gevel. Er komt nog meer groen bij ook. Er zijn nog mooie plaatjes bij. Je kan er meer bomen planten. Het wordt sociaal veiliger. We maken een goed ontwerp. We gaan kijken. We gaan even een poging wagen of we er met de bewoners uit kunnen komen met een goed ontwerp waarbij de gemeente de extra kosten betaald. Dan zijn we misschien op korte termijn wel meer geld kwijt, maar als je kijkt naar de jaarlijkse onderhoudskosten is het een giga verschil. De netto contante waarde is nu al aantrekkelijker van het slopen. Laat staan als er nog één tegenvaller bij komt, dan gaat het helemaal sky high. Laat staan als we het over 25 jaar opnieuw bekijken. Dan gaat het echt over veel geld. Als we daar de Prins Bernhardlaan voor

moeten inleveren. Ik weet dat deze mensen heel lang wachten, dus er is tempo gevraagd. Maar laten we dan even een half jaartje nemen, een goede architect erop zetten, de bewoners om de tafel zetten. En misschien dat de bewoners wel heel blij worden omdat hun woonomgeving nog veel mooier wordt als de gemeente het allemaal betaald. Ik vind voor zoveel geld pas op de plaats. Even een half jaartje nemen. Dat wil ik vragen aan de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schepers, Jouw Haarlem.

De heer Schepers: Voorzitter. De wandelpromenade in Meerwijk is aan onderhoud toe. Dat dit snel dient te gebeuren is ook wel duidelijk geworden uit de stukken. Langer wachten is echt geen optie meer. De onderzoeken tonen ook aan dat er meer geld nodig is voor het herstel van de promenade. We komen ergens 2,2 miljoen tekort. Wat doet dit college vervolgens? Het IP wordt erbij gepakt en kijk eens aan. We hebben 2,2 miljoen staan voor het herstel en onderhoud van de Prins Bernhardlaan. Dat komt even mooi uit zeg. Laten we Haarlem Oost nog maar even wachten tot na 2022. Dan stoppen we deze 2,2 miljoen in de wandelpromenade. Haarlem Oost heeft al jarenlang op achterstand gestaan wat betreft beheer en onderhoud. De aanpassingen aan de Prins Bernhardlaan zijn hard nodig om de Amsterdamse buurten en parken met elkaar te verbinden. Voorzitter, laat het helder zijn. Jouw Haarlem is niet tegen het herstel van de wandelpromenade, maar wel tegen verplaatsing van budget in het IP. Ondanks is er nog geld voor onderhoud openbare ruimte uit Oost weggehaald voor een kadermuur. We gaan niet nog meer geld wegtrekken uit Oost. Waar blijft die ongedeelde stad waar u ook voor staat? Zijn er überhaupt andere opties bekeken voor deze investering? Ik daag het college dan ook uit om een andere alternatieve dekking te vinden. Zorgelijk is het ook dat we nog niet weten of dit budget wel voldoende is. Daar zullen we achter komen als de werkzaamheden starten. Ik wens de wethouder veel succes toe bij het vinden van een alternatieve dekking. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u wel, voorzitter. De onzekerheid is de afgelopen tijd heel erg groot geweest. En met de afgelopen tijd hebben we het gewoon over de afgelopen jaren. Duidelijkheid bieden aan bewoners is dan ook iets waar we heel erg snel aan moeten met zijn allen. Eigenlijk heeft de heer Visser al best wel een groot deel van het gras voor mijn voeten weggemaaid, omdat ik denk dat het slopen van de wandelpromenade en er iets goeds terug neerleggen dat dat een veel betere optie is dan om hier zo nu opnieuw en waarschijnlijk ook in de toekomst opnieuw en opnieuw en opnieuw geld in te gaan steken. Wanneer we op dit moment voor deze optie zouden kiezen en ervoor kiezen om het gebied daar echt op te knappen, maar ook op kosten kostengebied in de toom te houden. Zeker als we kijken naar de onderhoudskosten voor de komende jaren. Dan denk ik dat we daar allen bij gebaat zijn. Bewoners en wij zelf.

De voorzitter: De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Ja, de Actiepartij sluit zich aan bij de woorden van de ChristenUnie. Wat ons betreft moet er gewoon heel snel in gesprek worden getreden met de bewoners en heel snel worden gekeken of het niet toch verstandig is om te gaan slopen. Ik heb de indruk dat de bewoners vooral willen dat ze een sociaal veilige omgeving hebben dat hun woningen bereikbaar zijn en dat de wandelpromenade natuurlijk daar een oplossing voor is, maar niet perse de oplossing. Als nu blijkt dat we deze miskleun uit de jaren 60 maar blijven in stand houden, want het is ruimtelijk gewoon niet zo heel gelukkig. Niet alleen in Haarlem, maar overal waar ze dit hebben gebouwd werkt het altijd maar matig. Dan denk ik dat we maar geld blijven stoppen in iets wat gewoon niet echt, waar mensen uiteindelijk niet gelukkig van worden. Als we het weg kunnen halen en we kunnen groen toevoegen en we kunnen er gewoon weer een straat van maken kan het best wel eens zijn dat

de bewoners daar heel blij van worden, mits het inderdaad voor hun opgelost wordt dat hun woning wel bereikbaar is.

De voorzitter: Iemand anders nog het woord? Ja, mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja, Liberaal Haarlem vindt het tenenkrommend dat onder andere de heer Van Leeuwen van D66 zoveel complimenten uitdeelt aan ambtenaren en wethouders. Ik vind de heer Van Leeuwen een hele aardige man, maar dat vind ik hier zeker niet terecht. We zitten hier voor de Haarlemmers. We zijn een gemeenteraad. De Haarlemmers hebben daar te leiden, zeg maar. Die vragen om hulp. We moeten ze gaan helpen. En ja, dat kost dan heel veel geld. Ik vind het een zeer terechte opmerking van OP Haarlem om te zeggen: laten we dat integraal bespreken in de kadernota. Daar zit niet zo heel veel weken tussen, tussen de laatste raadsvergadering en de kadernota. Maar boven alles. Ja, we moeten ze helpen. En of dat met een mooier plan.

De voorzitter: U heeft een interruptie.

Mevrouw Otten: Dat moeten we dan maar zien. Ik heb een interruptie van?

De voorzitter: Ja, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, mevrouw Otten. U legt mij woorden in de mond. Mijn hele betoog was: wij moeten deze mensen helpen. Deze mensen wachten al veel te lang. Deze mensen wachten al bijna een decennium. Deze mensen moeten we helpen om weer prettig te wonen.

Mevrouw Otten: Daarom vind ik u ook uiteindelijk best wel een hele aardige collega, maar u begon echt wel met heel veel complimenten naar ambtenaren en wethouders. Dat lijkt me eigenlijk nou even niet gepast. Ja, heel fijn dat er een ambtenaar nu zit die blijkbaar het goed in de gaten heeft en het goed oppakt. Maar enige terughoudendheid had gepast.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Volgens mij heb ik iedereen gehad. Nee, de heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, nog 7 minuten. Ik zal het niet zo lang maken hoor. Er is al genoeg gezegd. Het onderzoek van Dura Vermeer was een grondig onderzoek. Ik denk dat we het echt heel goed gedaan hebben. Daar zijn dus echt veel bouwfouten ook naar boven gekomen. De staat van onderhoud was nog slechter dan we op het eerste gezicht dachten. We zijn er zelf nog een paar weken geleden ook even met de fiets met de raad even door de wijken heen en onder andere ook dit. Dan kun je ook echt gewoon zien dat de betonrot in heel veel van die kanaalplaten al aanwezig is. En de constructie gewoon echt slecht is en snel aangepakt moet gaan worden. Ik heb ook zitten overwegen om te kijken naar slopen. De netto contante waarde is inderdaad 1,2 miljoen ongeveer, over 25 jaar minder dan herstel. Dan kijken we alleen naar het gemeentelijke deel, maar dan hebben we nog een heel stuk aanpassingen die dus voor die 1.022 bewoners gedaan moeten gaan worden. Als je dan het verschil bekijkt heb je het over 1,2 miljoen. Als je dat moet delen, een soort planschade, heb je het over 1.000 euro. Als ze daar alles van moeten herstellen, ik denk niet dat ze daar echt gelukkig van worden. Maar komen er opeens stemmen van: ja, doen we toch maar. Dan zou het voor mij alsnog gesloopt kunnen worden. Ik denk niet dat het gaat komen. 3 miljoen extra krediet dat gaan wij beschikbaar stellen. 2,2 miljoen verhoging voor het IP ook. We gaan wel kijken. Het is inderdaad wel laat. Ik zou zeggen: het rapport is pas 17 april vrijgegeven. Het is allemaal heel erg kort dag allemaal. Er moet heel snel wat gebeuren. Het is een hele onwenselijke situatie op dit moment.

De voorzitter: Interruptie van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: Nee, mijnheer de voorzitter. Ik zou nog graag een aanvullende vraag willen stellen aan de wethouder zo direct.

De voorzitter: Dat kunt u dan straks in de tweede termijn doen. Ik ga nu het woord geven. Wat wilde u? Uw termijn? Ja, gaat uw gang. Mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ik had even gewacht. Ik ben het wel eens dat de financiële beslissingen die we nu ongeveer net voor de kadernota maken, dat we die ook wel in die gesprekken mee kunnen nemen. GroenLinks ziet ook gewoon dat het nodig is om daar dat onderhoud te plegen. Alleen het moment waarop we dit nu zo moeten bespreken, terwijl eigenlijk. We hebben ook andere afspraken gemaakt. De Prins Bernhardlaan. De bomenstructuur. Die schuiven we dan opeens zo naar voren. Het moet in ieder geval ook gewoon een normale bespreking kunnen zijn waar we de financiële consequenties goed met elkaar en integraal kunnen wegen.

De voorzitter: Prima. Dan ga ik nu echt het woord geven aan de wethouder. Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja, dank u. Laat ik beginnen met te zeggen dat ik de frustratie van deze raad en ook van de bewoners begrijp. Dit project loopt al heel lang. U heeft verschillende gezichten gezien, verschillende projectleiders, maar ook verschillende wethouders en ook verschillende raadsleden langs zien komen. Ik sprak één van de bewoners net hiervoor nog die ook zei: iedere keer moeten wij ons verhaal ook weer doen en het weer vertellen. Laat ik u zeggen: het is wel mijn ambitie om dit project nu tot uitvoering te brengen. Om hier ook echt wat te gaan doen. Dat vind ik dan ook wel soms lastig met het debat hier aan de raad. We hebben in de vorige periode al gekozen, de varianten al tegen elkaar afgezet en gezegd: we gaan dus voor renovatie met alle plussen en minnen die daarbij zitten. Dat is de variant die we verder uitwerken. We zien nu dat die duurder wordt. Ik denk dat het goed is dat we u daarbij dan ook weer laten zien hoe zich dat verhoudt dan tot die andere varianten. We zijn met elkaar een weg in gegaan waarvan ik ook denk dat dat de juiste is. De suggestie van: nou en anders gaan we het gesprek weer aan om hem weg te halen. Dat moet dan tegelijkertijd wel snel, want het wacht al heel lang. Dat is een immens traject. We hebben verplichtingen naar de individuele bewoners. Het is niet oké als er een paar zeggen: laten we dat maar doen. Dan moeten we met iedereen eruit zien te komen. Als u oprecht meent wat u eigenlijk allemaal zegt van: laten we nou hier een eind breien aan dit dossier. Laten we niet zorgen dat dadelijk weer de zesde projectleider en de zesde wethouder en de volgende raad hiermee aan de slag moet gaan, dan denk ik dat we met elkaar ook gewoon de weg die we in zijn geslagen af moeten maken. Daarom pleit ik nu voor renovatie. Ook al baal ik er net zo van als u van dat het meer kost. OPH en Hart voor Haarlem zeggen: ja, maar wethouder de koninklijke weg is toch dat u dit bij de kadernota regelt? En dan? Dan vraag ik 2,2 miljoen extra en dan zegt u: wethouder, hier moeten we toch goed inhoudelijk gesprekken over voeren? Waarom komt u niet met een gedegen stuk? Ik kom vandaag met een gedegen stuk. U ziet: het kost meer. We moeten 2,2 miljoen alternatieve dekking vinden. Als ik had gezegd: dat lossen we met elkaar op bij de kadernota. Dan had u gezegd: wethouder, zo makkelijk is het niet. Ik doe u een voorstel. De Prins Bernhardlaan. Ieder project doet pijn. Richting Jouv Haarlem, ik heb naar ieder budget gekeken en overall doet het pijn. Dat doet hier ook pijn. De Prins Bernhardlaan kunnen we in de uitvoering versoberen of we kunnen het later doen of misschien nog kijken: kunnen we eerst een deel binnen het budget uitvoeren en later nog kwaliteit toevoegen. Misschien in combinatie met andere ontwikkelingen. Daar wil ik met u naar kijken. Als u zegt: wij willen die wandelpromenade wel doen, maar het moet ergens anders vandaan. Nou, een week later behandelen we de kadernota. Jouv Haarlem zegt: wethouder, zoek een alternatieve dekking. Nee, dan zeg ik: dan heeft u budgetrecht en dan dient u een amendement in. Dan zegt u: niet de Prins Bernhardlaan maar we halen het

daar vandaan. Mevrouw Van Zetten, dat is toch de koninklijke weg om deze discussie te voeren? Ik denk dat het goed is dat we hier met elkaar dit niet even in de kadernota regelen. Dat we hier een inhoudelijk debat hebben. Dat we het kunnen hebben over alternatieven en over hoe het proces gegaan is. En dat we vervolgens, als u zegt: ja, we willen dit budget hier aan besteden, maar ik wil ook nog een discussie kunnen voeren over waar het dan vandaan komt, dan voert u dat debat met elkaar bij de kadernota. Als u een andere suggestie voorstelt met zijn allen dan die het college hier voorlegt, dan is dat uw budgetrecht en kunt u dat dus een week later in de kadernota met elkaar bespreken. Ik kijk even of ik dan alle vragen heb beantwoord. Volgens mij wel eigenlijk.

De voorzitter: Wethouder, dank u wel. Ik hoorde u in ieder geval zeggen dat u gaat terugkomen met specifieke consequenties met betrekking tot de Prins Bernhardlaan. Heb ik dat goed begrepen? En zo ja, wanneer?

Wethouder Snoek: Wat wij in de stukken hebben aangegeven. De Prins Bernhardlaan, het budget wat er voor is, kunnen we versoberen. Daar komt een versoberde uitvoering. We kijken nog naar wat kan er dan voor budget precies wel en wanneer niet. Dat ligt er niet voor de behandeling van de kadernota in ieder geval.

De voorzitter: Maar dan kunnen we dat verwachten rondom?

Wethouder Snoek: Sorry. U verleidt mij om daar een uitspraak over te doen. Dat weet ik op dit moment niet.

De voorzitter: Daar komt u dan nog op terug? Op welke termijn?

Wethouder Snoek: Nou, ik denk dat als we bij de kadernota het erover hebben dat u van mij wilt dat ik dan een termijn aangeef waarop we daar meer helderheid kunnen geven.

De voorzitter: Dat lijkt me een keurige afspraak. De heer Smit, uw tweede termijn.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Er is aan de boulevard nauwelijks of geen onderhoud gepleegd heel veel jaren lang. Dan mag ik aannemen, mijnheer de wethouder, en ik beschouw het wel als een vraag, misschien een retorische, dat er ook geen of haast geen onderhoudsbudget was. Als u dat met mij beaamt, dan is het er niet. Als u zegt: het is er wel, dan is het schandalig dat het niet uitgegeven is al die jaren en is er fors winst gemaakt op de wandelboulevard. Als het er niet is hebben we het volgende probleem. Dan is het voor de komende jaren ook niet begroot en dan gaan we een nieuw probleem tegemoet. Dan wil ik van u weten hoe u en waar u het onderhoudsbudget gaat begroten na de renovatie. Dat is één vraag aan u. Een tweede is: u zegt haast uit de losse pols. U kunt wat dat betreft als wethouder goed improviseren hoor. Wij kunnen versoberen bij de Prins Bernhardlaan. Wij kunnen versoberen. Dan denk ik van: ik moet de afweging maken tussen een volledig gedetailleerd verhaal met een aantal boobytraps erin. Wat de wandelboulevard gaat kosten. En dat moet ik afwegen tegen uw blauwe ogen, tenminste van deze afstand moet ik de kleur even inschatten, het kan ook bruin zijn, uw ogen, dat u kunt versoberen bij de Prins Bernhardlaan. U zegt niet hoe, u zegt ook niet of het versoberen betekent voor een deel of doorschuiven en welk deel welk deel is. Vervolgens moet ik na de einde junivergadering in de raad, moet ik begin juli een zelfde afweging maken bij gebrek aan enige kennis over de effecten van de Prins Bernhardlaan, want wat u wil versoberen, weet ik niet en welk alternatief ik dan ervoor in de plaats moet zetten, weet ik dan ook niet, dus u probeert mij nu schaakmat te zetten door wel eind van deze maand tegen 2,2 miljoen extra ja te zeggen. Wij doen dat niet. De eerste vraagstelling is: wat is er met het groot onderhoud gebeurt, was het ooit begroot? Het is haast niet uitgegeven, dat weten wij met ze allen, wat is er met dat geld gebeurd? Als het niet begroot was, is het meest logisch, gaat u dan en wat gaat u dan in de komende jaren begroten? Want dat wordt echt ook nog een

pijnpunt in de kadernota. En het tweede deel is: als u niets verteld wat het versoberen en/of uitstellen aan de Prins Bernhardlaan betekent en laten wij wel wezen, wij hebben voor het kader, want inderdaad 1,1 miljoen uit mijn hoofd of zoiets, ook nog even eruit gepikt, dan zeg ik: mijnheer de wethouder, u krijgt ons echt niet mee op dit punt. De noodzaak herkennen wij, maar niet op deze manier dank u, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ik wil dan toch op aanvulling van mijnheer Smit ook inderdaad nog even vragen van: wat wordt er in de Prins Bernhardlaan nou echt versoberd, gaat dat ten koste van het woongenot, van de boomstructuur, van het fietstunneltje onder het spoor? Dat zijn echt relevante vragen als u het heeft over het budget, wat u hier voor in wil zetten.

De voorzitter: De heer Schepers, Jouw Haarlem.

De heer Schepers: Dank u wel. Voor het verhaal van het versoberen, sluit ik me helemaal aan bij mijnheer Smit van OPH. Ik heb die vraag ook technisch gesteld, maar kon ik ook niet echt een helder antwoord op krijgen, dus... En wat ik u nog mee wil geven, de mensen uit Haarlem Oost, die kijken ook regelmatig tegen een andere wethouder aan, ook tegen een andere raad, dus dat verhaal gaat voor mij niet op.

De voorzitter: De heer Abassi, Partij van de Arbeid.

De heer Abassi: Dank u wel, voorzitter. En dan de wethouder, voor de antwoorden. Wat denk ik, hier vergeten is, is dat het hier om mensen gaat. Het gaat om bewoners van Haarlem, die in Molenwijk wonen, maar ook bewoners die in Parkwijk en in de Amsterdamse buurt wonen, dus mijn vraag was ook in eerste termijn: wat gaat u communiceren naar hun toe? Als u gaat zeggen: wij gaan het project versoberen. Wat wilt u tegen ze zeggen? Hoe gaat u dat doen? En mijn vraag, wat ik net vergeten was, is: waar ik ook gewoon heel erg bang voor ben is dat wij hier over 15 jaar weer zitten en dat we weer deze discussie hebben, dat er weer geld bij moet omdat gebreken naar voren zijn gekomen, die wij nu niet hebben gezien. Dus hoe kan de wethouder borgen dat dat niet gaat gebeuren?

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, voorzitter, ik heb het echt nog een ander punt. Ik begrijp uit het stuk dat aanbesteding is mislukt, omdat het was allemaal veel te duur en toen heeft het college, heeft nu besloten om het onder te brengen bij één van de raamcontractpartners en ik begrijp dat het DuraVermeer is, maar ik denk: wij zijn op deze manier wel heel erg afhankelijk geworden in de stad van DuraVermeer. Brengt dat ook niet het risico mee, dat ja, men uiteindelijk toch door meerwerk of weet ik veel wat, voor zaken toch op een hoger bedrag uitkomt en dat, ja, wij hebben natuurlijk in feite de concurrentie op dit punt natuurlijk toch wel uitgeschakeld, dus ik wilde graag toch even uw mening hierover horen. Waarom hij dat nu doet?

De voorzitter: En mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Ik zou toch eens graag willen weten wat die bewoners nou echt zelf willen van die 1122 woningen? Zijn die individueel bevraagd over wat hun eigen keuze is? Of wordt er alleen maar met de VvE gesproken?

De voorzitter: De heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb toch even een vraagje. In 2016, toen dat unaniem besloten was voor scenario 1, is er ook een vraag door meerdere partijen gesteld over de riolering of die ook gelijktijdig hersteld zou kunnen worden en het antwoord van de wethouder was destijds van dat de riolering niet in 2016 gepland staat, maar dat er in ieder geval in 2019 in het IP is opgenomen voor de riolering. Dus mijn vraag is ook van: wordt daar nu nog even inhoudelijk naar gekeken? Ik weet, de riolering is pas van 1974, hij is gelegd tijdens de bouw van dit, maar het werd toen wel gezegd dat het in 2019 in het IP staat. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij was dit een mooi rondje. Ja, wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja. Antwoord op OPH: ja, er is onderhoudsbudget geweest en het staat ook voor de toekomst gereserveerd, het is wel waar dat in de laatste jaren, dat je een deel van het onderhoudsbudget niet gebruikt, omdat het ook weggegooid geld is als je op het punt staat om het hele bouwwerk te renoveren. Maar, ja, er was dus budget en er is ook budget gereserveerd. Veel vragen gaan over: ja en hoe gaat, ziet dat er dan precies uit, de Prins Bernhardlaan? De versoberde variant, in mijn beeld, concentreren wij ons dan op het wegdek, fietsen die hersteld moeten worden, dat is de primaire taak en daarbij lagen wensen over de inpassing ervan in de omgeving en daarin zou je kunnen versoberen. Die antwoorden heb ik ook nog niet allemaal, maar ik kom natuurlijk uiteindelijk bij u terug met een voorstel voor een investering in de Prins Bernhardlaan. Zolang wij, en de wethouder Financiën heeft daar erg aan, met elkaar ook vast willen houden aan de netto schuldquote en binnen ons investeringsvolume willen blijven, hebben wij iedere keer deze moeilijke afweging. Dat ben ik met de heer Abassi eens, iedere keer als iets duurder wordt, moeten wij dus ook weten wat wij laten. Wij doen hier als college een voorstel, een suggestie, waarin wij denken, in al die moeilijke afwegingen, dan zouden wij daar kijken, maar wij komen uiteraard ook nog met een kredietaanvraag voor de Prins Bernhardlaan bij u terug. Dan kunt u ook zeggen: nou zo versoberd willen wij hem niet en dan willen wij dat budget ervoor gebruiken, maar uiteindelijk, als u vindt dat wij het voor de Wandelpromenade moet inzetten, moet het ook ergens vandaan komen en ik vind het, sorry Jouw Haarlem, toch echt dan te makkelijk om te zeggen: nou, wij willen het niet van de Prins Bernhardlaan, want die mensen in Oost wachten ook al te lang, wethouder, doe een ander voorstel. Ik kan het geld niet bakken, ik kan het niet uit de boom schudden, dit is het voorstel van de college het als u wil dat de Wandelpromenade aangepakt wordt en dat het geld ergens anders vandaan komt, dan moet u in meerderheid, want u heeft met elkaar het budget, een meerderheid organiseren en een ander voorstel doen en dan voert dit college dat voor u uit.

De voorzitter: U heeft, volgens mij, een interruptie van mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Want ik begrijp het wel, of in ieder geval, wij gaan natuurlijk bij de kadernota gaan wij het hebben over de financiële kaders, alleen ik heb altijd zo erg, ja, ik heb zo weinig grip op de prioriteiten van de projecten, welke prioriteit eigenlijk welke project als eerst naar voren worden geschoven, want wij hebben natuurlijk altijd tekort aan geld, terwijl wij wel een afspraak hebben op het gebied van Duurzaam Doen en nou, en wij kunnen altijd wel kiezen voor achterstallig onderhoud, maar we moeten ook kiezen voor de verduurzaming van onze stad. En dat staat ook in ons akkoord en ik mis eigenlijk de tools om daar een goede afweging over te maken en dus, wellicht kunt u mij een overzicht geven van: wanneer, welk project heeft nu prioriteit binnen de ambtelijke organisatie? Dat, ja, dan kan ik het beter begrijpen, deze financiële afweging.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Ja, u krijgt van ons twee keer per jaar het investeringsprogramma, geactualiseerd bij de kadernota en u stelt het vast bij de begroting. Dat investeringsprogramma kent investeringen in onderwijs, in sport, in onderhoud, in de openbare ruimte, in verduurzaming en met elkaar bespreken wij dat. Wij zien soms

autonome ontwikkelingen, een raakt vertraagd, waardoor het project naar achter schuift, een project wordt duurder, dan spreken wij er hier over en zo schuiven wij iedere keer met elkaar, binnen dat investeringsprogramma. U, als raad, zegt: en dit vinden wij het belangrijkste. Dus dit moet in ieder geval doorgaan of dit trekken wij naar voren en dit mag vertragen. Ik vind dat wij, als college, als wij zeggen wij hebben voor het ene project meer geld nodig, dat wij ook aan u een voorstel moeten doen welk project dan vertraagd of versoberd moet worden en als u vindt dat het dit project niet moet zijn, dan kunt u zeggen dat het een ander moet zijn, maar in dat investeringsprogramma ziet u helder wat wij met elkaar hebben afgesproken om in welk jaar te doen. En het is niet zo, dat was in ieder geval ook in dit geval ook niet zo van joh, en dan als dan het ene project duurder wordt, dan weet het college ongeveer wel welk project als eerste aan de beurt is. Dan ga je al die projecten weer af en dan denk je: potverdorie, er staat in dat investering programma niets, waarvan ik, nou laat ik het zeggen, waarvan wij als college niet zouden willen dat we het morgen gaan doen, sterker nog, ik heb nog een hele hoop projecten, wat ik er ook graag in zou willen hebben. Maar wij hebben met elkaar ook financiële spelregels afgesproken en binnen die kaders proberen wij zo goed mogelijk te doen wat wij kunnen doen, wij zien overigens ook wel dat projecten autonoom, vertragen, dus soms schuift het project uit zichzelf a wat door en ontstaat er daardoor ruimte, maar wij moeten wel steeds kiezen. En u zegt: wij zien die prioriteiten? Die ziet u in het investeringsprogramma, vorig jaar is er een coalitieprogramma vastgesteld, is ook vertaald naar de kadernota en naar extra investeringsvolume in het investeringsprogramma. Nou, dat heette Duurzaam Doen, dus ik denk dat u daar ook een aantal investeringen gezien heeft, waar GroenLinks heel erg blij mee was, maar als u andere prioriteiten wilt stellen, dan kunt u dat doen, maar het investeringsprogramma en het is maar een boekje van maar een paar pagina's, misschien moet u net toen als wat ik gedaan heb: jee, en weer kijken. En het doet allemaal pijn, daar staat niet in, denk ik, waarvan u zegt: nou, daar ga ik met plezier met een rode pen doorheen.

De voorzitter: Ik zag dat u ook nog een interruptie had van de heer Smit, OPH en daarna nog een interruptie van de heer Schepers, Jouw Haarlem en daarna ga ik de wethouder zijn betoog af laten ronden. De heer Smit, gaat uw gang.

De heer Smit: Dank u, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de wethouder, ik zou graag willen weten, misschien heel de commissie, wat het onderhoudsbudget is, jaarlijks, dat u voor de Wandelpromenade beschikbaar heeft en dan kom ik nu even terug op de dekking voor de 2,2 miljoen. In eerste instantie heeft het college een probleem, misschien de coalitie, maar in ieder geval het college heeft een probleem. Op dat moment bent u, u bent overigens best wel slim bezig, komt u met een hele vage, totaal niet onderbouwde dekking, u noemt alleen maar een post en vervolgens, als we er ja tegen zeggen, legt u het probleem bij ons neer. Nee, mijnheer de wethouder, ik weet voor die 2,2 miljoen en dat heb ik al eerder aangegeven in een motie, nog ook wel een stuk dekking uit dat geld, geld wat nog niet uitgegeven is en ook echt niet hoeft in mijn ogen, dat is het Bomenplan Schalkwijk, dat perfect uitgevoerd kan worden voor pakweg 3 miljoen en dan heb je het helemaal staan. U heeft er niet voor gekozen, maar op het moment dat ik weet maar wat u precies ga doen bij de Prins Bernhardlaan aan versobering en uitstel, kan ik het eventueel voor mijzelf afwegen en dan kan ik een keuze maken tussen een bomenplan of iets anders en de Prins Bernhardlaan. Nu kan ik geen enkele keuze maken, wat u speelt het heel slim, u noemt een hele vage dekking en dan moet ik het voor u gaan oplossen. Nee, u gaat mij aangeven wat u gaat versoberen en verschuiven in de tijd op de Prins Bernhardlaan en dan kan ik het afwegen tegen andere investeringen.

De voorzitter: Mijnheer Smit, het is een interruptie, u herhaalt zichzelf ook een beetje en dit is prettig voor het debat als het kort en krachtig is, dat is voor iedereen interessanter.

De heer Smit: Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Ja, ik snap toch mijnheer Smit niet zo goed in deze denktrant steeds. U kunt dadelijk bij de raadsbehandeling zeggen: wij vinden het moet niet uit de Prins Bernhardlaan, het moet uit het budget bomen. Dat kan uw afweging zijn. U kunt ook zeggen: nou, weet je, ik wacht even tot dat hij met een kredietaanvraag komt voor de versoberde Prins Bernhardlaan, dan zegt u: ik wil die versoberde variant niet, u gaat maar dekking halen uit de bomen. U stelt een andere variant voor, dan dat het college voorlegt, dat kan, maar ik zit u helemaal niet schaaemat. Ik kom niet aan uw budgetrecht en dat had gedaan wat u voorstelt, had u tegen mij gezegd: wethouder, zo gaat het ook niet. Dus dan maar deze weg, waarvan ik denk dat het een behoorlijk koninklijke weg is. Het onderhoudsbudget, maar u naar vroeg, is naar, de informatie die ik nu heb, was 90.000 en zal later 110.000 euro per jaar zijn. Ik heb nog wat openstaande vragen.

De voorzitter: Nee, ik had nog een interruptie van de heer Schepers. Nee, ik ga eerst even de interruptie van de heer Schepers doen.

De heer Schepers: Ja, dank u wel voorzitter. Mijnheer Snoek, u verwijt ons dat wij makkelijk praten over die 2,2 miljoen uit Oost. Ja, u maakt voor de tweede keer een keuze om geld weg te halen uit Oost, eerst met de Kademuur en nu weer over deze Wandelpromenade. Ik vraag alleen maar om een alternatief en als die niet kan bedenken, nou, dan komen wij met een voorstel bij de kadernota of bij de raadsvergadering. Zo simpel is het.

Wethouder Snoek: Precies, dat dacht ik ook.

De voorzitter: Fijn. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ik hoor nu net de wethouder zeggen, dat er al bijna, het afgelopen jaar, bijna 1 miljoen op onderhoud is uitbespaard, want dat is daar niet gepleegd. Dus dan heeft hij ook een mooie post om dat in te zetten voor deze renovatie?

De voorzitter: Mooi, dan laat ik nu de wethouder reageren en zijn betoog afmaken.

Wethouder Snoek: Ja, ik onderschrijf niet het sommetje wat mevrouw Van Zetten maakt, ik heb alleen aangegeven dat van dat budget, zeker in laatste jaren, dat niet volledig besteed is en ik heb niet het sommetje erbij, hoeveel er dan wel van overgebleven is. PvdA vraagt ook: ja, hoe borgen wij nou dat wij over 25 jaar deze discussie niet opnieuw hebben? Dat kan ik niet beloven, geen enkel bouwwerk in Haarlem is voor de eeuwigheid en deze Wandelpromenade is kwetsbaar. Maar heeft ook kwaliteit, de heer Van Leeuwen zei het ook al: er is ooit met een goede reden dit gebouwd en ik moet zeggen, dat ik zelf, toen ik hem alleen nog maar van plaatjes kende, dacht: nou, ik weet het niet. Maar het is ook een kwaliteit en ik zie ik zeker, als wij hem kunnen opknappen en misschien bewoners nog samen kunnen vergroenen, dat het ook iets is waarvan wij op een gegeven moet zeggen: wij vinden het leuk, wij zijn blij dat we hebben en dan kunnen wij er trots op zijn. Hart voor Haarlem vraagt ook nog: DuraVermeer en hebben wij nou nog wel concurrentie? Wij hebben een minicompetitie gedaan, binnen de vier vaste contractpartners, die wij hebben, ook samen weer met bewoners gescoord op kwaliteit, welke de beste is. Vervolgens is DuraVermeer daar uitgekomen, met hen verder gewerkt aan de begroting, waarvan de prijzen ook weer extern getoetst worden. U zegt: ja, lopen wij dan niet het risico, want dan zijn het onze vaste partners en worden de bedragen hoger? Wij hebben ooit voor die

vaste contractpartners gekozen omdat wij juist ook hopen, omdat wij verplichtingen tegenover elkaar hebben en weten dat wij nog een tijdje met elkaar doorgaan, dat we dat juist niet zouden hebben. Laat ik zeggen: ik hoop dat wij dat hier niet zullen hebben. De SP zegt: de bewoners niet individueel bevraagd? Het klopt, we hebben niet een enquête gehouden onder alle bewoners, wij hebben dus wel langer dan, langer dan, al sinds 2016 intensief overleg met de verschillende VvE's en met bewoners en in ieder geval een deel daarvan geeft aan, die Wandelpromenade niet verwijderd te willen hebben. Ja, dan wordt het al heel lastig om hem wel weg te halen en het antwoord op de vraag van het CDA moet ik u helaas vanavond schuldig blijven, maar ik wil u toezeggen dat ik dat voor de raadsbehandeling aan u doe toekomen.

De heer Dreijer: Ik had een, sorry, ik had nog een technische vraag, maar het antwoord was nog niet binnen, maar dat is ook mijn schuld, ik was raad, dus, no blame.

De voorzitter: Dat was dus mijnheer Dreijers schuld, dan is dat genoteerd. Ja, ja, staat genoteerd. Fijn. Wethouder, u was klaar met uw betoog, mooi, is er nog behoefte aan een derde termijn? Ik denk dat wij het wel zo uitvoerig hebben besproken, trouwens ook terecht, want het gaat om een behoorlijk bedrag. Hoe kan ik dit naar de raadsagenda sturen? Dus bespreekpunt. Ja, dat lijkt mij ook. Fijn, dan hebben we dat genoteerd. Bespreekpunt.

Overige punten ter bespreking

12. Visie voor Beleidsplan Schoon (MS)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 12 en dat is de visie voor het beleidsplan Schoon. Om te komen tot een grondige, integrale aanpak van het zwerfafval met als doel een structureel schonere stad, bespreekt het college graag met deze commissie hoe dit de bereiken. Later dit jaar wordt daarom een beleidsplan Schoon opgesteld, dat ter vaststelling wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. In dit beleidsplan worden de visie, het kader, de doelen en het benodigde geld voor 2019-2023 uitgewerkt. Vooruitlopend hierop is een visie Schoon opgesteld, die bijlage, die heeft u er bij gevonden en het realiseren van een nieuwe beleid zal met het herprioriteren van bestaande, financiële middelen moeten plaatsvinden omdat er geen extra geld beschikbaar is. Om te komen tot een voorstel voor het beleidsplan, vraagt het college de commissie zich uit te vragen over twee kernvragen. De eerste kernvraag is: wil de commissie prestatiemeting op basis van schoonbeleving in de visie Schoon? En de tweede kernvraag is: wil de commissie een thema toevoegen aan de visie Schoon? Nou, als wij ons op deze kernvragen zouden kunnen richten, dan zou dat geweldig zijn. De heer Hulster, twee kernvragen voor u, gaat uw gang.

De heer Hulster: Dank u wel, voorzitter. Ja, wij zijn heel blij dat nu eindelijk toch de visie voor het beleidsplan Schoon er nu ligt of hoe, zo heet het stuk. Ja, dus het heeft even geduurd, maar daar zijn wij heel blij mee, want het is een heel belangrijk onderwerp, het leeft enorm in de stad, mensen ergeren zich kapot aan het afval, maar de consequenties van zwerfafval zijn natuurlijk veel en veel verstrekkender, want het komt uiteindelijk in de maag van beestjes terecht en die gaan dan dood of die worden weer opgegeten en dat komt het weer in maagjes van andere beesten terecht en uiteindelijk komt het gewoon in onze voedselketen terecht en eten wij het zelf weer op. Dat lijkt natuurlijk heel circulair, maar dat is eigenlijk heel ongezond. Dus het is heel belangrijk dat wij ons afval opruimen en het is heel belangrijk dat de gemeente goed beleid heeft om het afval beter opgeruimd te krijgen en op te ruimen en daar van alles aan te doen. Nu valt het mij op dat het stuk vooral toch uitgaat van het idee dat afval vooral een perceptieprobleem is. Dus het is vooral hoe mensen ervaren hoe schoon iets is. Dat is natuurlijk waar en tegelijkertijd is het ook helemaal niet waar, want je kunt het gewoon tellen hoeveel vuil er ligt op straat en dan kun je dus gewoon een afspraak over maken en

eigenlijk wil je natuurlijk naar een situatie, waarin er nul stuks afval op straat zwerft. En daarvoor moet je dan een heleboel dingen doen, zoals mensen opvoeden en meenemen aan de hand, en ook met winkeliers afspraken maken en voldoende prullenbakken neerzetten en van allerlei andere activiteiten doen, die ook allemaal keurig beschreven staan het stuk. Daar heb ik dan ook geen kritiek op, alleen maar hulde. En dan is er toch nog een punt wat ik toe zou willen voegen en mij zou willen geven en dat is dat ik niets lees over zwerfafval in het oppervlaktewater. En uiteindelijk is natuurlijk al die rotzooi, die wij op straat gooien, komt uiteindelijk toch in het Spaarne terecht en ik zie het Spaarne en ook ander oppervlaktewater en dat is ook een grote ergernis van mensen en dan komt het uit aan het toch in ons ecosysteem terecht. En volgens mij is het dus ook zinnig dat we daar op gaat sturen, dat ook het oppervlaktewater, dat wij beter gaan meten hoe vuil dat is en dat wij dat ook beter gaan bijhouden, want dat is zeer onaantrekkelijk en heel slecht voor het milieu.

De voorzitter: Mijnheer Smit, OPH

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Eén vraag en dat is vermoedelijk een schrijf- of taalfout, er staat bij kernvragen aan de commissie bij C: geheel over te stappen naar prestatiemeting op basis van schoonbeleving en af te zien van prestatiemeting op basis van schoonbeleving. Dat moet nog even toegelicht worden, wanneer de wethouder. Daar staat iets wat ik niet snap. Ik denk dat ik het verhaal van de Actiepartij kan ondersteunen. OP Haarlem constateert dat er heel veel boosheid is over het zwerfvuil. Wij hebben twee veroorzakers: mensen zelf en daar moeten wij heel streng op zijn, dat wij het zwerfvuil niet zelf maken, maar ondanks redelijke inzet om het zwerfvuil en met name de binnenstad, dat is een mindere is het nog steeds echt niet om aan te zien. Er zijn een paar grotere bakken met persinstallaties, maar er zijn te veel kleine bakken, die zaterdagmiddagen om vier uur helemaal vol zitten. En dan moeten ze direct geleegd worden. Ik heb foto's, tientallen op mijn telefoon staan van plasticzakken, rondom vuilcontainers in wijken, veel bijvoorbeeld, ik heb ze in de Amsterdamse buurt gefotografeerd, waarbij de vuilcontainer vol is en de zakken eromheen staan. Kun je dan bekeuren, maar wij zijn eigenaar, mijnheer de wethouder en ik hoop dat u dat beaamt, los van de juridische structuur, wij zijn eigenaar van Spaarnelanden, dan moeten wij een sluitende afspraken kunnen maken dat al het vuil en al het vuil dat zwerfvuil kan worden, een zak die door grote meeuwen wordt opengetrokken en, heb ik ook voorbeelden van op foto's, dat dat er niet meer is. Als u dat regelt in de contractverhouding met Spaarnelanden, dan hebben wij vervolgens een perceptie met de Haarlemmers van: jongens, maken wij niet op onnodige wijze zwerfvuil, want dan zijn wij verkeerd bezig. En dat is de essentie van wat ik herken in schoonbeleving of prestatiemeting. Mooi verhaal. Eerst moet het zwerfvuil geminimaliseerd worden en dan kun je zeggen dat de rest wat er is, wellicht door Haarlemmers zelf is veroorzaakt en onnodig is veroorzaakt. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Wie wil dan het woord hebben? De heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, ik wilde eigenlijk zoveel mogelijk spreekijd hiervoor bewaren, maar ik heb mij toch laten verleiden om ook over andere onderwerpen iets te zeggen. Want ja, ik vind deze Schone visie heel mooi schoon. Kortom, er ligt, wat mij betreft, een heel mooi stuk, wat ons als raad ook een aantal duidelijke vragen stelt, dus een prettig stuk om dit debat te voeren over een heel belangrijk onderwerp, want uiteindelijk gaat ook leefbaarheid, als je het vaak hebt over leefbaarheid in de steden, gaat het natuurlijk ook over andere onderwerpen, wij hebben het hier gaat over wat auto's en zo in deze stad, hebben wij een debat over gevoerd vanavond, maar uiteindelijk gaat ook heel veel leefbaarheid en waardering van omgeving, van woonomgeving, van leefomgeving, parken, gaat over Schoon. Is het schoon, lichte plastic, ligt er een versnipperd plastic, omdat er net al een maaier overheen is gegaan, zien wij ook wel eens gebeuren, is ook niet heel handig en dan kom je eigenlijk al gelijk op de eerste vraag: hoe doen wij dat nou in Haarlem? En ons

beeld, als D66, is, is dat het kan gewoon wat slimmer. En als je eigenlijk kijkt naar de uitleg, dan is de combinatie van beeldkwaliteitsplan, zoals nu DDO's worden vormgegeven met schoonheidsbeleving, dat het slimmer is. Nou, en jullie kennen D66 als partij in deze raad, die wil gewoon van een beetje slimmer houdt. Dus op die vraag heel duidelijk, als die combinatie van beide methodieken leidt tot slimmer inzet van de middelen die we hebben, ja, vooral doen. Ja, dat lijkt mij een redelijke no-brainer, om het maar in slecht Nederlands te zeggen. Dan ook iets en dan dat hoor ik ook anderen zeggen is een specifiek punt, en dat gaat eigenlijk over van, ook over no-brainers, eigenlijk gewoon gekke gedachtes, waarvan het eigenlijk zonde is dat ze gek zijn. Als voorbeeld: ik was daar met een aantal collega's, hier uit de raad, waren wij op werkbezoek bij het bevrijdingsfestival, ging over duurzaamheid en dan loop je het bevrijdingsfestival uit en wat staan daar? Daar staan van die kleine kliko's, zoals u en ik ook in de tuin hebt voor afval, van Spaarnelanden en de heer Oosting, directeur van Spaarnelanden, liep daar ook mee en ik zei van: ja, je hebt toch ook gewoon die grote bakken? Van die hele grote containers, die ook bij bedrijven staan en zo. Ik kom hier al sinds ik 12 ben, denk ik, en die kleine, dat zit gewoon vol. Om één uur, niet eens om zes uur of om zeven uur, om één uur zit het vol bij evenementen. Waarom zitten wij de grote niet neer? En toen kwam het lumineuze antwoord: "Dat staat niet in de DDO". Ja, daar wordt ik oprecht heel droevig van, daar word ik wel oprecht heel droevig van, want je ziet gewoon: dit kan veel meer en hebben meer evenementen en dat hoor wel vaker: wat is er nodig, college, wat is er nodig, wethouder, om uiteindelijk dan een partner, een partner van Spaarnelanden te verleiden om ook gewoon hun eigen hersens aan het werk te zetten, dat even over je eigen schaduw heen te springen? Want bij evenementen of bij andere festiviteiten in de stad, dan zien wij vaak dat de organisatoren het op hun terrein wel redelijk goed regelen, alleen mensen, die blijven niet bij dat het terrein, ze komen ook aan en ze gaan ook weg en hebben ook spullen mee en dan zie je dat alle normale vuilnisbakken uitpuilen en dan zie je zelfs zo'n hoopje vuil om een vuilnisbak heen liggen, terwijl mensen doen dan zelfs nog moeite om het weg te gooien. Alleen het past gewoon niet. Hoe moeilijk is het in het zie nu bijvoorbeeld, zomers zie ik dat wel eens in het Vondelpark, dan zijn er gewoon zes van die hele grote containers, die er normaal bij bedrijven staan, staan gewoon aan het begin van het Vondelpark, want mensen hebben echt de intentie om op te ruimen, maar als ze het niet kwijt kunnen, dan wordt het echt een rotzooi. Dus, wethouder, dit is een voorbeeld van hoe kunnen wij nou dat soort dingen, die eigenlijk wij hier met zijn allen, als je zomers door onze stad fietst of bij een evenement door de stad fietst, die we allemaal kunnen bedenken. Wat is er nou voor nodig om dat niet ergens in bureaucratie of redtape of hoe je het wil noemen of inertie om dat te laten hangen? Nou, dat is voorbeeld een, voorbeeld twee wat D66 ook hier vaak in deze raad betoogd heeft, is de kracht van de nudging, nudging is uiteindelijk dat duwtje, wat je nodig hebt om je gedrag te veranderen ter positieve, het voorbeeld is altijd dat mooie filmpje van een roltrap en daarnaast een trap met pianoletters, dat als je op de trap loopt, dan maakt hij geluid en dan gaat iedereen de trap nemen. Is goed voor de gezondheid, nou, ga zo maar door. Dat is een voorbeeld van nudging en wat zo leuk is, is dat ik volg aantal mensen, die heel ver zijn in dit schoonhoud domein en dan zie je dat ze van ofwel kunstbloemen ofwel echte bloemen perkjes maken rondom restafvalcontainers. Want ook bijplaatsen is een groot probleem, maar als je die omgeving rond die restafvalcontainer gewoon heel mooi maakt, dat je eigenlijk tot in je haarvaten schaamt, dat je daar een afgedankte lamp op een of een vuilniszak naast het artikel delen volzit, dan gebeurt dat niet meer en dat is ook zo'n quickwin, wat ons betreft: wethouder hoe kunnen nudging inzetten, bijvoorbeeld door van die slimme perkjes bij een restafvalcontainer, om het weer wat prettiger, om het weer wat schoner te maken? Dus, prachtige visie, heel goed dat wij hiermee aan de gang gaan, want iets is voor alle Haarlemmers levenslang, want dit beïnvloedt echt het woongenot, het leefgenot, het ontspangenot in onze stad. Kijk nog even naar acties, waarvan wij allemaal zeggen: dit moet je wel gewoon gelijk doen, hier heb je nog niet eens beeldkwaliteitsplannen of schoonheidsbeleving bij nodig, hier heb je gewoon gezond verstand voor nodig en deel twee: kijk hoe je op slimmer, leuke manieren voor weinig geld gedragsverandering kan beïnvloeden? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Leeuwen en mocht u thuis zitten, en zich afvragen wat betekent nou nudging? Nudging? Nou, nudging is dus dat je mensen subtiel stimuleert om zich op een gewenste wijze te gedragen, dan weet u eventjes waar de heer Van Leeuwen het over heeft gehad de laatste paar minuten. Dan ga ik nu verder, ja, mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u wel. In aansluiting van nudging en bloemetjes bij het afvalbakje, wilde ik zeggen meer groen, minder schoon te maken, dan heb je een betere groenbeleving en uit onderzoek blijkt dat met meer groen je ook gelukkigere mensen hebt, zie ik denk dat de hele stad daarvan opknaapt.

De voorzitter: Mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Dank u wel. Ja, ook een beetje in aansluiting op D66, natuurlijk is het beter om dat afval in ieder geval te verzamelen en te zorgen dat die bakken niet vol zijn. Wat ik al eerder heb gezegd en ik toch nog een keer dan zeggen, wat ik belangrijk vind, is, als je nou dat afval op straat ook probeert te scheiden, dan gaat ten eerste die bak wat minder snel vol, want dan kun je kiezen, je plastic en misschien, nou ja, je kunt in ieder geval twee of drie scheidingen maken, dat zit ook vrolijk uit, kun je ze namelijk een kleurtje geven. Dan ben je ook alweer stuk verder. Dat zou fijn zijn. In de tweede plaats moeten wij natuurlijk afval voorkomen, dus op festivals, nou, ik begrijp dat dat nu beter gaat, dat wij geen plastic meer op festivals hebben, dat scheelt al een heleboel, dan heb je geen plastic meer, dan heb je dus ook minder afval.

De voorzitter: Mevrouw Schneiders, u heeft een interruptie van de heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik wil u ook even ondersteunen, weet u dat wat u bedoelt, nou juist al, in ieder geval, één keer heb ik dat gezien, dat staat op de hoek van de Botermarkt en de Gierstraat, daar staan die bakken, groot en gescheiden, zodat je plastic en papier en allemaal dingen erin kunnen doen, dus als wij er samen voor pleiten dat meer van dit soort opstellingen in de stad komen dan maken wij, denk ik, een goede stap voorwaarts.

Mevrouw Schneiders: Het lijkt mij helemaal goed. Ik heb ze nog niet gezien, maar ik ben heel blij te horen dat dat ook kan, dus dat dat er ook is. Nou, die gedragsverandering, dat is natuurlijk, je moet dan eerst, denk ik, faciliteren, je moet eerst zorgen dat het kan en dan de gedragsverandering. Ik ben trouwens blij te horen van D66 dat zij met dat nudging, dus ik begrijp dat ook diftar, dat dat ook een beetje past natuurlijk in dat hele nudging-idee. Maar daar komen wij later nog op terug en ik wil nog een opmerking maken, ook dat de vervuiling bij, heel veel zwerfvuil heb je natuurlijk tussen supermarkten en scholen en misschien dat wij daar gewoon ook nog iets extra aan kunnen doen. De weg van de supermarkt naar de school, want de kinderen, die gaan dan allemaal blikjes halen of kartonnetjes drinken halen en dat gooien ze onderweg weer weg. Misschien helpt het om daar nog snel effect mee te sorteren.

De voorzitter: De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Ja, droevig, mooi, heel fijn, heel goed, een hele filosofie over hoopjes vuil, ik heb het allemaal vandaag geleerd van de heer Van Leeuwen. Het ging één voor één uur door. Ergens in het verhaal van de heer Van Leeuwen kwam die op: Haarlem is een schone stad. En zou een schone stad moeten zijn en daar is de VVD het helemaal mee eens. Alleen wel vinden wij op dit moment dat wij teveel inzetten op snelle dingen. Dingen die nu wat oplevert, maar wij kijken te weinig, naar onze mening, naar de toekomst en misschien de wat verdere toekomst. Dus hoe kunnen wij nou dingen aanpakken in de, misschien niet binnen nu en een half jaar, maar binnen nu en de komende tijd. Wij zouden graag daar zo iets meer focus

op willen zien. Verder hebben wij het ook de huidige prestatiemetingen op basis van de beeldkwaliteit, deze zouden wij graag handhaven, meten is tenslotte weten, een schoonbeleving is wat ons betreft veel te vaag en wij zouden het liever gewoon hard kunnen meten in cijfers en onderzoek. En een ding wat wij graag ook zouden willen toevoegen is dat wij ook gaan meten hoe vaak bakken vol zijn en hoe groot die bakken dan zijn. In de rondvraag van vorige vergadering kwam het al eventjes terug, die wij uiteindelijk schriftelijk hebben moeten afhandelen, dat sommige bakken gewoon veel te klein zijn, waar een grotere bak geplaatst kan worden, dus die en de bakken voor papier en glas, zouden wij ook graag aan toe willen voegen.

De voorzitter: Mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ruim een jaar geleden is Haarlem lid geworden van de statiegeldalliantie en volgens die alliantie is 90% van het zwerfafval-probleem opgelost, als wij statiegeld invoeren op kleine petflesjes en blikjes, dus ik vroeg mij af hoe het daarmee staat? Of wij dat statiegeld gaan invoeren en of wij dan inderdaad voor 90% dit probleem hebben opgelost. En Bigbelly's, die zijn goed tegen rattenoverlast, groter en zij hebben zo'n automatisch meldsysteem, als ze vol zitten. Er zijn er onlangs negen geplaatst van het centrum naar de binnenstad. Zou het niet goedkoper zijn om gewoon al die kleine, open bakken te vervangen met Bigbelly's, zodat je niet hoeft te na te wegen, naprikken enzovoorts? Zou dat een keertje uitgezocht kunnen worden? Dank u wel.

De voorzitter: De heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Ja, dank u wel voorzitter. Nou, ik kan een heel groot gedeelte bij D66 aansluiten, ook wij hebben meerdere keren bij Spaarnelanden gevraagd van: waarom staan dit type prullenbakken nou in de binnenstad en waarom zet je er niet wat anders weg? En dan komen ze elke keer weer met een antwoord: ja, dat zijn de afspraken, wij hebben daar geen vrijheid in. Dus mijn vraag aan de wethouder is: hebben zij, als DDO-partner inderdaad geen vrijheid in het kiezen van de inzamelingmiddelen om de stad schoon te kunnen houden? Of heeft de gemeente echt besloten om een constructor 70 liter of een andere 50 liter bak neer te zetten op bepaalde plekken? Zij zeggen dat zij daar aan gehouden zijn, dat soort dingen, of om de 25 meter. Nou, afval in de binnenstad, zie je het meeste bij de prullenbakken. En dat zijn dus die te kleine prullenbakken van 50 liter. Die moet je echt in de binnenstad niet meer gaan toestaan. Beter geen prullenbak, dan een te kleine prullenbak. Of je moet elk uur, moet je even langs gaan om een zakje te wisselen, maar dat is veel te duur, dat moet je niet doen. Dus haal die prullenbakken weg en plaats misschien nog meer Bigbelly's, maar volgens Spaarnelanden zijn dus verfafvalklepjes, van het CDA, u weet wel, die leuke dingen aan de achterkant, van de ondergrondse containers, 28 zijn er geplaatst, is het een succes. Waarom rollen wij dat nou niet meer uit? En zorgen dat dat bijna in alle prullenbakken aanwezig is, in met name de binnenstad. Ook al een keer heeft in de krant gestaan over een app, om te zien of de containers vol zitten. Nou, die informatie heb ik met Spaarnelanden vorig jaar al doorgesproken en die zouden medio de eerste helft van dit jaar, eigenlijk gaan proberen om de informatie die zij ook op de wagens hebben, de gaan delen via het internet. Dus dat wij, als burgers, ook kunnen meekijken in de vulgraad van de ondergrondse containers. Dus waarom zetten zij dat nog niet op het web? Het is een hele kleine technische aanpassing en dan zijn in ieder geval de mensen die willen kijken, kunnen alvast kijken of een container vol zit of niet. Heel klein dingetje, maar een hoop ellende kun je ermee voorkomen, volgens mij. Onkruid hebben wij het, dat is ook zoets, onkruid wordt steeds minder of planten worden steeds minder als onkruid bestempeld, dus gelukkig wordt het steeds meer geaccepteerd, dat is wel een goede zaak dus maar, je er moet nog steeds een hele andere beleving gaan komen en even kijken, die hebben we gehad. Oh ja, ik heb ook een technische vraag gesteld over de kartondagen. Misschien heeft u het gelezen, ik irriteer mij er elke keer weer aan, als ik hier op maandag of vrijdag, hier in het stadhuis kom en

het is weer kartondag, dan staat er overal, duwt elke ondernemer maar zijn karton naar buiten in de hoop dat het niet waait en dat het dan lekker blijft staan en dat het netjes opgehaald kan worden. Nou, je ziet heel vaak dat het niet goed aangeboden wordt, het wordt niet gebundeld, het wordt gewoon los op elkaar gegooid, kijk, hier aan de overkant bij de ingang van het stadhuis maar, het wordt echt een grote klerezooi. Op moment dus dat alles weg waait, en dat hebben wij vorig jaar echt een stevige storm meegemaakt, dat Spaarnelanden de hele dag bezig is geweest om de hele binnenstad met zes man schoon te maken. Die kosten worden dus niet verhaald op de ondernemers. Dat moeten wij dus, eigenlijk als burgers betalen, want dat zit gewoon in het grote potje waar wij met zijn allen aan mee betalen. Dus het staat ook in het stuk, er wordt ook meer aan handhaving gedaan, er wordt ook meer gecontroleerd en wat mij betreft, het CDA betreft, mag dat nog wel wat steviger. En daar gaan wij een heleboel afval mee voorkomen. En nog één ding, dat is de afvalcoach, dat heb ik ook al gezegd, ga ook met de middenstand praten over verpakkingen. De DekaMarkt, sinds die leuke, pseudoleuke dingetjes, slecht dingetjes, maar de verpakking is nog slechter en daar moeten zij echter keer meegaan stoppen, de ballonnetjes die vrij, die uitgedeeld worden bij sommige fastfoodwinkels, nu doen ze het geloof ik niet meer, maar het was wel zo, ja, die dingen, voordat de kinderen thuis waren, waren ze al in het milieu terecht gekomen, dus ook daar moet je gesprekken mee aangaan om alternatieven aan te gaan bieden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben dit allemaal even aangehoord en wij zijn toch wel al tot de conclusie gekomen, dat kartondagen natuurlijk, net als in Haarlemmermeer, dat je daar een aparte dag voor in de week moet hebben. Zaterdags halen zij in Haarlemmermeer altijd karton op. Dus zoek dat maar op. En dat is daar beter geregeld als in Haarlem, dat moet ik constateren. Wij constateren ook en dat doen andere gemeentes ook, dat wij de containers laten beschilderen bijvoorbeeld met bloemen, als het wat vrolijker wordt, niet dat wij dan die vieze bak elke keer hebben. Dus dat zou een goede opsteker wezen en daar wil Trots ook het voorbeeld meegaan stellen, dat wij dat gaan doen, dus als iets openbaar is, maak er een bloem op, laat de kinderen van een school, of wie dan ook, iets leuks erop maken, dat het een beetje gezelliger wordt. En dat is, denk ik, ook een misvatting in Haarlem, het is voorheen en vroeger had je dat ook, dat je dus op zaterdag meer vuil ophaalde. Overal, die bakken zijn vol, het wordt eigenlijk opgehaald, eigenlijk te weinig en dan zeg ik erbij: ook plastic containers, daar is het precies hetzelfde liedje, ze worden al groter, dat zie je in de binnenstad al, eerst waren het kleine bakken, ze worden al steeds groter, dus daar moeten wij toch heen. Dus de Haarlemmer wil toch wel goed selecteren, wat zij allemaal weggooiden. Dus wij geven de wethouder mee: zorg nou dat je een goed beleid krijgt, dat de Haarlemmer, die containers op gaat vrolijken en dat is misschien wel eens een keer verstandig om dat eens een keer te promoten, voor mijn part op scholen, het moet eens een keer veranderen. Je moet ook een omslag kunnen maken in dat soort dingen. En hout wat ze overal neergooien ja, u weet het zelf wel, je moet de mensen veranderen, je moet ze bij de hand nemen, ja, wij kunnen niet alles, maar enkel met zijn allen kunnen wij dat prima, denk ik, realiseren. Dus ik hoop dat u erover na wil denken met Spaarnelanden, dat dat en misschien, dat u toch weer misschien een scholier erbij krijgt op zaterdag, die hier en daar ook eens de rommel opruimt. En dat zou ook wel eens mee, dus jongeren aan het werk zetten, als ze dat willen. Dank u.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ik sluit mij aan bij de bij de opmerkingen over statiegeld en over de kleine prullenbakken. Voor de rest: doe meer aan hondenpoep, stel bijvoorbeeld net als de gemeente Velsen plasticzakjes beschikbaar en betaal het uit de hondenbelasting en tenslotte voorzitter, wij willen open data. Maak transparant, wanneer

ondergrondse containers zijn geleegd en worden geleegd en zorg dat bewoners via een app volle bakken kunnen melden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Heb ik iedereen gehad? Ja, wethouder, dan bent u.

Wethouder Snoek: Ja, dank u wel. Goed ook om met elkaar hier het gesprek aan te kunnen gaan op basis van deze opinienotitie, die wij dan ook uitwerken. Ik hoor overwegend steun voor het idee om te gaan naar een combinatie van schoonbeleving en beeldkwaliteit. Net als de heer Smit, merkte ik dit weekend bij weer eens nalezen: hé, dat staat er verkeerd, ik dacht: moet ik u nou nog een brief sturen, maar ik denk dat u weet wat wij daar bedoelden, maar terecht constateert u dat het daar verkeerd staat. Het ging over, de derde optie zou dan zijn volledig over te gaan naar schoonheidsbeleving en niet meer te kijken naar beeldkwaliteit, maar volgens mij is de middenvariant de beste en proef ik daar ook steun voor, richting de VVD zeg ik dan meteen ook, ook voor die schoonbeleving zijn gevalideerde methodieken om dat te meten en is het dus niet even op straat en iemand vragen: vindt u het een beetje mooi? Maar ook daar kunnen wij gewoon harde afspraken over maken, met onze partners over van: hé, dat moet dus op een bepaald niveau zijn en moet ook dan weer perspectief geven op groei en kunnen wij dat dan ook omhoog brengen, met welke inzet kunnen wij dan zien dat die schoonbeleving, gevalideerd gemeten, ook weer omhoog gaat? Dan heeft u tal van suggesties gedaan, die ik dan ook graag wil meenemen richting de uitwerking. Voor de volledigheid ga ik ze nog eens even langs. De grote klike's, afvalbakken bij evenementen, dan gaat het niet denk ik u om het afval op het evenement zelf, want dat is bedrijfsafval en wordt apart georganiseerd, maar het gaat ook over de looproutes en dat soort stukken. Oh ja, het groen rondom de containers, nudging had ik opgeschreven, maar ik herken soms mijn handschrift niet meer, ook door verschillende partijen naar voren gebracht, door de heer Van Leeuwen, nemen wij mee in de uitwerking. Aanpak van welvaartsvuil, noemen wij dat, ... zegt: ja, ik vind dat niet terug, de troep op het water, maar dat benoemen wij als één van de elementen waarvan wij zeggen: nou, dan zou je mogelijk meer mee kunnen. U zegt: nou, dat wil ik graag zien. Ik heb het niet van veel partijen gehoord, dus ik wil er wel even naar kijken, want ook daarvoor geldt dan, als we daar meer op inzetten, dan moet je op iets anders misschien wat laten, maar ik heb u goed gehoord. Ik denk: misschien moeten wij dat dan in de volgende fase ook even nog als discussiepunt naar voren brengen, om te kijken of daar dan draagvlak voor is. Afval scheiden op straat heb ik GroenLinks hoorde zeggen, ook de routes van supermarkten naar scholen, ik heb onlangs een nieuw woord geleerd, dat heette snoeroutes en bijvoorbeeld alleen al om te zorgen dat de vuilnisbakken dan aan de juiste kant van de straat staat, maar de scholieren lopen, soms zijn het zulke eenvoudige ingrepen, die al leiden tot betere prestaties, dus die nemen wij zeker mee. VVD zegt ook: kijk nou naar de lange termijn. Wat mij betreft is dat de preventie-agenda, die hier ook onderdeel van maakt en u zei dus: zorg dan je harde metingen hebt en niet zomaar wat. PvdA vraagt naar statiegeld op blik, dat is een landelijke discussie, dat kunnen wij hier helaas niet in Haarlem afdwingen en ik weet niet wat de laatste stand van zaken daarvan is. En u zegt: kunnen wij dan alle bakken vervangen door BigBelly's? Daar zit een prijskaartje aan, de vraag is ook of het op alle plekken effectief is? Maar ook het CDA vraagt daarom, kijk dan goed over welke bak staat waar en hoe zorg je dat zoveel mogelijk afval in de bak belandt, waarbij ook het gescheiden afval ophalen op straat, zijn voor- en zijn nadelen heeft, plussen en minnen, maar ik wil zeker dat als pilot gaan inzetten, om te kijken hoe kun je nou op de beste manier afval gescheiden ophalen en zorgen dat mensen het ook aanbieden, zodat wij dan met elkaar dan ook weer vanuit die ervaringen keuzes kunnen maken? CDA zegt: En zijn die DDO-partners dan gehouden aan die bakken op die plek? Wat ik prettig vind aan dit traject, want wij spreken er hier nu met elkaar over, maar ik spreek ook met al onze partners hierover, is dat wij nu met elkaar om de tafel zitten, met elkaar aan deze visie hebben gewerkt en werken aan de uitvoering en dan ook met de ervaringen van Spaarnelanden zelf weer, die daar aan tafel zit, maar bijvoorbeeld ook handhaving weer, die aan tafel zit, om te kijken en wat werkt dan het best, zodat wij niet

over vijf jaar weer moet zeggen: ja, dat zat in het de DDO en wij hebben er verder niet met elkaar over nagedacht. De uitrol van de klepjes, om dat verder mee te nemen, de informatievoorziening over de vulgraad van de containers, ik weet ook dat Spaarnelanden daaraan werkt, weten ook niet wat de laatste stand van zaken daarvan is, maar laten we daar bij de uitwerking dan ook op terugkomen. Karton, extra inzetten op handhaving heb ik gehoord en het in gesprek gaan met middenstand, dat doen wij ook al vanuit de Duurzaamheid om te kijken: hoe kunnen wij nou verpakkingen terugbrengen, want ook daar, denk ik, dat u een terecht punt heeft. En Trots zegt: zou je nou ook niet jongeren aan het werk kunnen zetten? Misschien heeft u onze groene Muggen al wel eens langs zie lopen, jongeren die bijvoorbeeld bij evenementen en op drukke dagen, zichtbaar op straat aanwezig zijn om met elkaar in het kader van duurzaamheid, maar ook een schone stad aan Haarlem te werken. En volgens mij heb ik dan alle punten benoemd.

De voorzitter: Mooi. Ja, ja, wij doen nog even heel kort een tweede termijn. En u heeft trouwens geen tijd, maar ...

De heer Visser: Geen enkele vraag van mij is beantwoord.

De voorzitter: Nou, dat is dan ook niet de bedoeling. Mijnheer Snoek, of mijnheer Snoek, wethouder Snoek, wilt u dat nog herstellen, voordat ik de tweede termijn inga? Of neemt u dat zo even mee? Doen wij dat wel eventjes. De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u. Nog een puntje, de wethouder die had het over volmelding van restafval, maar ik zou ook graag de volmeldingen van papier en glas daarin meenemen, zodat wij echt goed kunnen meten wanneer zijn er nou bakken vol, hoe vaak zijn die bakken nou vol en in welke mate dat nou overlast verzorgt?

De voorzitter: De heer Schepers.

De heer Schepers: Dank u wel. Ik heb nog een vraag aan de wethouder: hoe wordt nu bepaald waar een Bigbelly geplaatst wordt? Want ik was laatst bij een wijkraadvergadering, daar sprak ik met iemand van handhaving en die zei: ja, goh, had ik mijn geweten dat die Bigbelly's nu geplaatst worden, want ik weet ook nog wel aantal spots of een aantal hotspots, waarbij heel graag een Bigbelly zouden willen hebben, dus daar ben ik wel benieuwd naar, mag ook een technische vraag, als u het antwoord niet weet, maar.

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de wethouder, ik weet niet hoe duidelijk u bent, maar kunt u ook toezeggen dat u in principe constateert dat elk zwerfafval, dat ontstaat door een te volle of een te kleine bak, in ieder geval te laat geleegde bak, dat dat in principe tot het verleden moet behoren?

De voorzitter: De heer Hulster.

De heer Hulster: Ja, ik ben toch een beetje verbaasd, dat de wethouder zegt dat hij niet herkent dat ons oppervlaktewater regelmatig heel erg vervuild is, u zegt: ik heb dat niet eerder gehoord, zegt u, of ik hoor dat niet elders. En dan gaat hij ook weer een beetje voorbij aan wat nou eigenlijk de ambitie is natuurlijk van zwerfvuil verwijderen, want al ons zwerfvuil komt uiteindelijk in het water terecht, als wij het maar lang genoeg laten liggen. En als je bijvoorbeeld bij de Amsterdamse poort gaat kijken, daar zit een heel klein, schattig watertje, daar zitten twee ganzen te broeden van weet ik veel wat voor soort en die beesten leven tussen het plastic, omdat het gewoon helemaal vol ligt daar. En zo af en toe wordt dat er weer even uit

gehaald en dan na een tijdje ligt het weer helemaal vol, want het waait er allemaal in daar, dus ik denk dat daar toch echt een belangrijke en u zegt: het is jammer, wij hebben dan minder geld om andere dingen te doen, maar ik denk dat het toch heel belangrijk is, dat u daar ook aandacht voor heeft, want dat is echt waar het de stad verlaat en dan komt het echt in het milieu terecht.

De voorzitter: Mooi, volgens mij was dat de tweede termijn. Wethouder en de vragen dan natuurlijk van de heer Visser.

Wethouder Snoek: Maar ja, de heer Hulster en ik denken, wij hebben even goed langs elkaar heen gesproken, ik heb niet willen zeggen dat ik dat niet herken, sterker nog, volgens mij heb ik willen zeggen dat u het niet herkend heeft in deze notitie, waarbij ik het benoemde als welvaartsvuil en wel degelijk het onder uw aandacht willen brengen en daarbij heb ik alleen gezegd: wij vragen aan deze raad om de richting te geven, want zijn er elementen die wij op moeten nemen? U heeft er eentje benoemd, ik denk dat dat een hele goede is, maar u bent de enige die hem genoemd heeft en daarom heb ik gezegd: nou, laat ik er dan in de volgende fase, als discussiepunt op terugkomen, want, het is wel, wij kunnen niet op alles handhaven en als u zegt: hier moet wat mij betreft prioriteit op liggen, Nou ja, volgens mij moet u nu niet gaan hand opsteken, maar moet ik in de reactie dan komen van: nou ja, dat kan, dat leidt tot dit, of hoe werken wij dat uit? Ik heb geenszins willen zeggen, wij hoeven niet de band terug te kijken, maar dat dat niet belangrijk vindt of dat ik niet eens herken dat dat er is, sterker nog, volgens mij benoemen wij het expliciet in de notitie. Dat is wat ik wilde zeggen. De OPH, nee, die toezegging kan ik u niet doen, wat ik iedere keer weer denk, als ik iemand zijn zak naast die bak neerzet, als die vol is, ik neem hem terug mee naar huis, dat is wat ik doe en het is net als ook het afval, het karton wat buiten op straat wordt aangeboden, wij doen het met elkaar en ja, volgens mij moet onze ambitie zijn om te zorgen dat die bak altijd toegankelijk is voor de bewoner, dan kunnen wij nog beter maken als hij thuis het al kan zien, als hij toevallig een keer vol zit. Die bakken moeten zo snel mogelijk geleegd worden, maar ik kan u toch niet de belofte doen, dat niemand meer zijn rotzooi dumpst? Wat ik ook iedere keer zie, is dat mensen bijvoorbeeld grof vuil naast die bakken neerzetten. Die belofte ga ik u dus niet doen. Jouw Haarlem, de Bigbelly's zijn nu ingezet op de Rode Loper, dus zijn volgens mij ook nu niet beschikbaar voor die andere plekken, maar wij moeten met een bakkenplan komen, de Bigbelly's zijn een stuk duurder, ook hoe ze werken, dus ik ga mij niet zomaar overal neerzetten. Wat ik wel weet uit mijn ervaring ook, als wethouder openbare ruimte, is dat wij vaak met bewoners in gesprek gaan: kan er niet een bak bij dat bankje, want daar staat altijd rotzooi? Of mag bij dat bankje er nou net eentje met een klep, want die zakjes met die hondenpoep zitten er heel de tijd in nou, als je een bak met een klep hebt, wordt hij veel minder gebruikt, dus dat is een afweging, die wij iedere keer met elkaar maken, maar waarbij wij ook naar de bewoners proberen te luisteren, maar volgens mij klopt het dat wij nu niet Bigbelly's plaatsen op diverse plekken, ergens in de openbare ruimte. En de VVD, ik hoor u, u vraagt om volmelding, ook voor de papier en glasbakken. Ik weet op dit moment niet of dat technisch mogelijk is, die worden ook niet op een gegeven moment afgesloten, als ze vol zijn, maar ja, ik kan u daar dus nu geen antwoord op geven, anders dan dat ik daar bij de uitwerkingen naar zou moeten kijken. En ik zoek in mijn briefje, ik weet niet wat er gebeurd is, of ik heb een volledige black-out gehad of ik heb bij uw vragen gedacht: oh, die heb ik al bij een andere partij opgeschreven, maar ik zie ChristenUnie niet eens terug, daarmee doe ik u eigenlijk altijd al tekort. Dus mijn excuses daarvoor.

De heer Visser: Het was de vraag over open data, over het legen, al geleegd zijn en de volgende leging en melden via een app en het was de vraag over de hondenpoepzakjes beschikbaar stellen, zoals de gemeente Velsen doet.

Wethouder Snoek: Ja, die van die app heb ik volgens mij beantwoord, omdat ook PvdA, CDA daarnaar voegen, ik weet dat daar aan gewerkt wordt, ik weet niet wat de stand van zaken daarvan is, maar lijkt mij belangrijk om bij de uitwerking mee te nemen. En de hondenpoepzakjes beschikbaar stellen, had ik inderdaad niet in beeld, nou, laat ik die dan ook als uw opmerkingen meenemen naar de uitwerking.

De voorzitter: Fijn, dank u wel. Wat mij betreft hebben wij dit zo voldoende besproken. Het is natuurlijk een informatienota of een opinienota, gaat niet door naar de raad.

13. Rondvraag

De voorzitter: Dan gaan wij door naar agendapunt 13 en dat is de rondvraag. Wij hebben nog ruim een kwartier voor, ik ga eerst beginnen met degene die hun rondvraag hebben ingediend. Dan begin ik bij de Partij van de Arbeid, mevrouw Wisse, moet...

De heer Abassi: Ik doe hem, voorzitter.

De voorzitter: Oh, de heer Abassi. Gaat uw gang. Sorry.

De heer Abassi: Dank u wel. Ik heb een vraag voor wethouder Snoek. Wil de wethouder, en gezien de inspraak bij vorige vergadering van een inspreker op korte termijn parkeerverbodsborden of paaltjes plaatsen op de Zuid Schalkwijkerweg om een einde te maken aan parkeren in insteekhavens en ook de openbare weg bij stoepen en dergelijke?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Snoek: Ja, ik probeer al een tijdje hier scherpheid over te krijgen, over wat kan, nu, wij gaan de Zuid Schalkwijkerweg aanpakken en kunnen dan ook de inrichting aanpassen en proberen de situatie dan op te lossen. Of ik nu een bordje kan plaatsen om op die locatie parkeerverbod voor elkaar te krijgen, kan ik u nu nog geen antwoord op geven, maar probeer ik scherp te krijgen. Ik dacht: wij gaan gewoon handhaven, gewoon handhaven kan niet, want er mag nu feitelijk geparkeerd worden, dus dan moet er een verbodsbord geplaatst worden en toen werd ik de techniek in getrokken, dus daar moet ik bij u op terug komen.

De voorzitter: Dan ga ik naar GroenLinks, die had twee vragen. Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ik heb in ieder geval nog een vraag over en dat was meer een constatering, als de circulaire is in Haarlem, gaat gestaag een ontwikkeling door en vorig jaar konden wij nog geen lokale partner vinden voor een, om ons, om de koffieprut die wij hier hebben, om die ook daadwerkelijk in Haarlem af te zetten, maar nu heb ik begrepen vanuit de stad, dat dat nu wel mogelijk is en dan wil ik eigenlijk aan de wethouder vragen om te kijken of het mogelijk is om onze koffieprut in Haarlem te verkopen?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Ja, ik ben wethouder koffieprut. Ja, dat klopt. Ja. Zou ik voor u moeten nagaan, ik heb het idee dat er ook een technische vraag over is gesteld door mevrouw Wisse, volgens mij. Dus daar zou u nog even naar kunnen kijken en de Raadsamen, als u dat niet, die heeft ze al gehad, desalniettemin nog steeds deze vraag?

Mevrouw ...:

Wethouder Berkhout: Oké, nou, ga ik even achteraan.

Mevrouw Oosterbroek: Nee, het kan gewoon nu.

Wethouder Berkhout: Oké.

De voorzitter: De wethouder, die gaat er achteraan. U had dus een vraag nog maar, dat is mooi. Dan gaan we naar Jouw Haarlem, u had er ook één.

De heer Schepers: Ja, dank u wel. Met het gevaar dat die al een keer gesteld is, vanaf 1 juli wordt het autoluwe gebied in de binnenstad uitgebreid. In dit gebied bevinden zich enkele algemene invalidenparkeerplekken. Blijven deze plekken gehandhaafd? Zo ja, hoe kunnen mensen met een invalidenparkeerkaart toegang krijgen tot het autoluwe gebied? En zo nee, worden deze plekken elders gecompenseerd? En de vraag is naar aanleiding van de folder die verspreid is, waar geen woord gerept wordt over invalidenparkeerplekken.

De voorzitter: Volgens mij hebben wij deze discussie al een paar keer gehad zelfs, dus als de wethouder kan verwijzen, als hij dat wil, dan kan hij verwijzen naar een eerder antwoord, anders dan...

Wethouder Snoek: Nee hoor, de ChristenUnie heeft hier onder andere vragen over gesteld, Trots volgens mij vragen over gesteld, bij de behandeling van de uitbreiding van autoluwe binnenstad. Wij hebben aangegeven, eigen invalidenparkeerplaatsen worden op maat afspraken over gemaakt, indien mogelijk gecompenseerd, maar de algemene invalidenplekken niet, mensen krijgen dus ook in toegang tot het gebied, dat was onderdeel van de discussie.

De voorzitter: Fijn, dan hebben wij dat weer een keer duidelijk. Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Dank u wel, voorzitter. Momentje hoor, ik zal even iets dichterbij de microfoon komen. In het weekend vooral vanaf donderdag, is de Lange Veerstraat een echte uitgaansstraat geworden. Vanaf vijf uur staan de terrassen stampvol, de drukte op de terrassen en het fietsverkeer gaan op dat moment niet meer samen. En regelmatig leidt dat tot botsingen, woordenwisselingen, kortom een uitermate onveilige en onwenselijke situatie. Omstandigheden veranderen in de loop der jaren, daar moet de gemeente op inspelen en dit is zo'n omstandigheid. Voor zowel horecabezoekers, als voor fietsers, is een situatie ontstaan, die niet meer veilig is en wenselijk is. En Liberaal Haarlem vraagt de wethouder dan ook om op korte termijn een alternatieve fietsroute aan te wijzen voor de Lange Veerstraat van donderdag tot en met zondag vanaf vijf uur. Is de wethouder daartoe bereid?

Wethouder Berkhout: Dat kan ik u op dit moment niet toezeggen, er zijn wel inderdaad meer ontwikkelingen gaande, dit is dan met betrekking tot de horeca, op bepaalde piekmomenten. Tegelijkertijd zien wij ook het winkelend publiek in de Gierstraat op bijvoorbeeld zaterdagmiddag, waarbij wij denken: gaat het nog goed samen? Dus dit is op zich, wij onderzoeken dit wel, maar daar kan ik op dit moment nog geen uitspraken over doen of hij daar iets concreets mee gaan doen. Maar ik neem dit mee, zo kan ik hem wel eventjes, dat kan ik wel toezeggen.

De voorzitter: Maar waar denkt u dat dan mee naartoe? En wanneer horen wij er iets van?

Wethouder Berkhout: Dat zeg je toch, als je wethouder bent of daar kom ik op terug. Nee...

De voorzitter: Ja, daarom zeg je als voorzitter dan ...

Wethouder Berkhout: Ik moet het eventjes in de overweging nemen, dus, omdat het kan ook best wel consequenties hebben. Dus ik kan er nog geen concrete toezeggingen op doen. Ja, wat kan ik zeggen? Dat we daar volgende commissie op terug kunnen komen misschien, is dat een idee? Even met een soort van mededeling of iets dergelijks? Zou dat een vorm zijn?

De voorzitter: Dat zou keurig zijn.

Mevrouw Otten: Ja, dat vind ik vooralsnog een goed idee. En anders misschien een motie of zo?

De voorzitter: Nou, dan is mevrouw Otten daar ook tevreden over. Dat is ook fijn. Dan ga ik nu verder met de vragen van de SP, die heeft het langste nog de spreektijd. U heeft er drie, als u dat kort en krachtig doet, is dat fijn voor de anderen.

Mevrouw Eckhard: Ik heb ruim de tijd. Hyacintenlaan, bewoners van de Hyacintenlaan hebben afgelopen dinsdag een gesprek gehad met de gebied- of verkeersambtenaar, mevrouw Faber. Er is in de wijk veel onrust over de nieuw te plaatsen bovengrondse vuilcontainers. Uiteraard is de fractie van de SP blij met de nieuwe containers voor gescheiden afvalinzameling, maar waarom zulke grote bakken en waarom niet ondergronds? En het zou natuurlijk wel fijn zijn, als de bewoners niets tegen gigantische betonnen bakken aan moeten gaan kijken. Kan het hier samen met de bewoners een oplossing voor gezocht worden? Daarnaast is er in deze buurt veel te doen over de onveilige oversteek op de kruispunt met de Zijlweg. De bewoners willen daar ook graag in overleg met de gemeente. Kan de wethouder onderzoek doen naar de verkeersveiligheid daar en met een plan van aanpak komen? En dan is er een 'Bankjes in de Stad', ingezonden brief verzonden naar verschillende fracties door de heer Albert Jansma. Hij pleit voor meer bankjes in binnenstad. De fractie van de SP wil dit ook heel graag. Sterker nog, wij pleiten graag voor meer bankjes in heel Haarlem. Kan de wethouder toezeggen, dat er meer bankjes komen? En als derde heb ik een extra rondvraag over de insprekerster, die hier vanavond was, over de Busken Huëtstraat. Ik vind het ontzettend leuk dat de bewoners met zo'n plan komen, en zo breed gedragen is en ik wil graag van de wethouder horen dat verder gaat met dit plan?

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Ja. De Hyacintenlaan, de ondergrondse bakken, u heeft deze vraag wel vooraf aangeboden, maar een paar uurtjes geleden, dus daar heb ik gewoon, ik weet niet, sommige plekken is het niet mogelijk om de bakken ondergronds ter plaatsen, maar ik ken deze situatie niet specifiek, dus daar ga ik bij u op terugkomen. De Zijlweg, oh nee, de bankjes. Ja, dat is ook een ambitie van dit college, om voldoende zitplekken in de stad aan te bieden, dus bij projecten, grote onderhoudsprojecten kijk ik daar ook naar, probeer ik ook iedere keer te kijken: kunnen wij dat ook toevoegen? Met u, proberen wij dat doen en ik zou zeggen bij een van de eerstvolgende plannen, kijkt u met mij mee en zegt van: nou, wethouder, dit is toch echt een plek om een bankje erbij te zetten en dan kunnen wij dat ook doen, maar ik herken uw vraag en laat ik zeggen, het staat ook op mijn agenda, dus het antwoord daarop is ja. En dan vraagt u nog naar de Zijlweg, dat, u zei Zijlweg. Ja, zei Zijlweg. Ja, ik was het zelf ook bijna kwijt. Ja, dat vind ik lastig, volgens mij is dat best een druk knooppunt ja, en wij kunnen wel vandaag zeggen van: nou, daar gaan wij dan ook onderzoek naar doen, maar ik denk dat wij veel knooppunten in Haarlem hebben binnen de SOHR ook prioriteiten hebben gesteld, dus ik kan u niet nu even toezeggen van: wij gaan ook een onderzoek doen naar de Zijlweg, als daar een onderhoudsbehoefte ligt, of die weg gaat aangepakt worden, dan kijk je natuurlijk naar optimaliseren, maar ik kan niet op iedere rondvraag van u zeggen: nou, dan gaan wij daar onderzoek naar doen. En vervolgens het groenproject, het vergroenproject, is natuurlijk een mooi voorbeeld, die goed aansluit bij de ambities die wij hebben als college en u als raad en deze coalitie om de openbare ruimte te vergroenen. Wat ik begrijp van het

project is dat initieel gekeken werd naar bomen, maar door de ondergrondse infrastructuur, het plaatsen van bomen heel moeizaam is en dat wij nu, vanuit het gebiedsteam, of, ik weet niet precies welk onderdeel van de organisatie aanhaakt, maar wel aan het kijken zijn wat dan wel mogelijk is. Als altijd blijft het kwetsbaar, bijvoorbeeld als er een afweging gemaakt moet worden tussen parkeren en vergroening, dan moet je goed weten dat je de buurt mee hebt, dus volgens mij is dat de stand van zaken, bomen lastig vanwege kabels en leidingen in de grond, ook door andere partijen gescand en nu kijken hoe kunnen wij dan toch ook met de bewoners meekijken naar vergroening, het ja, dat staat ook expliciet in ons coalitieakkoord en het collegeprogramma, in onze SOHR-uitvoeringsagenda met de wijk, vergroenen waar het kan.

De voorzitter: Fijn. Dan is de VVD aan de beurt. Eén vraag.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Een vraag over het Wijnruitpad, daar is sinds kort een paaltje voor, waar normaal gesproken het fietspad mee werd afgeschermd, dat daar geen auto's door konden, is omlaag. Zou de wethouder willen uitzoeken of dat expres is gebeurd of dat dat per ongeluk is en dat dat paaltje weer terug omhoog moet?

Wethouder Snoek: Ik wil alles voor u uitzoeken, dit mag u mij gewoon mailen, zoek ik het voor u uit, krijgt u vaak nog sneller antwoord, dan wanneer u wacht tot deze rondvraag.

De voorzitter: Ja, en dat geldt natuurlijk sowieso. Als u ze eerder indient, krijgt u echt goed antwoord. Trots, u had er twee.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Gisteravond was ik bij de wijkraad Binnenstad en het is natuurlijk toch het geval rattenoverlast, mensen klagen, bewoners, hoe gaat u dat oplossen? Weet u een passende oplossing? Gaat u Spaarnelanden laten kijken? Het is natuurlijk wel zo, dat de horeca natuurlijk ook een beetje in sommige dingen misschien ook de containers niet goed afsluit, maar wij willen toch wel van Trots Haarlem dat u eens even nader onderzoek gaat plegen. De bewoners klagen massaal, dat was gisteravond ook...

De voorzitter: Mijnheer Amand, kunt u het zo kort en krachtig mogelijk doen, ik wil ook die andere twee nog even behandelen.

De heer Amand: Nou, ik vind dat ik heel kort ben, mijnheer de voorzitter. Dus een antwoord van de wethouder. En dan heb ik de volgende vraag: heeft het college notie genomen van een mogelijk vertrek van Tata Steel uit IJmuiden? Kunt u daar antwoord op geven? Ja, daar komt ook een vraag en in verband met het grafiet, dus ik, wij willen van Trots Haarlem toch even weten of u daarmee op de hoogte bent?

De voorzitter: Wethouder Snoek.

Wethouder Snoek: Deze wethouder is in ieder geval niet actief geïnformeerd door derden over het eventueel vertrek van Tata Steel, maar misschien dat de heer Berkhout meer weet dan ik. De ratten, is een serieus probleem, iedereen die dat in zijn huis moet meemaken, het is verschrikkelijk, het lijkt mij ook. Daarom hebben wij ook gezegd: wij intensiveren onze aanpak op de rattenproblematiek, u bent daar volgens mij door een, met een informatiebrief over geïnformeerd, over de aanvullende maatregelen, die wij nemen. Individuele gevallen zijn soms heel lastig, ik bemoei mij in ieder geval met een tweetal ervan persoonlijk, omdat het ook gaat over wat, hoe kom je bijvoorbeeld een woning binnen van een eigenaar, die niet meewerkt, terwijl je weet dat daar de haard is en wat is een verantwoordelijkheid van individuele bewoners, wat als meerdere bewoners met elkaar wat moeten doen, waar, wat kunnen wij als overheid doen? Wat moeten mensen zelf

doen? Zijn lastige discussies, maar wij hebben u laten weten hoe wij extra inzetten op deze problematiek, want ik herken hem en ik vind hem met u en met de bewoners, die ermee te maken hebben, verschrikkelijk.

De voorzitter: Mooi, dan de Actiepartij. U had één rondvraag.

De heer Hulster: Ja, dat klopt. Die was al door Jouw Haarlem gesteld, maar ik had er nog één achter de hand. Vrijdag was in het nieuws dat er 11 ketens van bezorgmaaltijden uitgebreide verkeerstraining aanbieden aan hun bezorgers. Ik was benieuwd of dat in Haarlem ook gebeurt, of daar initiatieven zijn naar de bezorgservices, zodat de scooterrijders en elektrische fietsenrijders, zich beter aan de verkeersregels houden.

Wethouder Berkhout: De vraag over de bezorgscooters, zou ik niet weten, stelt u die even schriftelijk en dan gaan wij naar achteraan.

De voorzitter: En als laatste, Hart voor Haarlem. U had ook één rondvraag.

Mevrouw Van Zetten: Sorry hoor, heeft de heer Mohr het onderwerp aangegeven?

De voorzitter: Nee.

Mevrouw Van Zetten: Of heeft hij het gewoon voor de zekerheid gedaan?

De heer Visser: Mooi, als het zo, voorzitter, zou ik mijn rondvraag nog mogen stellen?

Mevrouw Van Zetten: Ze verzint nog wel een rondvraag, maar eerlijk gezegd heb ik er nou wel genoeg van.

De voorzitter: Nee, dan is dat, nou als u echt in een gulle bui bent, dan geeft u eventjes het woord aan de heer, de ChristenUnie, die had ook nog een rondvraag, maar die heeft geen tijd meer. Oké, dan houdt het op.

14. Sluiting

De voorzitter: Dames en heren, dank u wel voor deze commissiebijeenkomst. Ik wens u een hele fijne avond.